2010 M. SAUSIO 21 D., KETVIRTADIENIS

PIRMININKAVO: PÁL SCHMITT

Pirmininko pavaduotojas

1. Posėdžio pradžia

(Posėdis pradėtas 10.00 val.)

2. ES ir Tuniso santykiai (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Komisijos pareiškimas dėl ES ir Tuniso santykių.

Neelie Kroes, *Komisijos narė.* – Pone pirmininke, norėčiau padėkoti Parlamentui už tai, kad pakvietė mane dalyvauti diskusijoje dėl Tuniso.

ES ir Tuniso santykiai reglamentuojami 1995 m. pasirašyto asociacijos susitarimo. Beje, Tunisas buvo pirmoji Viduržemio jūros regiono šalis, pasirašiusi tokio pobūdžio susitarimą, ir nuo to momento ji padarė didelę pažangą.

Tarptautinių santykių srityje Tunisas yra artimas ir patikimas ES partneris. Tarptautinėse organizacijose ir kituose forumuose jo reiškiamos nuomonės ir užimama pozicija yra nuosaiki ir subalansuota. Jis bendradarbiauja sprendžiant saugumo ir migracijos klausimus ir palaiko gerus santykius su Viduržemio jūros regiono pietinėmis valstybėmis. Be to, šios šalies vaidmuo sprendžiant regioninės integracijos Magrebe klausimą visada buvo konstruktyvus.

Tunisas aktyviai dalyvauja Europos kaimynystės politikoje, o Komisijos reguliariai teikiamose ataskaitose apie tai, kaip Tunisas įgyvendina Europos kaimynystės politikos veiksmų planą, aiškiai įvertinta: Tunisas pasiekė laimėjimų daugelyje bendradarbiavimo sričių, įskaitant ir veiksmų plano įgyvendinimą.

Pasistūmėta į priekį vykdant ekonomines reformas, todėl nuolat auga Tuniso ekonomika ir didėja prekybos su ES apimtys. Svarbių rezultatų pasiekta ir socialinėje srityje, pvz., sveikatos, švietimo, kovojant su skurdu, ginant moterų teises.

Antra vertus, ataskaitose nurodomi ir trūkumai, visų pirma teisingumo, saviraiškos ir asociacijų laisvės srityse.

Politinis dialogas su Tunisu vyksta visais veiksmų plane nurodytais klausimais, kurie aptariami 10 pakomitečių ir darbo grupių. ES ir Tuniso asociacijos taryba jau keletą kartų buvo susirinkusi. Kitas posėdis numatytas po kelių mėnesių.

2008 m. sausio 1 d. Tunisas tapo pirmuoju Viduržemio jūros pietiniu regionu, kuriame dviem metais anksčiau, nei numatyta, sukurta laisvosios prekybos su ES zona, kurioje prekiaujama pramonės gaminiais. ES yra pirmoji Tuniso prekybos partnerė: 72,5 proc. Tuniso importuojamų prekių yra iš ES, o eksportas į ES sudaro 75 proc. Tuniso eksporto. ES per metus teikia maždaug 75–80 mln. EUR finansinę pagalbą, ir Tunisas įrodė esąs pajėgus ją panaudoti.

Be to, pradėtos derybos dėl laipsniško prekybos paslaugomis ir steigimosi teisės, taip pat dėl prekybos žemės ūkio ir žuvininkystės produktais liberalizavimo. Užbaigus šias derybas ir suderinus atitinkamus teisės aktus prasidės naujas ES ir Tuniso santykių etapas, kuris reikš pažangą integruojant Tuniso ekonomiką į ES bendrąją rinką.

Tunisas pageidauja, kad jo santykiams su ES būtų duotas naujas postūmis, suteikiant jam aukštesnį statusą. Manome, kad ši pastanga atitinka ir ES interesus. Be to, tikimės, kad Tunisas parodys tikrą veržlumą, užtikrindamas demokratiškesnes reformas ir saviraiškos laisvę. Nejudant į priekį svarbioje žmogaus teisių srityje, dideli šalies laimėjimai, apie kuriuos kalbėjau, nepaisant jų reikšmingumo, nebūtų laikomi pakankamais, ypač atsižvelgiant į regiono standartus.

Baigdama norėčiau pasakyti, kad ES ir Tuniso santykiai, mūsų nuomone, yra tvirti ir draugiški, ir kad iš tikrųjų turime galimybę toliau juos stiprinti.

Pirmininkas. Kitas klausimas – frakcijų kalbos.

Ioannis Kasoulides, *PPE frakcijos vardu.* – (*FR*) Pone pirmininke, Tunisas, būdamas Europos Sąjungos partneris Viduržemio jūros regione, pirmoji šalis, pasirašiusi asociacijos susitarimą ir turinti kaimynystės politikos įgyvendinimo veiksmų planą, prisideda prie šio regiono stabilumo. Tunisas yra palyginti toli pažengęs lyčių lygybės ir vaikų bei šeimos apsaugos srityje; dabar jis laukia derybų dėl aukštesnio partnerystės statuso suteikimo.

Minėtuose susitarimuose yra straipsniai dėl demokratijos, teisinės valstybės ir žmogaus teisių. Rengiamasi deryboms, kurios padės mums pasistūmėti Europos Parlamente sprendžiant kai kuriuos labai jautrius ir svarbius klausimus. Jei norime apčiuopiamų rezultatų ir jei nebūtinai jie turi būti pasiekti per ginčus ir kritiką, privalome apdairiai vengti bet kokio globėjiškumo, taip patvirtindami, kad kalbamės kaip lygūs su lygiais, o ne kaip viršesni ar pranašesni, ir parodydami, kad ir mes esame pasirengę įsiklausyti į partnerių rūpesčius bei jautrias problemas.

Esu įsitikinęs, kad tokiomis aplinkybėmis Tuniso Vyriausybė imsis konkrečių veiksmų diskutuojamose srityse.

Pier Antonio Panzeri, S&D frakcijos vardu. – (IT) Pone pirmininke, ponia Komisijos nare, ponios ir ponai, jei mums reikėtų pateikti nuomonę apie Europos Sąjungos ir Tuniso santykius, ji galėtų būti tik teigiama, net jei kalbėtume apie regiono stabilumą.

Iš tikrųjų padaryta didelė ekonominė pažanga, yra vilčių teikiančių socialinės pažangos požymių. Tačiau politikos srityje po spalio mėn. 25 d. vykusių prezidento rinkimų iškilo sunkus uždavinys – konkrečiais ryžtingais veiksmais paremti demokratines reformas. Kaip žinome, Europos Sąjungos užsienio politikos tikslas yra plėtoti ir stiprinti demokratiją, laikytis teisinės valstybės principų ir gerbti žmogaus teises bei pagrindines laisves.

Įgyvendindamas kaimynystės politikos veiksmų planą Tunisas prisiėmė kai kurių svarbių įsipareigojimų, susijusių su demokratija, valdymu ir žmogaus teisėmis. Veiksmų plane nustatyti prioritetai. Daugiausia dėmesio turi būti skiriama reformoms įgyvendinti ir įtvirtinti bei politiniam dialogui ir bendradarbiavimui stiprinti, ypač demokratijos, žmogaus teisių, užsienio politikos ir saugumo srityse.

Siekiant šių tikslų turi būti stiprinamos institucijos. Tada politiniame gyvenime dalyvautų daugiau įvairių Tuniso bendruomenės narių, sparčiau didėtų pilietinės visuomenės vaidmuo, politinės partijos gautų nuolatinę paramą, tad galėtų gausiau dalyvauti demokratijos vystymo procese, būtų geriau laikomasi steigimosi laisvės, saviraiškos laisvės ir žiniasklaidos pliuralizmo principų.

Esame įsitikinę, kad šiuos tikslus galima pasiekti, ir būtų racionalu tikėtis apčiuopiamos pažangos. Mes pasižadėjome puoselėti Europos Sąjungos ir Tuniso draugystę ir stiprinti dabartinius santykius, net jei kiltų nesutarimų dėl aukštesnio statuso suteikimo šiai šaliai. Tačiau pats Tunisas turi imtis konkrečių veiksmų.

Louis Michel, *ALDE frakcijos vardu.* – (FR) Pone pirmininke, ponia Komisijos nare, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau pasveikinti ponią Komisijos narę ir padėkoti už Komisijos poziciją šiuo klausimu. Visiškai pritariu šiai pozicijai, kuri man atrodo kur kas labiau pagrįsta už kolegų, sukvietusių mus į šios dienos diskusijas, poziciją. Netgi nežinau tiksliai, kieno tai buvo pasiūlymas.

Kaip minėta, Tunisas – pirmoji europinė Viduržemio jūros regiono valstybė, kuri pasirašė asociacijos sutartį ir kuri yra aktyvi Europos kaimynystės politikos partnerė. Verta pažymėti, kad, kaip sakė I. Kasoulides, 2008 m. sausio 1 d. Tunisas tapo vienintele Viduržemio jūros regiono valstybe, užmezgusia laisvosios prekybos santykius su Europos Sąjunga. Šis bendradarbiavimas yra veiksmingas; Tunisas turi puikių gebėjimo panaudoti pajėgumų. Šalis padarė didelę pažangą, nulėmusią labai aukštą jos išsivystymo lygį ir tarptautinių institucijų pripažintus socialinius ekonominius rezultatus. 2002–2008 m. Tuniso ekonomika išaugo vidutiniškai 4,6 proc. Be to, šaliai pavyko sumažinti skolų naštą.

Būtų nesąžininga nepaminėti socialinėje srityje pasiektos pažangos, ypač moterų naudai. Tai liudija rodikliai: 59 proc. aukštųjų mokyklų studentų yra moterys. Švietimas privalomas visoms 6–16 metų amžiaus moterims, be to, moterys sudaro beveik ketvirtadalį Tuniso darbuotojų.

Pripažįstu, kad šie rezultatai negali paneigti būtinybės paraginti Tuniso valdžią siekti dar didesnės pažangos žmogaus teisių ir valdymo srityse. Gerai žinome, kad čia dar daug reikia nuveikti. Kaip ir kiti pranešėjai, esu susirūpinęs dėl demokratinių vertybių, kurias mes puoselėjame, tačiau svarbu nepamiršti, kad nesam

vieninteliai jų puoselėtojai. Šios vertybės giliai glūdi ir Tuniso žmonių – dinamiškos, Europai palankios visuomenės – širdyse.

Dėl šių priežasčių turime pritarti Tuniso prašymui suteikti jam aukštesnį statusą šioje partnerystėje su Europos Sąjunga. Tikiu ir tuo, kad dėl šio dialogo mes rasime tinkamų būdų, kaip paskatinti savo partnerius siekti didesnės pažangos valdymo srityje.

Kalbėdamiesi su savo partneriais, aišku, negalime rodyti, kad esame ramūs ir patenkinti visais jų laimėjimais, bet ir neturime griebtis tam tikro veidmainiško dogmatizmo, kurį Europa pernelyg dažnai naudoja ir kuris dažnai duoda priešingų rezultatų.

Aš iš tikrųjų nesu abejingas kai kurių žmonių iškeltiems konkretiems atvejams. Mes neabejotinai turime teisę klausti savo partnerių apie aplinkybes, kurios, mūsų įsitikinimu, nepriimtinos, tačiau baigdamas norėčiau pabrėžti Tuniso sėkmę kuriant politinę sistemą, pagrįstą bažnyčios atskyrimo nuo valstybės principu.

Tuniso valdžios institucijos yra pajėgios suteikti žmonėms pagrindinių paslaugų paketą, nors kitos to regiono šalys tų paslaugų dar neteikia; manau, kad ir tai svarbu pabrėžti. Todėl ypač optimistiškai žvelgiu į būsimus Tuniso ir ES santykius, nes juos kuria vieni kitus gerbiantys ir esminiais klausimais sutariantys partneriai.

Hélène Flautre, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (*FR*) Pone pirmininke, mane sutrikdė ką tik pasakytos Komisijos narės ir mano kolegų kalbos. Jaučiu, kad mums iš tikrųjų reikia nutraukti darbą ir tiksliai bei objektyviai išsiaiškinti dabartinę padėtį Tunise.

Atvirai kalbant, klausydamasi jūsų tarsi girdžiu kalbant Vakarų intelektualus, kurie prieš daug dešimtmečių džiugiai kalbėjo apie ekonominę ir socialinę SSSR šalių sėkmę, neįstengdami nuvykti ten ir pamatyti, ką mūsų bendros vertybės praktiškai reiškia tose šalyse. Kokios mūsų bendros vertybės, pone L. Micheli? Tai žmogaus teisės, demokratija ir teisinė valstybė.

Jūs visi teisingai nurodėte, kad Tunisas buvo mūsų pirmasis partneris, pasirašęs asociacijos susitarimą. Tai tiesa, ir būtent dėl to taip neramu, kadangi šioje salėje nešnekame apie trūkumus, ponia Komisijos nare, arba apie mažus žingsnelius. O žmogaus teisių ir demokratijos padėtis Tunise labai prastėja. Ar galite nurodyti bent vieną per pastaruosius 20 metų legaliai įsteigtą laikraštį, partiją ar sąjungą? Ne.

Tiesa ta, kad pagrindinių laisvių nuolat ir visiškai nepaisoma, kartu nepaisoma ir mūsų pačių įsipareigojimų. Kalbu ne apie moralizavimą; kalbu apie Europos Sąjungos vertybių ir įsipareigojimų, kuriuos priėmėme pasirašydami šį asociacijos susitarimą, laikymąsi.

Todėl reikalauju, kad šis reikalas būtų bent kartu ištirtas. Tikiu, kad mes sunkiai pasidarbavome, kad šios diskusijos įvyktų, bet laikas būtų naudojamas prasmingiau, jei sudarytume delegaciją, kuri nuvyktų į Tunisą, susitiktų su tos šalies pilietine visuomene bei atskirais jos nariais ir įvertintų tuos nuolatinius žmogaus teisių gynėjų, studentų profesinių sąjungų narių, darbininkų ir teisininkų puldinėjimus. Beveik visos asociacijos surengė pučus, kurie parodė tam tikro laipsnio autonomiškumą valdžios atžvilgiu. Todėl manau, kad jūs esate visiškai suklaidinti šiuo klausimu.

Pasiklausiusi jūsų kalbų puikiai suprantu, kodėl nenorite matyti tikrojo Tuniso vaizdo. Ogi todėl, kad manote, jog gresia pavojus ekonominiams interesams, todėl, kad matote grėsmę interesams, susijusiems su kova su terorizmu ir neteisėta imigracija. Tą jūs išreiškėte labai aiškiais žodžiais. Jūs toliau kalbate apie pažangą, susijusią su vyrų ir moterų lygybe, šeima, pažangą, kuri padaryta Habibo Bourguibos prezidentavimo laikotarpiu. Kartoju, tai buvo valdant H Bourguibai. Nuo to laiko pažangos nebuvo.

Todėl manau, kad, jei gerbiame save, jei laikomės susitarimų, kuriuos pasirašome, kaimynystės politikos ir puoselėjame ES vertybes, tikrai negalime suteikti Tunisui aukštesnio statuso. Todėl tiesiai pasakysiu: suteikite jam šį statusą ir atsisakysite visų su žmogaus teisėmis ir demokratija susijusių reikalavimų bei įsipareigojimų, sudarytų su visomis Viduržemio jūros regiono šalimis – toks bus garantuotas rezultatas.

Charles Tannock, ECR frakcijos vardu. – Pone pirmininke, Tunisas yra Europos Sąjungos draugas ir sąjungininkas; tos šalies visuomenė – klestinti, pažangi, šiuolaikiška ir meritokratinė pasaulietinė visuomenė, unikali arabų pasaulyje. Be to, Tunisas laikosi tinkamo, nekompromisinio požiūrio į islamistų džihadinį ekstremizmą.

Tunise sparčiai formuojasi daugiapartinė politinė sistema, šios šalies moterys – visavertės visuomenės narės. Tai kodėl gi mes norime atstumti Tunisą ir 10 mln. jo gyventojų? Gal todėl, kad pavydime jam sėkmės, o gal

dėl to, kad tai maža, naftos neturinti šalis, taigi, skirtingai nei Libija ar Saudo Arabija, neturi ekonominių svertų ES.

Tie, kurie surengė šią diskusiją, mano nuomone, stengiasi sąmoningai kenkti ES ir Tuniso santykių vystymuisi pastaraisiais metais. Ypač apmaudu dėl to, kad ši diskusija vyksta tuo metu, kai Strasbūre lankosi Tuniso parlamentarai, kurie, manau, dabar iš ten stebi šią diskusiją.

Tunisui reikalinga mūsų parama, paskatinimas, dialogas, o ne užgaulios kalbos. Paradoksalu, kad kairė, kuri tvirtina labai palaikanti moterų teises, puola Tunisą, nepaisydama šioje šalyje moterims suteiktų galimybių ir laisvių, negirdėtų jokioje kitoje arabų šalyje.

Tai, kad Tuniso valdžia draudžia viešose vietose dėvėti hidžabą, rodo jos pasiryžimą puoselėti Tuniso vertybes: sekuliarizmą, toleranciją ir laisvę. Turėtume laikyti Tunisą aukštesniu Europos ir Viduržemio jūros regiono partnerystės partneriu.

Pirmininkas. – Nors man ir nepranešė, kad atvykusi Tuniso delegacija, jie pamojavo, kai jūs apie tai pasakėte. Noriu pasveikinti jus atvykus į šią galeriją.

Marie-Christine Vergiat, GUE/NGL frakcijos vardu. – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, labai džiaugiuosi, kad vyksta ši diskusija dėl žmonių teisių padėties Tunise. Europos vieningųjų kairiųjų jungtinė frakcija / Šiaurės šalių žalieji kairieji atliko svarbų vaidmenį organizuojant šią diskusiją. Nuolat gyniau žmogaus teises, bet žmogaus teisės visame pasaulyje vienodos.

Apgailestauju, kad šioje diskusijoje nebus balsuojama dėl rezoliucijos. Žodžiai ištariami ir pamirštami, o tai, kas parašyta, išlieka. Kaip senas ES partneris, Tunisas gauna iš visų Pietų valstybių didžiausią paramos sumą vienam gyventojui ir energingai dalyvauja kuriant Viduržemio jūros regiono laisvosios prekybos zoną. Taip energingai, kad jos lyderiai jau nori dividendų ir reikalauja didžiausio palankumo statuso teikiamos naudos.

Visiškai pritariu H. Flautre pastaboms ir kartu su ja nerimauju dėl kai kurių kitų asmenų išsakytų minčių. Į ES partnerystės susitarimus nuo šiol įtraukti straipsniai apie demokratiją ir žmogaus teises. Jie turi būti išnagrinėti taip pat atidžiai, kaip ir ekonominiai straipsniai. Tiesa ta, ponia Komisijos nare, kad Komisijos ataskaita apie kaimynystės politikos įgyvendinimą šiuo atžvilgiu yra netinkama; tai akivaizdus dvigubų standartų pavyzdys.

Spalio 25 d. Ben Ali buvo perrinktas penktajai kadencijai; jis gavo 89 proc. rinkėjų balsų. Jau vien šis skaičius rodo demokratijos padėtį toje šalyje. Tai "užrakinta" demokratija, kurios sąlygomis puolami, įkalinami, o kartais net kankinimai žmogaus teisių gynėjai, teisėjai, advokatai, žurnalistai – trumpai tariant, visi, kas drįsta mesti iššūkį režimui.

Nuo praėjusio rugsėjo, kaip rodo Taoufiko Ben Briko (kuris bus teisiamas kitą šeštadienį) atvejis, Tunisas realiai virsta autoritarine policine valstybe. Tačiau galėtume paminėti ir Zouhairą Makhloufą ar Fahemą Boukadousą, kurių vienas buvo nuteistas už kalbas apie savo šalies aplinkos sąlygas, o kitas – už dalyvavimą savo šalies darbininkų demonstracijose.

Taigi tokia socialinė padėtis Tunise. Žmogaus teisių gynėjai, pvz., Kamel Jendoubi, Sihem Bensedrine, Sana Ben Achour ir Kemais Chamari, yra negarbingos spaudos kampanijos aukos. Sadok Chourou paskutinius 16 metų buvo pūdomas kalėjime, o jo advokatė Radhia Nasraoui buvo drabstoma purvais, taip nuolat kenkiant jos karjerai.

Suimami ir nepagrįstai nuteisiami studentai, kaip, beje, ir kiti žmonės. Iš jų atimami arba jiems neišduodami nauji pasai; kai kuriems aktyviems žmogaus teisių gynėjams neleidžiama išvykti iš šalies teritorijos, kad galėtų liudyti teismuose. Draudžiami nuo valdžios nepriklausomų draugijų susirinkimai, šių susirinkimų dalyviai persekiojami; man tiesiog stinga laiko tikrajam Tuniso socialinės politikos vaizdui pateikti.

Kodėl Tuniso Vyriausybė taip ilgai nereaguoja į JT ataskaitą? Kodėl ji atsisakė įsileisti ES stebėtojus, jei rinkimai yra tokie demokratiniai, kaip jie sako? Taigi tokie faktai; vis daugiau jų atskleidžia mūsų šalies laikraščiai.

Komisija ir Taryba privalo į tai atsižvelgti. Tunisas turi laikytis savo įsipareigojimų demokratijos ir žmogaus teisių srityje. Iš tikrųjų, aukštesnis statusas nepriimtinas. Taip, aš palaikau lygią partnerystę! Sutinku, kad su visomis pasaulio valstybėmis turi būti elgiamasi vienodai, bet ir jos turi laikytis savo įsipareigojimų. Tuo ir baigsiu, pone pirmininke.

Gerard Batten, *EFD frakcijos vardu.* – Pone pirmininke, atrodo, kad iš esmės padėtį Tunise galima vertinti teigiamai. Šios šalies visuomenė stabiliausia visoje Šiaurės Afrikoje. Techniniu požiūriu jie turi demokratiją,

LT

nors galbūt pagal Vakarų standartus ta demokratija nepakankama, bet neturėtume už tai jų kritikuoti, nes jie padarė didelę pažangą. Oficialus šalies politikos kursas – siekti visiškos demokratijos, o Tuniso visuomenė stabili, užtikrintas aukštas asmens apsaugos lygis. To pasiekta suvaldant islamo ekstremistus ir komunistus, ir tai buvo verta padaryti. Oficiali valstybės politika – siekti kultūrinės vienovės, t. y. sukurti vieną tautą. Šią pamoką reikėtų išmokti daugeliui Europos valstybių, įskaitant ir manąją Jungtinę Karalystę.

Šalis daro ekonominę pažangą. Tik 7 proc. jos gyventojų gyvena žemiau skurdo ribos. Jos sveikatos standartai geriausi iš visų Šiaurės Afrikos valstybių, o gyvenimo trukmės rodikliai palyginti aukšti. Politinėje plotmėje šalies konstitucijoje ribojamas partijos vietų skaičius deputatų rūmuose – mažumoms skiriama 20 proc. vietų. Tai atrodo pozityvu, palyginti su Jungtinėje Karalystėje taikoma rinkimų sistema "pirmas prie finišo" (angl. first past the post), kuri, mano manymu, yra prieš rinkėjus nukreiptas sąmokslas, siekiant, kad į valdžią patektų tik konservatorių ir leiboristų partijos, o visi kiti būtų išstumti. Taigi gal mums reikėtų kai ko pasimokyti iš tunisiečių.

Kalbant apie JK, kai kurie islamo ekstremistai ir galbūt liberalūs sluoksniai praeitą savaitę kritikavo JK nepriklausomybės partiją, kuriai aš pats priklausau, kai pasiūlėme, kad žmonių veidai nebūtų uždengti viešuosiuose pastatuose, taip pat ir privačiuose pastatuose, jei tie, kurie suinteresuoti, nori šią sąlygą taikyti. Bet pažvelkime, kaip pasielgė Tunisas. Įstatymu Nr. 108 uždrausta nešioti hidžabą, o tai gerokai daugiau, nei padarė kuri nors kita šalis. Religinių reikalų ministras Boubaker El Akhzouri tėškė hidžabą, protestuodamas prieš šalies "kultūrinį palikimą", nes islamo rūbą laiko Tuniso visuomenei "svetimu reiškiniu". Na, ką gi, labai įdomu, kad tai vyksta islamiškoje šalyje. Kuo daugiau sužinau apie Tunisą, tuo geresnį įspūdį apie šią šalį susidarau. Tačiau esu matęs kai kuriuos skaičius: pagrindiniams ES kaimynystės programos projektams turi būti išleista 70 mln. EUR. Mano rinkėjai, kai kurie iš jų neturtingiausi Londono gyventojai, negali sau leisti tokių išlaidų. Mes norime prekiauti, draugauti ir bendradarbiauti su Tunisu, tačiau ne apiplėšdami JK mokesčių mokėtojus. Padėkime jiems plėtoti demokratiją ir didinti gerovę, o jei norėtų priimti nemokamą patarimą, tegu jie laikosi atokiai nuo Europos Sąjungos ir saugo savo laisvę bei nepriklausomybę.

Andreas Mölzer (NI). – (*DE*) Pone pirmininke, ES ir Tunisas palaiko glaudžius ir įvairialypius prekybos ryšius. Tunisas, per metus gaunantis 80 mln. EUR finansinę pagalbą, yra puikus sėkmingos plėtros politikos pavyzdys. Būdamas sparčiai augančios ekonomikos šalis, jis įgijo vadovaujamą vaidmenį tarp Magrebo šalių, pirmasis iš Viduržemio jūros regiono valstybių sukūrė laisvosios prekybos zoną su ES ir dabar skina savo darbo vaisius – sparčiai plėtoja ekonomiką. Todėl tikimasi, kad Tuniso Respublika konstruktyviai dalyvaus svarstant EuroMed prekybos gaires laikotarpiui po 2010 m. ir bendradarbiaus su Magrebo šalimis.

Dabar mums galima atleisti už tai, kad galvojame, jog visada viskas būtų gerai, jei ne tas punktas, susiejantis Europos pagalbą su partnerystės susitarime numatytu žmogaus teisių laikymusi. Būtent čia atsiranda prieštaravimas – pinigai, kurie turi būti naudojami Tuniso ekonomikai skatinti, naudojami ir diktatoriškam, antidemokratiniam aparatui finansuoti bei remti. Tai įprasta problema, mums teikiant vystymo ir asociacijos pagalbą. Turime kažką daryti, nes ES negali remti žmogaus teisių pažeidimų (nors ir netiesioginių) Tunise, Konge ir, žinoma, Turkijoje, kuri yra šalis kandidatė.

Salvatore Iacolino (PPE). – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, Tunisas, kaip ir visas Magrebo regionas, yra svarbi strateginė zona. Jis turi didžiulį augimo potencialą, yra malonus akiai, turi galingų ekonominių ir, svarbiausia, europinių interesų.

Neseniai pradėtos įgyvendinti su Europos Sąjunga bendros programos, skatinančios tarpvalstybinį bendradarbiavimą. Todėl laikas atgaivinti (jei iš viso ketiname tai padaryti) santykius, kuriuos Europos Sąjunga buvo užmezgusi su mūsų pasienyje esančiomis Afrikos valstybėmis, pradedant Tunisu, kiek įmanoma didinant šio regiono potencialą ir išsaugant jo asocijuotą socialinę bei ekonominę plėtrą, tačiau nepažeidžiant laisvės ir saugumo.

Viduržemio jūros regiono valstybių tarpusavio santykiai yra svarbiausias veiksnys, sustiprinantis plataus užmojo ekonominio ir socialinio vystymo programą.. Politiniu požiūriu galima sakyti, kad Tunisas yra šalis, kurioje demokratija dar palyginti jauna; tačiau parengtas veiksmų planas, atrodo, atitinka Europos Sąjungos lūkesčius.

Naujų partijų susikūrimas ir deramas moterų dalyvavimas parlamente po 2009 m. spalio mėn. pabaigoje įvykusių rinkimų patvirtina, kad padaryta nemaža pažanga demokratijos srityje. Kad ir kaip būtų, turi būti siekiama pažangos ginant spaudos laisvę, lygias vyrų ir moterų galimybes ir pagrindines žmogaus teises apskritai.

Tik laikydamiesi šių gairių galime padėti Tunisui užbaigti tai, ką jis sėkmingai pradėjo: pašalinti visas galimas kliūtis, trukdančias tos šalies žmonėms visapusiškai tobulėti, siekiant aukštesnio statuso.

Tuniso vadovaujamas vaidmuo Viduržemio jūros regione ir toje šalyje vykdoma modernizacija reikalauja rimto ir subalansuoto požiūrio, kuris leistų besąlygiškai priimti Europos Sąjungos puoselėjamas vertybes. Dabar labiau nei bet kada Europos Parlamentas negali leisti, kad demokratijos kelyje būtų daromos klaidos.

Tik konstruktyvus dialogas ir atsargi diplomatija gali toliau stiprinti ryšius su šalimi, kuriai būtina padėti augti, ypač kai kuriose srityse, pvz., teisingumo ir asociacijų laisvės, kuri, kartoju, taipogi yra pagrindinė šalis, lemianti stabilumo politiką Viduržemio jūros regione.

Carmen Romero López (S&D). – (ES) Gerbti Tunisą reiškia gerbti jo demokratinę opoziciją, kuri stengiasi organizuotis, bet yra slopinama, ir gerbti Tuniso pilietinę visuomenę, kuri vis dėlto priešinasi perspektyvai. Todėl noriu pasveikinti Parlamento narius, kurie dalyvauja šiame posėdyje, ir pasiųsti sveikinimą tiems, kurie galbūt ateityje bus Parlamento nariai, nors šiuo metu jiems gresia pavojus, o galbūt jie įkalinti. Todėl manau, jog labai svarbu, kad organizuotųsi pilietinė visuomenė, o demokratinė opozicija būtų gerbiama, nepaisant to, kad ji dar neorganizuota.

Ispanijoje – sakau tai kaip EP narė iš Ispanijos – mes turėjome visuomenę, kurioje demokratinė opozicija diktatūros metais buvo kankinama ir represuojama. Jei opozicija nėra teroristinė, kai ji demokratiška, ji puoselėja vertybes, kurios ir ateityje išliks vertybėmis. Todėl turime padėti šiai opozicijai, kuri šiuo metu nėra organizuota, bet yra demokratiška ir kovoja už Tuniso pereinamojo laikotarpio vertybes bei jų įsitvirtinimą. Turime padėti jai organizuotis.

Be to, turime padėti opozicijai ateityje tapti lyderiais ir pagrindiniais veikėjais, gal opozicijoje, o gal Vyriausybėje, bet svarbiausia demokratinėje visuomenėje yra rotacija.

Todėl prievartos eskalavimas, kurio liudininkai šiuo metu esame ir kuris ateityje gali stiprėti, nėra geriausia "vizitinė kortelė" aukštesniam statusui gauti.

Žinome, kad Tunisas yra Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių partnerystės dalyvis, atstovaujantis Viduržemio jūros regiono valstybėms ir linkęs į demokratiją. Todėl šiuo laikotarpiu mes norime, kad jis prisidėtų prie demokratijos stiprinimo ir sugebėtų organizuotis, kad iš tikrųjų taptų lojalus partnerystės dalyvis ir prisidėtų prie to, kad Viduržemio jūros regionas taptų dar vienu demokratines vertybes puoselėjančiu regionu.

Toks mūsų ateities troškimas, to mes linkime Tunisui.

Tomasz Piotr Poręba (ECR). – (*PL*) Pone pirmininke, nėra abejonės, kad Tunisas yra tas partneris, per kurį Europos Sąjunga turėtų palaikyti santykius su Viduržemio jūros regiono valstybėmis, ir su kuriuo ES turėtų palaikyti dvišalius santykius. Tačiau, nepamiršdami ekonominių klausimų, mes, Europos Sąjunga, turėtume reikalauti, kad demokratijos ir teisinės valstybės kūrimo procesas toje valstybėje vyktų skaidriai.

Nepaisant to, kad Tunisas yra stabili šalis, deja, tai nėra šalis, kuri laikosi visų demokratijos standartų. Tarptautinės nevyriausybinės organizacijos praneša, kad saugumo pajėgos ten kankina kalinius ir veikia nebaudžiamos, nes jas gina aukšto rango pareigūnai. Spaudos laisvė ir žodžio laisvė griežtai apribotos, sako, kad žurnalistų padėtis toje šalyje blogiausia iš visų arabų šalių. Susidorojimai dažnai turi religinį pagrindą. Vis labiau kelia nerimą krikščionių mažumos persekiojimai. Tuniso Vyriausybė netoleruoja reiškiamų protestų arba nepriklausomos opozicijos buvimo.

Prisimindami, kad Tunisas buvo pirmoji asociacijos susitarimą su Europos Sąjunga pasirašiusi Viduržemio jūros regiono valstybė, turime ryžtingai reikalauti, kad šio susitarimo sąlygų būtų laikomasi. Žmogaus teisių ir demokratijos standartų laikymasis Tunise turi būti tolesnio bendradarbiavimo su ta šalimi sąlyga.

Dominique Baudis (PPE). – (*FR*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, kad išvengtume visokių šaržų – vieną ar du mes šį rytą išklausėme – norėčiau paminėti keletą objektyvių faktų apie Tunisą, šalį, kuri yra Europos Sąjungos partnerė.

Socialinė padėtis gerėjo labai sparčiai: įspūdingai didėjo vidutinės pajamos vienam gyventojui, ir dabar didžioji Tuniso gyventojų dalis atitinka vidurinės klasės apibrėžimo kriterijus. Daugiau kaip 90 proc. tunisiečių yra socialiai apdrausti, daugiau kaip ketvirtadalis Tuniso biudžeto skiriama švietimui, tad šalis viena iš pirmųjų pasiekė Tūkstantmečio vystymosi tikslus pradinio ugdymo srityje.

Galiausiai, kaip šiek tiek anksčiau pastebėjo L. Michel, moterų teisės ir pripažįstamos, ir garantuojamos. Universitetuose studijuoja daugiau moterų nei vyrų, o 40 proc. mokytojų yra moterys. Moterys yra politikės, vietos pareigūnės, žurnalistės. Daugelis šalių pavydėtų tokios statistikos.

Sylvie Guillaume (**S&D**). – (*FR*) Pone pirmininke, ir aš norėčiau prisidėti prie tų, kurie kalbėjo apie ypač didelį nerimą keliančią padėtį, kurioje Tunise atsidūrė žurnalistas ir rašytojas Taoufik Ben Brik.

Po to, kai buvo suimti keli žurnalistai ir profesinių sąjungų nariai, patyrę prievartą ir blogą elgesį su jais, ir kai per prezidento rinkimus į šalį nebuvo leista atvykti užsienio žurnalistams, susidorojimas su politiniais oponentais ir aktyviais žmogaus teisų gynėjais tebesitęsia. Po nevykusio teismo proceso Taoufik Ben Brik buvo įkalintas toli nuo šeimos, todėl retai lankomas, o dėl jo sveikatos būklės kyla pavojus gyvybei.

Ir kaip kitaip šią padėtį būtų galima pavadinti, jei ne įnirtingu puolimu prieš režimui neįtikusius asmenis? Dėl šios priežasties prekyba neturėtų būti laikoma visų santykių pagrindu. Aš manau priešingai – labai svarbu, kad ES reaguotų skubiai ir nesvyruodama ir pareikalautų paleisti Taoufiką Ben Briką bei kitus sąžinės kalinius.

Pablogėjusi žmogaus teisių padėtis Tunise kelia nerimą. Ji trukdo Europai bendradarbiauti su šia šalimi. Realus šios padėties pagerinimas yra viena iš sąlygų skelbti derybas dėl aukštesnio tos šalies statuso ES ir Tuniso partnerystėje.

Michael Gahler (PPE). – (*DE*) Pone pirmininke, mūsų bendradarbiavimas su Tunisu turi gerą pagrindą. Paminėtas asociacijos susitarimas ir laisvosios prekybos susitarimas. N. Kroes pasakė, kad mes norime integruoti į bendrąją rinką Tuniso ekonomiką. Tai yra daugiausia, ką galime padaryti, kai valstybė nėra Europos Sąjungos narė, todėl minėtas pagrindas yra tvirtas. Pakartosiu N. Kroes pasakytus žodžius: Tunisas yra rimtas ir draugiškas partneris, turintis potencialą ir toliau stiprinti mūsų santykius.

Būtent dėl to, kad esame užmezgę tokius glaudžius santykius, galime su savo kolegomis kalbėtis ir visais kitais klausimais, kurie mums gali kelti rūpesčių. Aš pati dalyvauju derybose su mūsų kolegomis, kurie yra čia, šioje salėje, ir manau, kad turėtume kalbėtis apie viską.

Tačiau minėtomis aplinkybėmis kartu su vandeniu neturėtume išmesti ir kūdikio. Tunisui, kaip arabų šaliai, norinčiai vystytis kaip pasaulietinei valstybei, taip pat kelia pavojų ekstremizmas. Prijaučiu kiekvienam, kuris imasi veiksmų prieš islamo ekstremistus.

Manau, kad dėl kitų klausimų mes pasistūmėsime į priekį tebevykstančiose derybose. Su Tunisu galime kalbėtis apie viską, nes jis patikimas partneris. Todėl tikiuosi, kad mūsų dialogas bus tęsiamas.

Cristian Dan Preda (PPE). – (*FR*) Pone pirmininke, kaip buvo pabrėžta, Tunisas yra svarbus ES partneris; taip pat paminėta didžiulė socialinės sferos svarba Tunise. Norėčiau papildyti šias mintis kai kuriais politiniais aspektais, kurie svarbūs dėl to, kad, kaip jau buvo pasakyta, Tunisas – tai visuomenė, kurioje sukurta daugiapartinė politinė sistema, nors yra apribojimų, pvz., opozicijai taikomos kvotos. Buvo paminėtas ir lyčių lygybės klausimas.

Visose mūsų, Europos, valstybėse politikų nuomonės egzistuoja greta spaudos laisvės. Tuo mes skiriamės nuo Tuniso, kuriame spaudos laisvė yra, bet suvaržyta, o kai kurie žurnalistai tikrai atsidūrė sunkioje padėtyje.

Tada kyla kitas klausimas: ar suartėjimas su Europos Sąjunga galėtų išplėsti laisvės ribas, ar ne? Šis ryšys, mano nuomone, padėtų Tunisui socialinę pažangą papildyti labai svarbia politine pažanga.

Harlem Désir (S&D). – (FR) Pone pirmininke, ponia Komisijos nare, jūs išreiškėte viltį, kad Tunisas padarys pažangą demokratinių reformų ir saviraiškos laisvės srityje. Jūs teisi, nes tai visiškai atitinka asociacijos sutartį ir Tuniso Europos Sąjungai duotus pasižadėjimus.

Todėl man labai netikėtos D. Baudiso ir L. Michelio pastabos; panašu, kad jie ragina nekreipti dėmesio į šį mūsų santykių ir bendradarbiavimo su Tunisu aspektą ir visiškai atsisakyti asociacijos susitarimo 2 straipsnio.

Be to, sprendžiant iš nepriklausomo žurnalisto Taoufiko Ben Briko, apie kurį neseniai kalbėjo kolegė S. Guillaume, likimo, – jis yra įkalintas nuo praėjusio spalio, po teismo proceso, kuris vyko pažeidžiant įstatymą ir advokatų, ir procedūros prasme, – praeis daug laiko, kol minėtų įsipareigojimų bus laikomasi. Ne tik neleistinai paneigta žurnalisto laisvė, bet ir apribota jo lankymo teisė, blogėja sveikata.

Todėl noriu paklausti jūsų, ponia Komisijos nare: ar Komisija neketina per asociacijos tarybą įsikišti ir pareikalauti, kad T. Ben Brik būtų nedelsiant paleistas, atsižvelgiant į jo sveikatos būklę, bent jau iš humanitarinių paskatų?

Malika Benarab-Attou (Verts/ALE). – (FR) Pone pirmininke, sausio 14 d. buvau susitikusi su Tuniso delegacijos nariais. Nuoširdžiai apsikeitėme nuomonėmis.

Pati būdama prancūziškos ir alžyrietiškos kilmės, turiu įsipareigojimų Magrebui ir esu už vieningą, pliuralistinį bei demokratinį Magrebą. Žmogaus teisių klausimas man ypač svarbus; žmogaus teisės – viena iš pagrindinių Europos Sąjungos vertybių. Atrodo, kad Tunisui diskusijos šiuo klausimu yra labai svarbios ir aktualios.

Vakar ryte susitikau su T. Ben Briko žmona, kuri vadovauja bado streikui, ir su Europos bei Viduržemio jūros regiono žmogaus teisių tinklo aktyvistais ir man pasidarė neramu. Atrodo, kad dėl ligos ir kalinimo sąlygų gresia pavojus T. Ben Briko gyvybei. Esu tikra, kad suprantate, jog, pasitvirtinus mano nuogąstavimams, Tuniso valdžiai tektų didžiulė atsakomybė.

Mes turime galvoti ne tik apie prekybos ryšius, bet ir apie socialines problemas. Tai, kad jauni tunisiečiai puola į Viduržemio jūrą, ir tai jau tapo reiškiniu, yra uždaros visuomenės padarinys, visuomenės, kurioje jauni žmonės neturi perspektyvos. Gynimasis nuo fundamentalizmo ir ekonominių imperatyvų neturi būti pretekstas žmogaus teisėms ignoruoti. Šiuo metu svarbiausia siekti tikros pažangos žmogaus teisių srityje. Čia mes nekalbame apie veidmainišką dogmatizmą, kalbame apie padėtį, kurią Europos Sąjunga turi skubiai padėti pagerinti.

Alf Svensson (PPE). – (SV) Šiaurės Afrikos valstybės dažnai suplakamos į vieną, ir tai, kaip man atrodo, yra bloga paslauga Tunisui.

Buvo minima lygybė. Tunisas, palyginti su daugeliu kitų arabų valstybių, skiriasi tuo, kad yra priėmęs vaikus ir moteris ginančius įstatymus. Kaip minėta, Tuniso universitetuose studijuoja daugiau moterų nei vyrų, be to, pakilo gyvenimo lygis, gera šalies infrastruktūros būklė. Po rinkimų parlamentas išrinko (ar paskyrė) žmogaus teisių komitetą.

Tuniso noras bendradarbiauti su ES yra galimybė, kuria turėtume džiaugtis ir kurią reikėtų išnaudoti. Jei dabar, kai Tunisas sudarė delegaciją, kuri šiuo metu lankosi Briuselyje ir Strasbūre ir prašo paramos užtikrinti toje šalyje žmogaus teises, kai jo ryšiai su ES stiprėja, mes atmestume Tuniso prašymus ir nebeplėtotume santykių, tai, mano nuomone, prieštarautų ES principams.

Rosario Crocetta (S&D). – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, man, kaip žmogui, kuris nuo 1982 m. du ar tris kartus metuose lankosi Tunise, ir kaip katalikui, kuris kasmet sausio 6 d. dalyvauja mišiose, tikrai sunku patikėti, kad Tunisas yra šalis, kurioje varžoma religijos laisvė.

Šalis turi problemų, bet, dėl Dievo meilės, nežiūrėkime į tas šalis – šalis, kurios siekia pažangos – vakariečių akimis, nes jei Tunisui taikysime tokius kriterijus, apie kuriuos šiandien ryte kalbėjo kažkuris pranešėjas, ir kai kurios Europos valstybės vargu ar galėtų įstoti į Europos Sąjungą, nes smurto ir laisvės varžymo tose šalyse daug daugiau nei Tunise.

Taigi reikėtų atsižvelgti į tai, kad būtent Tunisas yra šalis, sutramdžiusi islamo fundamentalizmą, šalis, kuri stengiasi įgyvendinti taikią bendradarbiavimo su Europa politiką ir kuri siekia evoliucionuoti. Problemų yra. Manau, kad jas būtų galima išspręsti stiprinant dialogą ir draugystę bei padedant toms šalims pasiekti didesnę pažangą.

Neelie Kroes, *Komisijos narė.* – Pone pirmininke, esu dėkinga gerbiamiems Parlamento nariams už atvirumą ir tiesumą, už pastabas, kuriomis, nors tam tikrų frakcijų jos ir buvo skirtingos, siekta vieno tikslo – rasti geriausią sprendimą.

Vis dėlto iš pradžių norėčiau padaryti vieną pastabą, atsakydama į H. Désiro pareiškimą. Jis rėmėsi Louiso Michelio nuomone. Esu tikra, kad Louis Michel gali ir pats išsakyti savo nuomonę, bet anksčiau mes buvome viena komanda, taigi aš žinau jo nusistatymą šiuo klausimu. Kai H. Désir užsiminė, kad mes nieko nedarome, aš tai supratau kitaip ir tikiuosi, jog ir jūs nesusidarysite tokio įspūdžio iš mano įžanginių pastabų.

Požiūrių skirtumai tikrai dideli. Vieni tik kviečia dialogui dėl vienodų sąlygų, ir tam pritaria I. Kasoulides. Pasigirdo kvietimų užmegzti draugiškus santykius. Visi šie požiūriai reiškia, kad reikia sėstis už stalo, aptarti problemas ir mėginti siekti abipusio sutarimo, kaip išspręsti keletą klausimų, dėl kurių mūsų nuomonės sutampa. Neabejojama, kad žmogaus teisės ir žodžio laisvė tikrai labai svarbūs klausimai, kurie sudaro pagrindinę kiekvieno susitarimo dalį.

Taigi norėčiau paminėti kelis iškeltus svarstytinus klausimus. Visų pirma, institucijų stiprinimas. Visuose susitikimuose, kurie rengiami dabar ir kuriuos ketinama surengti per pastaruosius mėnesius, mes raginame, kad vyktų nuolatinis dialogas, kuris padėtų pasiekti esminės pažangos žmogaus teisių ir demokratijos srityje.

Po kelių mėnesių įvyks Žmogaus teisių pakomitečio posėdis, ir galite neabejoti, kad jame bus iš esmės aptariami mums visiems rūpimi klausimai ir svarstoma, kaip juos išspręsti.

Kalbėdami apie žmogaus teisių pažeidimus Tunise, pranešėjai nuolat minėjo, kad Tunisas kritikuojamas už jo požiūrį į žmogaus teises. Po praėjusių metų spalio mėn. vykusių prezidento ir parlamento rinkimų padažnėjo represijos prieš opozicines partijas, žurnalistus ir aktyvius žmogaus teisių gynėjus. Tarptautinė bendruomenė aiškiai pareiškė, kad toks valdžios elgesys nepriimtinas ir prieštarauja Tuniso tarptautiniams įsipareigojimams. Taigi kartoju tai, ką jau esu sakiusi: dėl įsipareigojimų turi būti viskas aišku – jų reikia laikytis.

Tunisas turi parodyti didesnį ryžtą laikytis svarbiausių bendrųjų vertybių: žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės principų. Beje, šalis turėtų laikytis ir tarptautinių įsipareigojimų šioje srityje. Komisija vykdys mūsų bendradarbiavimo ir diskutavimo minėtais klausimais politiką, ypač padedama pagal asociacijos susitarimą įsteigtų įstaigų.

Kartu ES, bendradarbiaudama ir teikdama techninę paramą, remia valdymo gerinimą bei reformas teisingumo srityje. Mūsų prioritetas – padėti Tunisui padaryti pažangą šioje srityje, pvz., aktyviai remti žmogaus teisių gynėjus ir pilietinės visuomenės organizacijas pasinaudojant Europos priemone demokratijai ir žmogaus teisėms.

Dedamos pastangos bendradarbiauti teisės srityje. 17,5 mln. EUR ES skiria techninės paramos projektui, skirtam šalies teismų sistemai modernizuoti. Kai kurie Parlamento nariai sukritikavo šią pagalbą, nes lėšos skiriamos Tuniso prezidento teisingumo sistemai.

Minėtas projektas susideda iš daugelio dalių. Jis apima teisėjų ir advokatų mokymą, techninę paramą teismams, infrastruktūrą ir piliečiams skirtos informacijos kokybės gerinimą. Kai projektas bus įgyvendintas, įvertinsime jo rezultatus. Žinoma, aš sutinku, kad darbas šioje srityje yra truputį rizikingas politine prasme. Tačiau jeigu norime paskatinti reformą, turime veikti; priešingu atveju ES bendradarbiavimas apsiribos tik ekonomikos sektoriumi. Mes visi sutinkame, kad tai netinkamas požiūris, kuris neatitiktų mūsų pačių bendrosios politikos tikslų santykiuose su Tunisu.

Dėl H. Flautre ir M.-Ch. Vergiat minėto klausimo – aukštesnio statuso suteikimo Tunisui – manau, kad pirmiausia reikėtų stiprinti dialogą su Tunisu. Žinome, kad jis yra svarbus ES sąjungininkas savo regione, pasiekęs didelės pažangos modernizuojant šalies ūkį ir socialinę sistemą. Galbūt reikalas tas, kokią stiklinę matome – puspilnę ar pustuštę. Manau, kad turime ir toliau tęsti savo politiką – paremti tas Tuniso jėgas, kurios stengiasi modernizuoti šalies politinę, ekonominę ir socialinę sritį. Mes palaikome Tuniso pasiūlymus stiprinti abiejų partnerių santykius. Taryba ir Komisija labai atidžiai išnagrinės šiuos klausimus, o aš jums pranešiu apie tolesnę eigą.

Antra vertus, kadangi ES yra suinteresuota stiprinti santykius su Tunisu, aukštesnis statusas šiai šaliai turėtų būti suteiktas jai prisiėmus tvirtus įsipareigojimus, susijusius su žmogaus teisėmis ir valdymu; Taigi "nemokamų pietų" nebus.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Edward Scicluna (S&D), raštu. – Manau, kad dabar, kai Komisijoje ir Parlamente vėl prasideda Tuniso ir ES dialogas, šios diskusijos yra per ankstyvos. Į dialogą su Komisija įtraukti kelių pakomitečių (įskaitant Žmogaus teisių ir demokratijos pakomitetį) posėdžiai, laikantis Tuniso ir ES asociacijos susitarimo, o dialogas Europos Parlamento lygmeniu vyko susitikimo su neseniai Briuselyje apsilankiusia Tuniso parlamentarų delegacija, atstovaujančia keturioms politinėms partijoms, kurios išrinktos į Tuniso deputatų rūmus, forma; kartu 2010 m. kovo mėn. numatytas Tuniso-EP tarpparlamentinis posėdis Briuselyje. Manau, kad tuo metu, kai atnaujinamas svarbus ir konstruktyvus Tuniso ir ES dialogas, rengti diskusijas, kurios galėjo pakenkti pažangai, nebuvo tinkama. Užtikrinkime, kad Tunisas ir kitos valstybės, kurios nėra ES narės, laikytųsi ES standartų ekonomikos, socialinių reikalų ir politikos srityse. Bet tam pasirinkime gerai suplanuotą ir struktūrizuotą dialogą.

3. Diskusijos dėl žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės pažeidimo atvejų

3.1. Neseniai įvykę religinių mažumų užpuolimo atvejai Egipte ir Malaizijoje

Pirmininkas. - Kitas kausimas – diskusijos dėl rezoliucijos dėl neseniai įvykusių religinių mažumų užpuolimo atvejų Egipte ir Malaizijoje pasiūlymo⁽¹⁾.

Marietje Schaake, teksto autorė. – Pone pirmininke, per ortodoksų Kalėdas Egipte vyko išpuoliai, per kuriuos žuvo arba užmušta 20 egiptiečių koptų. Nors šiuos išpuolius būtų galima laikyti pavienių asmenų nusikalstamais veiksmais, dėl daugelio kitų neramumų būtina nuolat stebėti, kaip Egipte elgiamasi su mažumomis.

Smurtas ir neapykanta dėl religijos nepriimtini. Žmonės turi visuotinę teisę į religijos laisvę ir į laisvę nuo religijos. Visuomenė, kuriai būdinga etninė ir religinė įvairovė, turi būti budri ir gebėti derinti skirtumus atvirai diskutuodama; tokia visuomenė turi būti užtikrinta, kad jos narių laisvės bus garantuotos, nepaisant jos narių išsilavinimo ar įsitikinimų.

Atvira visuomenė gali būti tik tokioje šalyje, kurioje religijos atskyrimas nuo valstybės įtvirtintas konstitucijoje ir valdymo sistema. Saugos priemonės negali būti vienintelis pliuralistinės visuomenės suvaldymo būdas. Jau 28 metus Egiptas turi nepaprastosios padėties įstatymus. Laisvos diskusijos turbūt yra galingiausias ginklas kovojant su ekstremizmu ir smurtu. Todėl saviraiškos laisvė, reiškiama ir elektroniniu, ir neelektroniniu būdu, galėtų būti geriausia Egipto Vyriausybės priemonė visuomenės įtampai sumažinti.

Tad labai sunku suvokti ir pripažinti, kad Vyriausybės pajėgos suėmė maždaug 30 aktyvistų, politikų ir interneto svetainių komentatorių, keliavusių į Pietų Egipto miestą Nag Hammadi, kad pareikštų užuojautą žuvusiųjų per religinių grupuočių susirėmimus giminėms. Suėmimai yra ypač ryškus pavyzdys, kaip Egipto Vyriausybė kėsinasi į piliečių teises į saviraiškos laisvę.

Labai neteisinga, kai žmonės laikomi nusikaltėliais vien dėl to, kad mėgina išreikšti užuojautą savo bendrapiliečiams ir solidarumą su jais. Pernelyg dažnai piktnaudžiaujama argumentu, kad būtina palaikyti viešąją tvarką. Nuo 2008 m. Egipto gyventojai neturi galimybės naudotis neregistruota telefono linija, nors visuotinė kontrolė netaikoma. Šiuo metu galioja naujos taisyklės, pagal kurias Wi-Fi naudotojai turi mokėti už ryšį; tuo tikslu jie turi nurodyti el. pašto adresą, kad gautų slaptažodį ir vartotojo vardą. Tai suteikia valdžiai galimybę kontroliuoti vartotojus. Be to, parlamente vyksta diskusijos dėl tinklo reguliavimo, siūloma įkalinimo bausmė už "informacijos priemonių paskelbimą be Vyriausybės leidimo".

O Egipto konstitucijoje rašoma: "garantuojama saviraiškos laisvė arba nuomonės reiškimo laisvė. Kiekvienas asmuo turi teisę reikšti savo nuomonę ir skelbti ją žodžiu arba raštu, nuotraukose ar kitais būdais, neperžengiant įstatymų ribų". Savikritika ir konstruktyvi kritika yra valstybės santvarkos saugumo garantas.

Raginu Egipto Vyriausybę nustoti priiminėjus nepaprastosios padėties įstatymus, ribojančius pagrindines laisves, kai šalyje tvyro įtampa tarp religinių sektų. Vienintelė tinkama priemonė – adekvatus atsakas į nusikaltimus, padarytus dėl religijos. Tačiau tai neturėtų pateisinti represijų prieš visus gyventojus, pasinaudojant laisvą žodį ir saviraišką varžančiais įstatymais. Atvira visuomenė Egipte galima tik tada, kai pagrindinės laisvės bus užtikrintos konstitucija ir visi teisės aktų sluoksniai bus savarankiški. Egipto Vyriausybė turėtų vadovauti savo piliečiams jų kelyje į laisvę, o Europa turėtų būti tvirčiausia šiuos siekius palaikanti partnerė.

Fiorello Provera, *autorius*. – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, rezoliucija, kurią pateikiau, yra atsakas į neseniai Egipte ir kitose pasaulio šalyse (vakar Nigerijoje) vykusius tragiškus įvykius. Šia rezoliucija noriu susirinkusius šioje salėje narius informuoti apie vis sudėtingesnę ir netoleruotiną padėtį, kai persekiojami ir žudomi krikščioniškosios bendruomenės nariai.

Tai nėra rezoliucija prieš Egipto Vyriausybę, kuri veikė, siekdama užtikrinti, kad už susirėmimus atsakingi asmenys būtų teisiami; tiesiog atėjo laikas apmąstyti labai svarbų klausimą. Pasaulyje kiekvienais metais tūkstančiai krikščionių nužudoma – Vietname, Šiaurės Korėjoje, Kinijoje, Nigerijoje, Malaizijoje – ir dar milijonai žmonių įvairiausiais būdais kasdien persekiojami dėl tikėjimo. Šių išpuolių daugėja, jie tampa vis tulžingesni, o juos lydi tyla ir abejingumas. Todėl būtina imtis skubių veiksmų.

10

LT

⁽¹⁾ Žr. protokolą.

Visų pirma, kiekvienas turi įsipareigoti pakeisti plintančios religinės neapykantos atmosferą ir skatinti toleranciją bei įvairovės pripažinimą. Europa gerai žino, kokia tragedija buvo per amžius joje vykę katalikų ir protestantų tarpusavio karai, nekalbant apie žydų holokaustą. Ir būtent dėl savo pačios istorijos Europa turi įsipareigoti imtis veiksmų šiame fronte.

Kitas pasiūlymas būtų išnagrinėti nacionalinius įstatymus ir atrasti juose taisykles, leidžiančias persekioti krikščionis ar kitas religines mažumas. Nevyriausybinių organizacijų bendradarbiavimas galėtų būti labai naudingas įgyvendinant šį projektą, bet tam, kad tose šalyse, kur teisė į religijos laisvę įteisinta, ji būtų ir praktiškai įgyvendinama, būtinas budrumas.

Šios diskusijos galėtų būti gera proga priimti pasiūlymą parengti Europos Parlamento ataskaitos apie religijos laisvę pasaulyje projektą.

Mario Mauro, *autorius*. – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, tikroji šios rezoliucijos tema yra religijos laisvė. Todėl rezoliucija nėra identifikavimo kampanija ar mėginimas sukelti problemų vienai ar kitai vyriausybei – joje pasmerkiamas faktas, kad šiandienos pasaulyje žmonės žūsta, nes tiki į Kristų, arba yra diskriminuojami, nes jų tikėjimas skiriasi nuo kai kurių kitų žmonių tikėjimo.

Todėl visos frakcijos sutinka, kad problema dėl religijos laisvės egzistuoja ir kad ją turi spręsti rimtai bei ryžtingai nusiteikusi tarptautinė bendruomenė.

Taigi prašome Tarybos, Komisijos, o visų pirma ES vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ypač atkreipti dėmesį į mažumų (įskaitant krikščionių mažumą) padėtį ir paremti bei imti įgyvendinti pasiūlymus, kuriais būtų skatinamas bendruomenių dialogas ir tarpusavio pagarba, paraginti visas religines institucijas skatinti toleranciją ir padėti išvengti neapykantos bei smurto pasireiškimo atvejų.

Véronique De Keyser, *autorė.* – (*FR*) Pone pirmininke, tai, kas įvyko Egipte, neabejotinai galėjo atsitikti bet kurioje kitoje šalyje. Automobilis pravažiuoja pro koptų bažnyčios priedurį, šaudoma į minią. Pasekmė – septyni negyvi (šeši koptai ir vienas policijos pareigūnas). Egipto valdžia reaguoja greitai. Prokuroras nusprendžia (cituoju), kad trys kaltinamieji, įvykių Nag Hammadi dalyviai, stos prieš Valstybės saugumo nepaprastosios padėties atvejais teismą, kur jiems bus pateiktas kaltinimas tyčine žmogžudyste.

Malaizijoje krikščionių ir musulmonų bendruomenės ginčijasi dėl Alacho vardo, o šis ginčas baigiasi bažnyčių plėšimu.

Šios žiniatinklio naujienos, kurias būtų galima apibūdinti kaip kasdienybę, turi poveikio visam pasauliui, įskaitant Europą. Religinio nepakantumo ir fanatizmo didėjimas kelia pavojų pagrindinei – įsitikinimų – laisvei, pavojų ir tikintiesiems, ir agnostikams. Visame pasaulyje daromi nusikaltimai prieš mažumas – krikščionis, žydus, musulmonus... Visame pasaulyje netikintieji – vyrai ir moterys – žudomi arba įkalinimai už tai, kad negerbia apeigų, dogmų ar religinės praktikos, nuo kurių jie patys yra išsivadavę.

Aš, kaip netikinti, tvirtai palaikau šią rezoliuciją, kurioje Egiptas ir Malaizija raginami puoselėti toleranciją, o ne skleisti panieką. Tačiau atsitraukdama nuo minėtų atvejų norėčiau atkreipti dėmesį į šalies, kuriai svarbi jos piliečių teisė į saviraiškos laisvę, atsakomybę. Manau, kad pasaulietinė valstybė dėl jos struktūros geriausiai užtikrina įsitikinimų įvairovei būtiną erdvę. Tokios formacijos valstybė gali patikimiausiai apsaugoti savo piliečius ir paskatinti jos bendruomenių dialogą.

PIRMININKAVO: A. VIDAL-QUADRAS

Pirmininko pavaduotojas

Ryszard Antoni Legutko, *autorius.* – Pone pirmininke, informacija apie smurtą prieš krikščionis Egipte ir Malaizijoje yra tik ledkalnio viršūnė. Noriu iškelti tris klausimus.

Pirma, žvėriško smurto aukomis krikščionys tapo ne tik šiose dviejose šalyse, bet ir visame pasaulyje. Antra, krikščionys tapo labiausiai pasaulyje persekiojama religine grupe. Skaičiai stulbina. Tai ne šimtai ar tūkstančiai, tai milijonai. Trečia, ligšiolinė Europos bendruomenių, Europos vyriausybių ir ES reakcija nepatenkinama. Ji baili, silpnadvasiška, politiškai korektiška, o kartais jos visai nėra.

Turime veikti ryžtingai arba tie, kurie persekioja krikščionis, mūsų elgesį palaikys nebyliu palaiminimu. Ar tikrai to norime?

Heidi Hautala, *autorius.* – (FI) Pone pirmininke, apgailėtina, kad tiek daug konfliktų pasaulyje kyla dėl veiksmų, vykdomų prisidengus religija. Pasaulyje yra daug įvairių fundamentalizmo srovių, susijusių su

krikščionybe, islamu ir kitomis religijomis. Aš esu susidūręs su budizmu, kurio fundamentalistiniai siekiai silpnesni. Kad ir kaip būtų, svarbu, kad, įvykus smurto išpuoliams tarp religinių grupuočių, Europos Parlamentas priimtų poziciją.

Vis dėlto norėčiau pasakyti, kad vakar Parlamentui buvo pranešta, jog savavališkai suimti 33 žmogaus teisių gynėjai, bandę ginti šioje rezoliucijoje paminėtus koptų krikščionis, ir prieš juos panaudota prievarta. Egipto valdžiai norėčiau pasakyti, jog privalome užtikrinti, kad žmonėms neturėtų būti minėtu būdu trukdoma apsaugoti kitus žmones. Privalome reikalauti, kad ir kitomis aplinkybėmis žmonių teisių gynėjai nebūtų įkalinami arba kad su jais nebūtų neteisingai elgiamasi. Tai, kad su minėtais 33 koptų gynėjais kalėjime buvo elgiamasi nežmoniškai, yra nepaneigiamas faktas. Jie buvo laikomi nežmoniškomis sąlygomis.

Tikiuosi, kad ateityje Parlamentas visada atkreips dėmesį į smurto prieš religines grupes atvejus, o ne tik rūpinsis krikščionių persekiojimu.

(Plojimai)

Bernd Posselt, PPE frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, Tunisas, Egiptas ir Malaizija turi gilias tolerancijos tradicijas. Tai patvirtina šios pavardės: Tunku Abdul Rahman, nepriklausomos Malaizijos valstybės įkūrėjas, prezidentas Sadat, kurio kalba šioje Europos Parlamento salėje buvo tarsi krikščionių ir islamo sambūvio magna carta.

Būtent dėl to mes privalome remti tų šalių vyriausybes, joms kovojant su islamo ekstremizmu ir išpuoliais prieš krikščionis. Europa, būdama iš esmės krikščioniškas žemynas, be abejonės, turi ypatingą pareigą – ginti viso pasaulio krikščionis, nes kas, jei ne mes tai darysime?

Kalbėdamas apie religijos laisvę norėčiau padėkoti Malaizijos Vyriausybei už tai, kad Jo Didenybė Yang di-Pertuan Agong ir jos ministras pirmininkas sausio 9 d. aiškiai pareiškė savo poziciją šiuo klausimu. Palinkėkime jiems sėkmės kovojant už religinį pakantumą; ši šalis buvo ir yra pavyzdys kitoms valstybėms. To paties privalome siekti Egipte ir Tunise, nes esame partneriai ir galime atvirai kalbėtis žmogaus teisių klausimasis.

Peter van Dalen, *ECR frakcijos vardu.* – (*NL*) Pone pirmininke, religijos laisvė yra pagrindinė žmogaus teisių sudedamoji dalis. Deja, matome, kad daugelyje šalių, kuriose vyrauja islamo religija, krikščionims atėjo sunkus metas. Taip, be kita ko, yra ir Egipte. Egipte nepatogioje padėtyje atsidūrė ne tik krikščionys ortodoksai koptai, bet ir Romos katalikai, krikščionys protestantai bei žydai, ir tam neprieštarauja įstatymuose nustatyta tvarka. Spaudžiami į krikščionybę atsiverčiantys musulmonai. Tai matyti iš jų tapatybės dokumentų, kuriuose nurodyta, jog jie yra musulmonai, kadangi atsisakyti religijos teisiškai uždrausta.

Smurtas prieš koptus nepaprastai išaugo, o ypač per pastaruosius 10–20 metų. Užregistruota daugiau kaip 100 išpuolių. Egipto Vyriausybės požiūris, mano nuomone, pernelyg atlaidus. Trys vyrai suimti ir uždaryti į kalėjimą, bet, apskritai kalbant, smurtas prieš krikščionis toleruojamas. Raginu Tarybą ir Komisiją įtraukti Egiptą į tiesioginį dialogą ir pasiekti, kad jo Vyriausybė pakeistų savo požiūrį. Jei Kairas to nepadarys, dėl tokio jo elgesio, manau, turėtume pakoreguoti mūsų dvišalius santykius su Egiptu.

Joe Higgins, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – Pone pirmininke, visi, kurie pasiaukoję demokratinėms teisėms ir religijos laisvei, pasmerks atvirą krikščionių žudymą Egipte bei krikščionių bažnyčių Malaizijoje apmėtymą padegamosiomis bombomis. Be to, turime pažymėti, kad ir pačioje Europoje daugėja išpuolių prieš religines mažumas, ir lygiai taip pat juos pasmerkti.

Malaizijoje jau ilgą laiką ūkio ir valdantysis elitas naudoja taktiką skaldyk (pagal rases ir religiją) ir valdyk. Dėl tokio veidmainiavimo kalta dabartinė Nacionalinio fronto vyriausybė: viešai skelbdama "vieningos Malaizijos" politiką, apimančią visas religijas ir visas mažumas, užkulisiuose ji apsukriai manevruoja, pasinaudodama religiniu bei rasiniu pasidalijimu, kad išsilaikytų esant musulmonų daugumai Malaizijoje, taip, kaip darė spręsdama problemą dėl "Alacho" vardo.

Malaizija labai susiskaidžiusi ekonominiu atžvilgiu. Malaizijos visuomenė netolygiausia visoje Pietryčių Azijoje. Dabartinė Vyriausybė valdo remdamasi "pažintimis arba ryšiais pagrįsto" kapitalizmo principais. Tokio valdymo padarinys – didžiulis išnaudojimas darbovietėse ir griežtai apribotos profesinių sąjungų teisės. Tvirčiausias religijos laisvės ir demokratijos Egipte, Malaizijoje bei visur kitur pagrindas yra, be abejo, ekonominis teisingumas ir demokratija, kai turtai ir galia yra darbo žmonių bei neturtingųjų rankose, atimta iš didžiųjų korporacijų ir korumpuotų kapitalistų.

Daniël van der Stoep (NI). – (*NL*) Pone pirmininke, vakar Nyderlanduose prasidėjo pasibaisėtinas politinis teismo procesas prieš mūsų partijos vadovą Geertą Wildersą. G. Wilders, olandų parlamento narys ir Partijos už laisvę vadovas Olandijos parlamente, persekiojamas už pareikštą nuomonę. G. Wildersą persekioja kairiųjų elitas, nes jis įspėjo Nyderlandus, Europą ir pasaulį, kad prisidengus islamo vardu skleidžiama fašistinė ideologija. Tai gėdinga!

Pone pirmininke, Nyderlandų ir Europos islamėjimas kelia pavojų Europos judėjų–krikščionių ir humanistinei kultūrai, ir kai daugelis, įskaitant ir čia sėdinčiuosius, nesibaimina, kad mus užlieja islamiškojo cunamio banga, Partija už laisvę kovoja už Europos kultūros išlikimą. Pone pirmininke, barbariškus veiksmus Malaizijoje, Egipte ir daugelyje kitų pasaulio vietų, pvz., Nigerijoje šią savaitę, lėmė netolerantiška fašistinė ideologija, vadinama islamu. Islamo kraštuose nuolat žeminami ir žudomi nemusulmonai. Įvykių Malaizijoje ir Egipte negalima laikyti pavieniais incidentais, juos lėmė ideologija, kuri reikalauja pagarbos, bet pati jos nerodo. Šis Parlamentas gali užtikrinti, kad Europoje tokių baisių įvykių niekada nebūtų, jei kartu su Partija už laisvę ims kovoti su Europos islamėjimu. Visų jūsų prašome taip pasielgti.

Filip Kaczmarek (PPE). – (*PL*) Pone pirmininke, Parlamente mes dažnai kalbame apie įvairias fobijas ir jų žalingą socialinį poveikį. Kalbu apie ksenofobiją ir homofobiją. Šios dvi fobijos, deja, ne vienintelės. Yra dar vienas reiškinys, vadinamas "kristianofobija" – krikščionybės fobija. Kristianofobijos, kaip ir kitų fobijų, socialinis poveikis taip pat žalingas, kartais ir tragiškas, būtent dėl šios priežasties turėtume reaguoti į krikščionių teisių pažeidimo atvejus įvairiose pasaulio vietose.

Mes reaguojame, kai smurtaujama prieš įvairių konfesijų žmones, net ir prieš tuos, kurie neišpažįsta jokios religijos. Privalome pasirūpinti ir krikščionimis. Juk tai darome dėl to, kad religijos laisvė yra viena svarbiausių Europos Sąjungos vertybių. Kaip tik todėl mes smerkiame ir smerksime bet kurios formos smurtą, diskriminaciją ir netoleranciją bet kurios religijos lyderių ar sekėjų atžvilgiu. Smurtas įvykdytas dėl to, kad aukos įsitikinimai kelia pasibjaurėjimą, ir tai, be abejonės, nusipelno mūsų kritikos.

Konrad Szymański (ECR). – (*PL*) Pone pirmininke, religijos laisvė – tai teisė, kuri jau daugiau kaip 50 metų įtvirtinta tarptautinėse ir Europos konvencijose. Kartu mes jau daugelį metų stebime kylančią religinės neapykantos bangą, dažniausiai užliejančią viso pasaulio krikščionis. Antikrikščioniškąjį komunizmą šiandien iš esmės pakeitė karingasis islamas. Egipto ir Malaizijos konstitucijose garantuojama religijos laisvė, bet radikaliųjų islamistų sluoksnių spaudžiama tų šalių vyriausybės negali pakankamai apsaugoti krikščionių religijos laisvę.

Europos Sąjunga, turinti naujų užsienio politikos priemonių, privalo labiau pasipriešinti kristianofobijai, kuri yra muštynių, plėšikavimo ir žmogžudysčių šaltinis. Tik dėl ideologinių prietarų Europos Sąjunga tai daro svyruodama. Ant kortos pastatytas mūsų patikimumas.

Bogusław Sonik (PPE). – (*PL*) Pone pirmininke, pritarčiau kolegos F. Proveros išreikštai minčiai, kad, reikėtų parengti religijos laisvės ataskaitą. Norėčiau visiems priminti, kad per ankstesnę Parlamento kadenciją mes su M. Mauro pateikėme pasiūlymą parengti ataskaitos apie krikščionių padėtį valstybėse, kur jie sudaro mažumą, valstybėse, kur dominuoja islamo religija, projektą. Deja Biuras pasiūlymo nepriėmė, nors tokią ataskaitą galbūt vertėtų parašyti. Dabar pakartoju savo pasiūlymą.

Rezoliucijoje, kurią šiandien priimame, turėtume pateikti šią aiškią žinią: koptų mažuma sudaro iki 10 proc. Egipto gyventojų, bet jei ji sudarytų tik 0,5 proc., Europos Parlamento pareiga – reaguoti, ypač tada, kai taip drastiškai pažeidžiamos žmogaus teisės.

Atidžiai perskaičiau Liaudies asamblėjos maršalo laišką J. Buzekui. Tame laiške maršalas patikina, kad įvykiai, apie kuriuos kalbėjau, yra pavieniai incidentai. Man sunku tuo patikėti. Koptai Egipte persekiojami jau daugelį metų. Pasistenkime šį sykį garantuoti, kad mūsų pagalba šiai engiamai mažumai nesibaigs tuščiais pareiškimais.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (*PL*) Pone pirmininke, Ne tik Egipte ar Malaizijoje krikščionybė laikoma neišvengiamu blogiu, o krikščionys – priešais. Taip pat manoma Sudane, Nigerijoje ir daugelyje kitų Afrikos, bei Azijos šalių ir daugelyje bendruomenių. Neslėpkime šių faktų, nebūkime stručiai, kurie slepia galvas smėlyje. Ši problema reali, ir krikščioniškosios Europos Parlamentas, puoselėjantis krikščioniškas tradicijas ir saugantis krikščioniškąjį palikimą, turi apie tai kalbėti.

Tačiau ir mes turėtume muštis į krūtinę. Prieš mane kalbėjęs Parlamento narys teisingai pasakė apie ankstesnės kadencijos Parlamento nuodėmes, susijusias su neveikimu. Primenu prieš kelias savaites vykusias diskusijas, kai mes deramai pasmerkėme išpuolius ir spaudimą, kuriuos patyrė musulmonų uigūrų mažuma Kinijoje. Tačiau tuo metu kai kurios frakcijos atmetė pakeitimus, kuriais buvo ketinama pabrėžti, kad Kinijoje

krikščionys taip pat netoleruojami ir yra diskriminacijos aukos. Negalime vienas religines mažumas ginti labiau nei kitas arba kai kurių ir visai neginti.

Eija-Riitta Korhola (PPE). - (*FI*) Pone pirmininke, iš daugelio šaltinių išgirdome nerimą keliančių žinių apie Egipte ir Malaizijoje įvykdytus nusikaltimus prieš krikščionis. Kalbėdamas apie Malaiziją visų pirma norėčiau pasakyti, kad mes labai susirūpinę, jog šioje tradiciškai tolerantiškoje ir nuosaikioje šalyje puolamos bažnyčios.

Antra, norėčiau paminėti pavyzdingą islamiškųjų nevyriausybinių organizacijų (NVO) darbą propaguojant religinę toleranciją. Malaizijos ministro pirmininko pareiškimai apie Alacho vardo minėjimą sukėlė visuomenės nepasitenkinimą krikščionių bendruomenėmis. Tačiau pavyzdingų islamiškųjų NVO požiūris ir nenuolaidi visuomenės pozicija ministro pirmininko pareiškimų atžvilgiu padėtį nuramino. Gaila, kad to neįrašėme į mūsų galutinę rezoliuciją, nes mes pernelyg retai, mano nuomone, atkreipiame dėmesį į teigiamas situacijas. Ar nereikėtų ir musulmonų pagirti, kai tam yra pagrindo?

Religinę toleranciją turi skatinti ir tie, kurių rankose politinė valdžia, ir paprasti žmonės. Vienodai svarbu suvokti, kad buvo nesėkmių, ir pripažinti pažangą bei pasiūlyti ją remti.

Dominique Baudis (PPE). – (FR) Pone pirmininke, fanatiškų nusikaltėlių, Egipte žudžiusių krikščionis, veiksmų negalima priskirti visiems šalies gyventojams ir jų Vyriausybei. Būtų nesąžininga Egiptą ir egiptiečius laikyti atsakingais už pasibaisėtinas žudynes, kurių kaltininkai bus patraukti atsakomybėn.

Vieno nusikaltėlio veiksmai – tai ne visos valstybės politika! Nesutapatinkime fanatikų su visais šalies gyventojais. Galiausiai, įsiterpdami į krikščionių koptų ir tos šalies piliečių musulmonų santykius mes tik pilame žibalą į ekstremistų, norinčių pasauliui parodyti, kad Rytų krikščionys yra Vakarų agentai, kurstomą ugnį.

László Tőkés (PPE). - (HU) Visai neseniai sužinojome, kad prieš kelias dienas Egipto valdžia suėmė kelis koptų teisių gynėjus, vykstančius į nusikaltimų vietą Nag Hammadi gyvenvietėje apginti ir paremti vietos koptų krikščionių bendruomenes, kurių keli nariai buvo nužudyti Kalėdų dieną. Egipto valdžia, palaikanti musulmonų daugumą, stengiasi sumenkinti smurto išpuolių prieš koptų mažumą svarbą ir šiuo metu daro kliūtis krikščionių teisėtai savigynai, taip diskriminuodama vieną pusę. Jungtinių Valstijų administracija nedviprasmiškai pasisakė prieš tokį elgesį. Europos Sąjunga, žinodama, kad koptų, kurie laikomi vietiniais egiptiečiais, krikščionių bendruomenė, gyvuojanti daugiau kaip 1 500 metų, buvo dažnai žiauriai slopinama, turi stoti jos ginti daug tvirčiau ir akivaizdžiau nei iki šiol.

Anna Záborská (PPE). – (*SK*) Dėkoju, kad kaip ir 2007 bei 2008 m. vėl atkreipėte dėmesį į religijos laisvės pažeidimus kai kuriose šalyse. Klausiu savęs, kas gi trukdo ES prisidėti prie to, kad tame regione būtų nuosekliau laikomasi žmogaus teisių – jos silpnumas ar abejingumas? Nuolat klausomės tų pačių skundų, siūlomos vis tos pačios priemonės.

Egiptas ir Malaizija yra iš tų valstybių, kuriose krikščionys gyvena ypač pavojingomis aplinkybėmis, yra persekiojami, išvaromi iš namų, grobiami ir žudomi, o jų bažnyčios uždaromos. Tas pats vyksta Magrebe, Irane, Indijoje, Kinijoje, Pakistane ir daugelyje kitų valstybių. Krikščionis dažniausiai persekioja ekstremistų grupuotės. Tai, kas vyksta, kelia pavojų visiems krikščionims, žydams ir musulmonams. Prašau, kad ES atstovai ir Europos Parlamento delegacijos pasinaudotų kiekviena galimybe užmegzti dialogą, paskatinti religinę toleranciją ir pagarbą bei skirtingų kultūrų sambūvį.

Mitro Repo (S&D). - (FI) Pone pirmininke, esu susirūpinęs dėl padėties Egipte, ypač dėl istorinių, etninių ir politinių aplinkybių, su ja susijusių. Iš tikrųjų krikščionys koptai tebėra gana didelė mažuma. Jų yra aštuoni milijonai, o tai maždaug 10 proc. Egipto gyventojų, ir būtent dėl šios priežasties jie yra buvusioji dauguma. Jie didžiuojasi tuo, taip pat ir savo Rytų krikščioniškąja tradicija. Štai dėl ko provokacija, įvykusi praėjusį sausį švenčiant Kalėdas, buvo tokia triukšminga ir iš anksto apgalvota. Be to, daugelis koptų buvo smurtu priversti pakeisti savo įsitikinimus, buvo išprievartavimo ir kitų nusikaltimų atvejų.

Padėtis Egipte yra labai blogas pavyzdys kitoms šalims, kuriose taip pat gali prasiveržti kerštas, ir kaip tik dėl to ES turi būti budri, atsitikus bėdai nedelsiant įsikišti ir pabrėžti taikingo religinių grupių dialogo svarbą.

Ivo Vajgl (ALDE). - (*SL*) Kai įvykdoma žmogžudystė, ypač pagrįsta religiniais motyvais, paprastai nelabai ką galime padaryti, tik su baime atsitraukti ir ją pasmerkti.

Tačiau šis naujas incidentas ir šis naujas nusikaltimas Vidurio Rytuose iš tikrųjų rodo bendras tendencijas: tebesitęsiantį religijos laisvės netoleravimą ir pagarbos kitokiems stoką. Taigi yra daug sluoksnių, nevertinančių religinių vertybių.

Priežastis, dėl kurios Liberalų ir demokratų aljanso už Europą (ALDE) frakcija pasiūlė atidėti šias diskusijas arba, tiksliau sakant, norėjo, kad diskusijos dėl žmogaus teisių ir religijos laisvės gerbimo Egipte ir Malaizijoje vyktų atskirai, yra ta, kad šį klausimą turime spręsti labai jautriai, atskirai atsižvelgdami į kiekvieną šalį. Egiptas, žinoma, nėra vienas blogiausių religinės netolerancijos pavyzdžių. Anaiptol.

Charles Tannock (ECR). - Pone pirmininke, deja, bendras klimatas islamo pasaulyje yra toks, kad didėja džihado karingumas ne musulmoniškų bendrijų, ypač krikščionių, atžvilgiu.

Koptai, atstovaujantys vieną seniausių pasaulyje krikščionių bažnyčių, turi didelę diasporą Londone; aš pats esu jos atstovas. Jų vadovai skundėsi man dėl blogėjančios padėties Egipte, kurią režisuoja musulmonų brolija. Nepaisant didžiausių prezidento H. Mubarako Vyriausybės pastangų apsaugoti koptus, reikalai pablogėjo.

Esame panašaus asirų krikščionių likimo Irake, krikščionių Palestinoje, Pakistane ir dabar pirmą kartą Malaizijoje liudininkai.

Mano nuomone, Parlamentas pernelyg ilgai ignoravo krikščionių mažumos teises likusioje pasaulio dalyje, bet krikščionys tikisi, kad Europos Sąjunga ir Jungtinės Valstijos juos apgins. Taigi sveikinu šią rezoliuciją.

Gerard Batten (EFD). - Pone pirmininke, krikščionių ir kitų religinių mažumų persekiojimas islamo valstybėse didėja. Vis labiau persekiojami beveik 2 000 metų Egipte ir Viduržemio jūros regione gyvenantys krikščionys; jie varomi iš jų protėvių tėvynės. Taip yra dėl to, kad stiprėja netolerantiška islamo fundamentalistinė ir ekstremistinė ideologija – islamiškasis fašizmas.

Vakarų žiniasklaida per mažai nušviečia krikščionių ir kitų mažumų persekiojimą islamo pasaulyje. Žiniasklaida turėtų ne tik pranešti apie persekiojimo atvejus, kai jų pasitaiko, bet ir nurodyti visuomenei priežastis, dėl ko taip atsitiko. Ji turėtų paaiškinti, kas tai daro (būtent musulmonų fanatikai) ir kodėl jie taip daro (dėl islamo ideologijos nepakantumo ir smurtinio pobūdžio).

Viso pasaulio demokratinės vyriausybės turėtų daryti diplomatinį spaudimą tokioms valstybėms kaip Egiptas, kad sustabdytų šį neleistiną persekiojimą.

Neelie Kroes, Komisijos narė. – Pone pirmininke, Komisija giliai sukrėsta ir nuliūdusi dėl to, kas koptų Kalėdų išvakarėse įvyko Pietų Egipto mieste Nag Hammadi: iš važiuojančio automobilio buvo nušauti šeši koptai ir musulmonas policininkas.

Mes teigiamai vertiname tai, kad valdžia ėmėsi skubių veiksmų ir surado bei suėmė asmenis, įtariamus padarius šį baisų nusikaltimą; kruopštus tyrimas ir atsakingų už nusikaltimą atidavimas teismo atsakomybėn bus mums aiškus signalas, jog Egipto visuomenei nepriimtinas religiniais motyvais pagrįstas smurtas.

Egipto konstitucijoje užtikrinta tikėjimo laisvė ir laisvas religijos praktikavimas. Tačiau girdime skundų dėl koptų ir kitų religinių mažumų, pvz., babajų, diskriminavimo darbovietėse ir remiantis teisine sistema. Mes žinome apie problemas, kurių keliems į krikščioniškąjį tikėjimą atsivertusiems asmenims – Maherui El-Gohary ir Mohammedui Hegazy – iškilo Egipto teismuose. Šiuos klausimus iškėlėme per mūsų nuolatinį dialogą su Egiptu.

Suprantame, kad Vyriausybė stengiasi patenkinti kai kuriuos koptų skundus, pvz., šalina kliūtis, dėl kurių delsiama ir ribojama bažnyčių statyba bei atnaujinimas. Mes pritariame tokiems veiksmams ir juos skatiname bei raginame Vyriausybę nustatyti ir panaikinti pagrindines religinės įtampos Egipto visuomenėje priežastis bei nutraukti bet kokios formos diskriminaciją prieš tuos, kurie išpažįsta kitokią religiją.

Vandalizmo aktai Malaizijoje prieš bažnyčias aukščiausiajam teismui priėmus sprendimą dėl žodžio "Alachas" vartojimo verčia rimtai susirūpinti. Vyriausybė, kaip ir opozicija, įskaitant visos Malaizijos islamistų partiją ir 130 musulmonų NVO, griežtai pasmerkė tuos išpuolius. Vyriausybė sustiprino saugumo priemones visur, kur vyksta pamaldos, be to, dar kartą patvirtino savo įsipareigojimą saugoti Malaizijos socialinę ir religinę darną ir religinės bei etninės įvairovės kultūrą.

Malaizijos Federacijos konstitucijoje konstatuojama, kad Federacijos religija yra islamas, o kitos religijos gali būti taikiai ir darniai praktikuojamos visose valstijose.

Mes raginame valdžią kuo greičiau pradėti visaapimantį religijų dialogą su visomis konfesijomis, kuris užtikrins savitarpio supratimą, kad Malaizija galėtų ir toliau taikiai vystytis etninės ir socialinės darnos sąlygomis. Šuo atžvilgiu ypatinga Malaizijos vidaus reikalų ministerijos pareiga yra nuodugniai ir objektyviai išaiškinti savo piliečiams esminį klausimą.

Mes griežtai smerkiame visus nepakantumo prieš bet kurį asmenį dėl jo religinių įsitikinimų aktus, kad ir kur jie būtų įvykdyti. Deja, nė viena šalis nėra nuo to apsaugota. Mes raginame valstybinės valdžios institucijas apginti visas religines bendruomenes, tarp jų ir krikščionių bendruomenę, nuo diskriminacijos ir represijų.

Religijos ar įsitikinimų laisvę Komisija laiko svarbiu prioritetu, nes tai pagrindinės ES žmogaus teisių politikos doktrinos. Todėl ji kelia šį klausimą politiniame dialoge su šalimis, kuriose ta problema išlieka, remia vietinius žmogaus teisių projektus ir aktyviai remia religijos ar įsitikinimų laisvės principus JT forumuose.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas įvyks 12.00 val.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Carlo Casini (PPE), *raštu.* – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, balsuodamas už bendrą rezoliuciją, pabrėžiu, kad smurtas Malaizijoje, įvykdytas reaguojant į visiškai nesvarbų ginčą, yra ypač didelis.

Iš tikrųjų krikščionys ir musulmonai tiki tik į vieną Dievą, visų žmonių, tikinčiųjų ir netikinčiųjų, Dievą. Tai, kad į jį kreipiamasi įvairiais vardais – jau antraeilis klausimas. Tvirtinti, kad musulmonų dievas yra tik musulmonų, ir todėl kreiptis į jį musulmonams įprastu vardu gali tik musulmonai, reiškia grįžti prie protėvių ir gentinio požiūrio, kad kiekviena žmonių grupė turi savo Dievą. Kitais žodžiais tariant, paneigiama monoteistinė idėja, kad universalios religijos yra didžiosios religijos, kurios artimos žmonėms, pvz., krikščionybė ar islamas, kurios yra priešingos stabmeldystei ir politeizmui.

Ne mažiau rimti yra koptų persekiojimai Egipte. Kaip tik ant Viduržemio jūros krantų gimė monoteistinės religijos, kurios tvirtina esančios ir iš tikrųjų yra brolybę ir taiką skatinančios jėgos. Tačiau nuostabu tai, kad būtent ant Viduržemio jūros kranto, Jeruzalėje – mieste, kuris šventas tiems, kurie tiki Dievu, Alachu ir Jehova –susidarė pagrindinis konflikto židinys.

Būtent Egipte, galingiausioje to regiono valstybėje, krikščionys bei musulmonai privalo taikiai gyvuoti greta, kad atliktų taikdario vaidmenį visame pietiniame Viduržiemio jūros regione.

Edite Estrela (S&D), *raštu.* – (*PT*) Remiu bendras pastangas priimti rezoliuciją dėl neseniai padarytų išpuolių prieš krikščionių bendruomenes, nes rezoliucijoje griežtai smerkiama visų rūšių prievarta, diskriminacija ir netolerancija, pagrįsta religija arba įsitikinimais. Manau, gyvybiškai svarbu remti visas iniciatyvas, kuriomis siekiama paskatinti bendruomenių dialogą ir savitarpio pagarbą ir užtikrinti pagrindines teises, pvz., minties, sąžinės ir religijos laisvę.

Diogo Feio (PPE), *raštu.* – (*PT*) Visame pasaulyje vyrai ir moterys žiauriausiai persekiojami vien dėl to, kad tiki į Dievą tokiu pat būdu, kokiu jis garbinamas nuo Atlanto iki Uralo kalnų. Po Kinijos, Indijos, Irako, Pakistano, Turkijos, Vietnamo ir kitų valstybių padarytų pareiškimų Parlamentas šiandien pasmerkė krikščionių puolimus Egipte ir Malaizijoje.

Europa visa tai stebi palyginti abejingai. Yra ir tokių, kurie gina tokį neveiklumą skiepijant pagarbą kitų žmonių kultūrai ir sąžinės laisvei. Europos, kaip regiono, kurio ištakos, kultūra ir tradicijos pripildytos krikščioniškojo tikėjimo, tylėjimas šiuo klausimu iš tiesų stebina, jis gali tapti kurtinančiu...

Prisimenu Bolonijos arkivyskupo kardinolo apie ankstyvuosius persekiojimus pasakytus žodžius, kurie vykusiai išreiškia mūsų laikų dvasią: žmonės yra labiau linkę nerimauti dėl poliarinių lokių nei dėl nuolatinėje grėsmėje gyvenančių tūkstančių krikščionių likimo.

Jacek Olgierd Kurski (ECR), raštu. – (PL) Nauji 2010-ieji metai prasidėjo žiauriais krikščionių persekiojimais daugelyje pasaulio vietų. Mes, Europos Parlamentas, negalime būti pasyvūs, išgirdę apie šiuos nusikaltimus ir smurtą. Krikščionių padėtis tokia pat dramatiška ir šiandienos rezoliucijoje nepaminėtose šalyse, pvz., Šiaurės Korėjoje, Irake, Indijoje bei Sudane. Daugėja išpuolių Vietname. Aš, kaip Parlamento narys iš Lenkijos, šalies, kurioje giliai įsišaknijusi krikščionybės tradicija, kuri turi senas pagarbos kartu gyvuojančioms įvairioms religinėms bendruomenėms tradiciją, norėčiau išreikšti solidarumą su aukų šeimomis. Egipto ir Malaizijos valdžia turi užtikrinti krikščionims ir kitoms bendruomenėms bei religinėms mažumoms visas žmogaus teises ir pagrindines laisves arba patirti Europos Sąjungos sankcijas. Dėl šios priežasties turėtume pasirašyti šią rezoliuciją dėl neseniai vykusių išpuolių prieš krikščionių bendruomenes.

Csaba Sógor (PPE), *raštu*. – (*HU*) Neseniai įvykę išpuoliai prieš krikščionių bendruomenes Egipte ir Malaizijoje gali būti vertinami dviem aspektais. Pirma, privalome pabrėžti, kad Europos Sąjunga, kaip Europos valstybių

bendrija, pasiekusi aukštą demokratijos ir teisinės santvarkos lygį, laikydamasi religinės tolerancijos, žmogaus ir mažumų teisių, neturi nutylėti tokių įvykių, nesvarbu, kurioje pasaulio vietoje jie atsitiktų. Vyriausybėms, siekiančioms ir toliau palaikyti su mumis gerus santykius, privalome aiškiai pasakyti, jog Europa reikalauja, kad jos partneriai laikytusi visuotinai priimtų žmogaus teisių normų ir kad nuo to, kaip bus laikomasi žmogaus teisių, priklausys tolesnė santykių raida. Kartu neturime pamiršti žmogaus teisių pažeidimų, kurie padaromi Europos Sąjungos teritorijoje.

Kai kuriose ES valstybėse narėse vis dar reikia stiprinti religinę toleranciją, žmogaus ir mažumų teises, įskaitant religinių mažumų teises. Jei Europa nori rodyti pavyzdį pasauliui, ji negali leisti, kad jos teritorijoje kas nors būtų diskriminuojamas dėl jo ar jos religinių įsitikinimų, etninės kilmės ar priklausomumo tautinei mažumai. Matome, kad Egipte galiojančiuose teisės aktuose taip pat garantuojama religijos laisvė, bet iš tikrųjų krikščionių patirtis yra priešinga. Panašių įstatymo ir kasdienės praktikos neatitikimo pavyzdžių, deja, pastebime ir ES valstybėse narėse.

3.2. Žmogaus teisių pažeidimo atvejai Kinijoje, visų pirma Liu Xiaobao atvejis

Pirmininkas. - Kitas klausimas yra diskusijos dėl septynių pasiūlymų priimti rezoliuciją dėl žmogaus teisių pažeidimų Kinijoje, ypač dėl Liu Xiaobao atvejo⁽²⁾.

Renate Weber, autorė. – Pone pirmininke, praėjusį mėnesį žinomas rašytojas ir politinis veikėjas Liu Xiaobao nuteistas 11 metų kalėti už "kurstymą nuversti valstybinę valdžią". Prieš metus jis buvo suimtas po to, kai buvo parengta Chartija 08, kurią pasirašė daugiau kaip 10 000 eilinių Kinijos piliečių, reikalaujančių demokratinei visuomenei įprastų dalykų: teisės į laisvą žodį, laisvų rinkimų ir teisinės valstybės.

Liu Xiaobao persekiojimas, kurio priežastis – jo taikios iniciatyvos, taip pat ir jo teisminis persekiojimas, iš tikrųjų nesiderina su tarptautiniu mastu pripažintomis žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių normomis. Todėl turėtume griežtai pareikalauti, kad Liu Xiaobao būtų besąlygiškai ir nedelsiant paleistas.

Per pastaruosius kelerius metus Europos Sąjungos ir Kinijos santykiai daugiausia buvo pagrįsti ekonomika, ir tai užgožė klausimus, susijusius su demokratijos padėtimi Kinijoje, kurioje nuolat šiurkščiai pažeidžiamos žmogaus teisės.

Prieš kelias dienas policijos pareigūnas pirmą kartą pripažino, kad garsus žmogaus teisių advokatas ir kandidatas 2008 m. Nobelio premijai gauti Gao Zhisheng, metus kalintas Kinijos valdžios, pabėgo. Daugelis bijo, kad jis gali būti negyvas. Prieš kelias savaites Kinijos Vyriausybė atmetė ES prašymą nevykdyti mirties bausmės Jungtinės Karalystės piliečiui.

Neramu matant, kaip Kinijos Vyriausybė nepaiso tarptautinių įsipareigojimų žmogaus teisių srityje. Bet kuris žmogus gali pagrįstai stebėtis, kodėl tokiomis aplinkybėmis Kinija pateikė savo kandidatūrą į JT Zmogaus teisių tarybą – ar tai tik būdas įteisinti žmogaus teisių užgniaužimą Kinijoje?

2009 m. balandžio mėn. Kinijos Vyriausybė paskelbė nacionalinį žmogaus teisių planą – ilgą dokumentą, kuris yra tik popieriaus skiautė. Dėl to neturi kilti abejonių. Europos Parlamento pareiga – kruopščiai įvertinti ES ir Kinijos dialogo žmogaus teisių tema rezultatus.

Tunne Kelam, autorius. – Pone pirmininke, Kinija akivaizdžiai įrodė pasiekusi įspūdingą ekonomikos pažangą. Tačiau tam tikra šios pažangos dalis pasiekta naudojant metodus, kurie skandalingai prieštarauja visuotinai priimtoms žmogiškumo normoms. Nepasitvirtino viltis, kad tokie įvykiai kaip olimpinės žaidynės paskatins Kinijos valdžią labiau laikytis demokratinių normų. Netgi atvirkščiai – padažnėjo represijos, todėl mums reikia padaryti išvadas.

Šiandien Europos Parlamentas išreiškė rūpestį dėl žymaus žmogaus teisių gynėjo ir mokslininko Liu Xiaobao, pasirašiusio Chartiją 08, kurioje reikalaujama įvykdyti konstitucinę reformą ir garantuoti žmogaus teises, likimo. Šią chartiją drąsiai pasirašė daugiau kaip 10 000 Kinijos piliečių. Praeitą mėnesį Liu Xiaobao nuteistas 11 metų kalėti. Šiandien mes reikalaujame, kad jis būtų nedelsiant besąlygiškai išlaisvintas. Pritariame taikiems Kinijos piliečių veiksmams ginant demokratines reformas ir užtikrinant žmogaus teises, dėl kurių Kinijos Vyriausybė yra įsipareigojusi.

Véronique De Keyser, *autorė*. – (*FR*) Pone pirmininke, visada sunku priimti skubias rezoliucijas, nes jos dažniau atskleidžia politikų nepajėgumą nei humanitarinę pagalbą ekstremaliomis aplinkybėmis. Įvardijimo ir sugėdinimo strategija, kurią mes naudojame, yra paskutinė išeitis. Akivaizdu, kad kitos kalbėjimo arba spaudimo priemonės buvo neveiksmingos ir kad būdami bejėgiai veikti smerkiame.

Dėl Kinijos nesu tikra, kad didesnis priimamų skubių rezoliucijų skaičius (jas priėmėm 2009 m. kovo mėn., 2009 m. lapkričio mėn., 2010 m. sausio mėn. ir 2010 m. kovo mėn. ir dar vieną ketiname priimti) būtų veiksmingas kelias. Taip manau ne dėl to, kad neįvertinu, kaip sunku Kinijai pereiti prie demokratijos, o dėl to, kad tikiu, jog nuolatiniai agresyvūs veiksmai rodo, kad klaidinga strategija, o ne tikslas. Yra daug paveikesnių politinių priemonių.

Buvau pirmoji, paprašiusi priimti rezoliucijas dėl uigūrų ir puoselėjusi, deja, tuščią viltį, kad taip galėtų būti išvengta mirties bausmių. Mūsų frakcijos vardu norėčiau palaikyti Liu Xiaobao, neseniai nuteistą Tiananmenio disidentą, kurio vienintelis nusižengimas – aistra demokratijai. Tačiau atsisakau kas du mėnesius viešai kritikuoti Kiniją, nes tai neprivers jos nusileisti. Be to, Kinija yra pagrindinė mūsų prekybos partnerė, ji turi nuolatinę vietą Jungtinių Tautų Nacionalinėje taryboje, ji intensyviai vystosi ir jau yra nužengusi pusę kelio link demokratijos, ji mums reikalinga kovojant su klimato kaita; ši šalis turi būti tas partneris, kuriam nesakoma daug karčios tiesos, bet kuri gerbiama už jos dedamas pastangas. Būtent šios pagarbos ir trūksta mūsų rezoliucijoje.

Ir kaip tik dėl šių politinių priežasčių mano frakcija atsisakė pasirašyti šią rezoliuciją. Tačiau, siekdama užtikrinti žmogaus teisių klausimo vienareikšmiškumą – beje, žmogaus teises aš vertinu ne mažiau už jus –frakcija, kuriai priklausau, balsuos už visus rezoliucijos pakeitimus. Galutinio balsavimo rezultatus lems mūsų padaryti pakeitimai.

Marie-Christine Vergiat, *autorė.* – (*FR*) Pone pirmininke, Kinija didelė šalis, turinti turtingą istoriją ir didžiulių vystymosi galimybių. Praėjusiais metais Pekine surengtos olimpinės žaidynės nedavė tokių rezultatų, kokių kai kas tikėjosi.

Santykiai, kuriuos Europos Sąjunga įstengia palaikyti su Kinija, ypač svarbūs. Mūsų, kaip EP narių, pareiga – garsiai ir aiškiai pasakyti, ką mes laikome svarbiu ir kas nepriimtina.

Tai, kad žmogaus teisių padėtis Kinijoje nepriimtina, faktas. Jį įrodo Liu Xiaobao atvejis. Šis žmogus pripažintas kaltu dėl to, kad kartu su daugiau kaip 10 000 savo šalies piliečių reikalavo demokratinių reformų. Drįsčiau sakyti, kad sutelkti tiek žmonių toje šalyje yra greičiau pasiekimas nei nusikaltimas.

Turime reikalauti, kad L. Xiaobao būtų paleistas; taip pat ir visi kiti vyrai bei moterys, kurie, kaip ir jis, persekiojami bei kalinami už vienintelį nusikaltimą – žmogaus teisių, o konkrečiai už vienos iš svarbiausių teisių – saviraiškos laisvės – gynimą.

Kaip pasakė vienas iš mano kolegų Parlamente, visai neseniai įvykdyta mirties bausmė JK piliečiui, nepaisant to, kad jis sirgo psichine liga. Per daugiau kaip 50 metų tai pirmas kartas, kai Kinijoje mirties bausme nubaustas europietis. Iš tikrųjų, saviraiškos laisvė kiekvieną dieną pažeidžiama po truputį daugiau, kaip neseniai mums atskleidė bendrovė *Google*, kuri vis dėlto turi gerą vardą; tai operatorius, kuris interneto vartotojams suteikia jei ir ne geriausią apsaugą, tai bent jau mažiausiai blogą.

Visiems žinoma, kad Kinijoje pradedantys dirbti operatoriai turi paklusti valdžios reikalavimui įdiegti programinės įrangos filtrus; net ir *Google* jau nebesutinka to daryti. Negalime sutikti, kad Vyriausybė užsiimtų piratavimu, pamindama interneto vartotojų saviraiškos teisę.

Europos institucijos turi susivienyti ir imtis veiksmų šioje srityje. Kinijos interneto vartotojams turi būti suteikta galimybė gauti necenzūruotą informaciją. Europos Sąjungos pareiga – remti internetines įmones, kurios atsisako padėti Kinijos valdžiai cenzūruoti internetą arba, kas yra dar blogiau, suiminėti žmogaus teisių gynėjus, demokratus, netgi žurnalistus, kaip, pvz., 2005 m. balandžio mėn. atsitiko L. Xiaobao.

Ponios ir ponai, negaliu baigti kalbos, nepaprašęs jūsų prisiminti žuvusiuosius Tiananmenio aikštėje. Keli šimtai kinų ten padėjo galvas 1989 m. birželio 3 d. naktį. Nuo to laiko jau praėjo 20 m. Šias liūdnas metines reikėtų pažymėti pagerbiant tas jaunas aukas. Tačiau ne visi 1989 m. įvykiai nusipelno tokio pat dėmesio.

Charles Tannock, *autorius*. – Pone pirmininke, tai, kad šiuose rūmuose ir vėl diskutuojame apie Kinijos piktnaudžiavimą žmogaus teisėmis, rodo, kad autoritarinė Pekino komunistų valdžia yra pasiryžusi ir toliau drausti bet kokį politinį susiskaldymą.

Tačiau tai nereiškia, kad mes neturėtume kelti šių klausimų Parlamente. Manau, kad tai ne tik mūsų pareiga – esame skolingi piktnaudžiavimo žmogaus teisėmis Kinijoje aukoms, pvz., Liu Xiaobao, iš kurių daugeliui neleista kalbėti. Štai dėl ko šiandien vėl aptariame šį klausimą.

2008 m. Sacharovo premijos suteikimas Hu Jia pasauliui parodė, kad mums, EP nariams, rūpi žmogaus teisės Kinijoje. Į šį klausimą žiūrime rimtai, nes Kinija mums svarbi. Jos didžiulė teritorija ir pasaulinė (vartotojų) aprėptis, jos karinė bei ekonominė galia verčia ES siekti strateginės partnerystės su Kinija, pagrįstos abipuse pagarba ir saugumu.

Galbūt ilgainiui mūsų santykiai su Kinija bus grindžiami bendromis vertybėmis: demokratija, žmogaus teisėmis ir teisine valstybe. Galime turėti vilčių. Manau, kad vis dėlto mes visi tikimės, jog ateis diena, kai Kinijos Liaudies Respublikoje minėtos vertybės įsitvirtins. Užsiminta, kad šie idealai Kinijai svetimi. Man visada prieš akis iškyla Taivano ir didžiosios Indijos, turinčios demokratines pasaulietines tradicijas, kurios tarpsta laisvoje visuomenėje, pavyzdys; jis leidžia paneigti mintį, jog KLR negali būti demokratinė.

Heidi Hautala, *autorė.* – (*FI*) Pone pirmininke, Liu Xiaobao atvejis svarbus tuo, kad daugiau kaip 10 000 žmonių atvirai išreiškė jam paramą, tad Europos Parlamentas, manau, turėtų pripažinti šių žmonių drąsą ir už tai juos pagirti.

Kartu neturime pamiršti, kad pati Kinija yra pasižadėjusi gerinti žmogaus teisių padėtį. Kinija mėgino įstoti į Žmogaus teisių tarybą, sakydama, kad įsipareigos remti ir ginti žmogaus teises ir laikysis griežčiausių šioje srityje taikomų standartų. Taigi tokius pažadus Jungtinėms Tautoms Kinija davė pati; apie juos ir turėtume kalbėti.

Šioje rezoliucijoje rašoma ir apie ES ir Kinijos dialogą žmogaus teisių tema. Kad ir kokie optimistiški norėtume būti, galutinis rezultatas rodo, jog jis vargu ar buvo naudingas. Europos Sąjungos institucijos turi kartu pamąstyti, kaip patobulinti savo strategijas ir priversti Kiniją suvokti, kad jos įsipareigojimai, susiję su žmogaus teisėmis, svarbūs ir mums ir kad būsimas mūsų tarpusavio bendradarbiavimas iš esmės priklauso nuo jų.

Galiausiai mes galėtume paklausti, kodėl Europos Sąjungos politika Kinijos atžvilgiu yra tokia neaiški ir nenuosekli ir ką šioje srityje galima padaryti. O Europos Parlamentas, žinoma, padės Komisijai kartu parengti naują strategiją Kinijos atžvilgiu.

Cristian Dan Preda, *PPE frakcijos vardu.* – (RO) "Turėtume nustoti, kaip esame įpratę, žodžius laikyti nusikaltimu." Būtent tai Liu Xiaobao pareiškė Chartijoje 08 – politiniame manifeste, kurį jis paskelbė ir kurį, kaip minėta, palaikė tūkstančiai Kinijos žmonių. Už tokį pareiškimą ir už nuolatinį žmogaus teisių gynimą Liu Xiaobao nuteistas 11 metų kalėti, po to dar dvejiems metams jam bus atimtos politinės teisės. Manau, ši bausmė yra simptomiška Kinijos valdžiai, kuri stiprina kampaniją prieš aktyvius žmogaus teisių gynėjus. Šį sekmadienį paskelbta žinia, kad Tiananmenio aikštės judėjimo vadovas Tzu Yong Jun taip pat nuteistas devynerius metus kalėti, yra dar vienas to įrodymas.

Todėl esu įsitikinęs, kad Europos Sąjungos ir Kinijos aukščiausiojo lygio susitikime kelti žmogaus teisių klausimą yra gyvybiškai svarbu, kaip nurodyta šios rezoliucijos 9 straipsnyje.

Kaip ir anksčiau kalbėjusi H. Hautala, manau, kad dialogo nepakanka žmogaus teisių klausimui išspręsti. Jį reikia spręsti per viršūnių susitikimus, nes iki šiol dialogas jokių rezultatų nedavė.

Zigmantas Balčytis, *S&D frakcijos vardu.* – Pone pirmininke, Europos Sąjunga šiuo metu veda derybas dėl naujo bendrojo susitarimo su Kinija, kuriame bus nustatytas tolesnis ekonominių santykių su ta šalimi gerinimo kelias.

Tie santykiai yra labai glaudūs, bet mes neturime užsimerkti, kai nuolat pažeidžiamos žmogaus teisės ir negerbiama teisinė valstybė.

Europos Sąjunga privalo stiprinti ES ir Kinijos dialogą žmogaus teisių tema. Paaiškėjo, kad šis 2000 m. prasidėjęs dialogas nebuvo veiksmingas. ES ir visų pirma jos vyriausiasis įgaliotinis turėtų užtikrinti, kad ES bendroji užsienio politika Kinijos atžvilgiu būtų suderinta ir veiksminga. Šios politikos pagrindas turėtų būti žmogaus teisių laikymasis.

Helga Trüpel, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (*DE*) Pone pirmininke, kai olimpinių žaidynių šeimininke buvo pasirinkta Kinija ir kai ji prisižadėjo pagerinti žmogaus teisių padėtį, iš pradžių tikėjausi, kad taip ir bus.

Tačiau per olimpines žaidynes ir po jų mums, deja, teko pripažinti, kad pagerėjimas neįvyko, žmogaus teisių padėtis net pablogėjo. Dabar, kai paskelbtas teismo nuosprendis Liu Xiaobo, matome, kad policija uždraudė

net homoseksualų partiją, o tai aiškiai rodo, kad Kinijos disidentams, žmogaus teisių gynėjams ir homoseksualams gresia politinis ledynmetis.

Dėl šios priežasties reikalaujame tuoj pat paleisti Liu Xiaobao ir kitus žmogaus teisių gynėjus ir raginame visų pirma Kiniją nutraukti isteriško cenzūravimo priemones ir įvairią kontrolę, jei ji nori, kad tarptautinė bendruomenė pripažintų ja partnere.

Opiausia yra interneto sritis. Negalime leisti, kad internetas būtų politiškai filtruojamas. Saviraiškos laisvę, kuri yra pagrindinė žmogaus teisių sudedamoji dalis, turi ginti visos pasaulio tautos. Žmogaus teisės ir čia, Europoje, ir JAV, ir Sudane ar Kinijoje yra vienodos ir nedalomos. Kinijos Liaudies Respublikai teks prie to priprasti, jei ji iš tikrųjų nori turėti išskirtinį vaidmenį.

Esu tvirtai įsitikinęs, kad mes, europiečiai, aukščiausiojo lygio susitikimuose, kurie rengiami palaikant mūsų oficialius santykius, turime Kinijai aiškiai pasakyti, jog ji turi skubiai keisti savo politiką žmogaus teisių srityje, būtent dėl to, kad mes suinteresuoti bendradarbiauti klimato apsaugos politikos, aplinkos apsaugos politikos ir finansų rinkų reguliavimo srityse.

Lorenzo Fontana, EFD frakcijos vardu. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, viena svarbiausių problemų, susijusių su žmogaus teisėmis Kinijoje, yra priverstinio darbo naudojimas "laogai" ("reforma per darbą") Kinijos koncentracijos stovyklose.

Ši problema (be to, kad tai yra tipiška šiuolaikinės vergovės forma) ypač susijusi su Europos ekonomika. Iš tikrųjų labai daug iš Kinijos atvežtų prekių yra pagamintos "laogai" kalinių; akivaizdžiai mažesnės jų darbo sąnaudos lemia nesąžiningą konkurenciją europietiškų prekių atžvilgiu.

Europa, sekdama Jungtinių Valstijų, kurios jau išleido tam tikrus įstatymus, draudžiančius įvežti iš Kinijos "laogai" pagamintas prekės, pavyzdžiu, gali ir turėtų padaryti viską, kas įmanoma, kad į ją nebūtų įvežamos prekės, pagamintos iš dalies ar visiškai naudojant priverstinį darbą.

Pirma, reikėtų surengti kampaniją, skirtą padidinti visuomenės sąmoningumą šiuo klausimu; antra, turėtų būti reikalaujama, kad visi į Europą įvežami gaminiai atitiktų tokius pat higienos ir saugos parametrus, kokie taikomi Europoje pagamintiems gaminiams, o prekių atsekamumui užtikrinti turėtų būti priimti teisės aktai dėl ženklinimo.

Be to, turi būti reikalaujama, kad Kinijoje investuojantys verslininkai laikytųsi griežtų taisyklių, reglamentuojančių darbuotojų teises. Ir galiausiai mums reikia nustatyti taisykles, visiškai draudžiančias įvežti prekes, pagamintas naudojant priverstinį darbą, o svarbiausia – užtikrinti, kad tų taisyklių būtų laikomasi.

Esu įsitikinęs, kad tai vienintelis būdas nuoširdžiai padėti Kinijos žmonėms kovoti už žmogaus teises. Jei to nepadarysime, liksime bendrininkai, nepripažįstantys šių žmonių laisvės.

Edward McMillan-Scott (NI). - Pone pirmininke, man teko garbė būti Europos Parlamento Pirmininko pavaduotoju, atsakingu už demokratiją ir žmogaus teises. Rezoliucijoje pagrįstai didžiausias dėmesys skirtas pagrindiniam Chartijos 08 autoriui Liu Xiaobao. Angliškas teksto variantas paskelbtas mano interneto svetainėje charter08.eu.

Po mano paskutinio apsilankymo Pekine 2006 m. gegužės mėn. visi disidentai, su kuriais palaikiau ryšį, buvo suimti, įkalinti ir kai kurie netgi kankinami, pvz., Hu Jia, kuris vis dar kalėjime ir kuriam reikalingas gydymas. Ypač svarbus Gao Zhisheng atvejis; šis žmogus, kaip kalbama, dingo, trejus su puse metų išsėdėjęs kalėjime, po to laikytas namų arešte, kankintas ir dėl to du kartus bandęs nusižudyti. Gao atviri laiškai režimo valdžiai, rašyti 2005 m., davė toną Chartijai 08. Jo tyrimą, susijusį su dvasinės budistų grupės Falun Gong persekiojimu, palaikė visa Kinija. Manau, kad valdžia dabar turėtų parodyti Gao Zhishengą ir jį išlaisvinti.

Niekas neturėtų abejoti tuo, kad Europos Parlamentas galėtų atsisakyti reformos Kinijoje ir, žinoma, Tibete, idėjos.

Eija-Riitta Korhola (PPE). - (*FI*) Pone pirmininke, negalima leisti, kad ES ir Kinijos santykiuose dominuotų komerciniai interesai ir kad primygtinis reikalavimas gerbti žmogaus teises ir plėtoti demokratiją daugiau ar mažiau pasigirstų tik širdinguose sveikinimuose.

Susidomėjęs sekiau paieškos sistemos kompanijos *Google* veiksmus ir žavėjausi jų drąsa, kai jie pareiškė ketinantys nutraukti bendradarbiavimą su Kinijos valdžia ir nefiltruoti interneto tinklalapių, netgi pasitraukti iš tos šalies. Kartu *Google* aiškiai ragina suteikti Kinijos interneto vartotojams saviraiškos laisvę.

Kaip ir mano kolegos Parlamente, esu susirūpinęs dėl elgesio su Liu Xiaobao ir kitais Kinijos kalėjimų sąžinės kaliniais ir tikiuosi, kad kitame ES ir Kinijos aukščiausiojo lygio susitikime Taryba ir Komisija susidomės Xiaobao atveju. Susitarimuose, dėl kurių dabar vyksta derybos, turėtų būti aiškiai nurodyta, kad tolesnė komercinių santykių su Kinija plėtra bus labiau siejama su politiniu dialogu ir žmogaus teisių laikymusi.

Gesine Meissner (ALDE). – (*DE*) Pone pirmininke, mes tiek daug kalbėjome apie tai, koks būtų teisingas kalbėjimo su Kinija ir jos spaudimo būdas, nes akivaizdu, kad tai šaliai mažai kas daro įspūdį. V. De Keyser pasakė, kad dėl šios priežasties jos frakcija atsisakė pasirašyti rezoliuciją. Nemanau, kad tai teisingas kelias, padėsiantis pasistūmėti į priekį. ES, įtraukusi žmogaus teises į Pagrindinių teisių chartiją ir Lisabonos sutartį, turėtų pirmiau nei kitos tautos atkreipti dėmesį į žmogaus teisių pažeidimus. Šiuo metu mes neturime kito pasirinkimo. Kai sugalvosime ką nors geresnio, nedelsdamas tą idėją paremsiu.

Tačiau kalbama ne tik apie Liu Xiaobao, bet ir apie Gao Zhishengą, kuris pradingo ir, kaip dabar kalbama, tariamai nusižudė. Visi mano, kad jis buvo vienu ar kitu būdu žiauriai nužudytas. Tai nepriimtina. Dėl olimpinių žaidynių supratome, kad, jei vyksime į Kiniją ir užmegsime ten ryšius, padėtis žmogaus teisių srityje nė kiek nepasikeis. Visi tikėjomės, kad bus kitaip. Deja. Todėl neturėtume nustoti atkakliai kreipęsi į Kinijos valdžią.

Neelie Kroes, Komisijos narė. – Pone pirmininke, ES aiškiai išreiškė rūpestį dėl garsiam žmogaus teisių gynėjui Liu Xiaobao paskirtos kaltės sunkumo neatitinkančios bausmės – 11 metų kalėti už tai, kad parengė Chartiją 08, demokratinės ir teisėmis pagrįstos reformos Kinijoje projektą, ir už tai, kad paskelbė keletą apybraižų apie žmonių teises naudojantis internetu.

Mes teikiam didelę reikšmę minties ir saviraiškos laisvei. Tai, kaip visi žino, yra mūsų demokratinės sistemos kertiniai akmenys. Nuosprendis, priimtas Liu Xiaobao atžvilgiu, visiškai nesuderinamas su teise į išraiškos laisvę, įtrauktą į Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, kurį Kinija yra pasirašiusi. Mes, beje, esame įsipareigoję ginti teisę į seksualinę išraišką ir orientaciją, kaip minėjo H. Trüpel.

ES stengėsi stebėti teismo procesą, ir labai gaila, kad mūsų stebėtojai nebuvo įleisti į teismo salę. Teismo detalės, kurias vis dėlto sužinojome, aiškiai rodo, kad ponui Liu nebuvo suteikta galimybė tinkamai gintis ir kad jis nebuvo sąžiningai teisiamas. ES ir toliau ragins Kinijos Vyriausybę besąlygiškai paleisti poną Liu, nustoti persekiojus kitus Chartijos 2008 signatarus ir paleisti tuos, kurie sulaikyti.

Mūsų bendroji politika Kinijos atžvilgiu – tai konstruktyvus susitarimas nepažeidžiant strateginės partnerystės. Anksčiau mes keletą kartų sveikinome Kinijos pažangą socialinių ir ekonominių teisių srityje ir tai, kad šalis neseniai pradėjo įgyvendinti žmogaus teisių veiksmų planą, bet, antra vertus, labai didelį rūpestį kelia pilietinių ir politinių teisių padėtis ir kiti neseni įvykiai, kuriuos Parlamento nariai nurodė rezoliucijos projekte.

ES apie savo įsipareigojimą laikytis žmogaus teisių informuoja palaikydama nuolatinius politinius ryšius, ypač vykstant dialogui su Kinijos valdžia žmogaus teisių klausimais. Kaip žinote, paskutinis posėdis Posėde vyko pereitų metų lapkričio 20 d. Dėl mūsų santykių tvirtumo minėtus klausimus įmanoma aptarti atvirai. Praėjusiais metais, kai Nandžinge vyko 12-asis ES ir Kinijos aukščiausiojo lygio susitikimas, ir per diskusijas, ir per spaudos konferenciją buvo iškeltas žmogaus teisių klausimas.

M.-Ch. Vergiat ir E.-R. Korhola užsiminė apie kibernetinius išpuolius prieš *Google*. Komisija mano, kad tai dar vienas rūpestį keliantis atvejis saviraiškos teisių Kinijoje srityje. Mes, žinoma, atidžiai stebime padėtį. Žinome, kad bendrovė ir Kinijos valdžia nuolat konsultuojasi. Ir toliau akylai seksime, kad panašūs išpuoliai prieš ES bendroves nebūtų vykdomi.

Norėčiau patikinti Parlamentą, kad ir toliau kelsime minėtus klausimus, taip pat ir aukščiausiuoju lygiu, ir priminsime Kinijos Liaudies Respublikai apie jos tarptautinius įsipareigojimus žmogaus teisių srityje. Priminsime ir apie saviraiškos laisvę, kurią garantuoja Kinijos konstitucija. Mūsų bendras tikslas – atviresnė, skaidresnė Kinija, besilaikanti tarptautinių žmogaus teisių normų ir kartu dirbanti sprendžiant pasaulio problemas. Kad pasiektume šį tikslą, turime ir toliau plėtoti mūsų strateginę partnerystę.

Norėčiau atsakyti į V. De Keyser iškeltą klausimą. Europos Sąjunga kuo griežčiausiai pasmerkė mirties bausmės įvykdymą Jungtinės Karalystės piliečiui Akmaliui Shaikhui. Ji labai apgailestauja dėl Kinijos, kuri nepaisė Europos Sąjungos ir vienos jos valstybės narės pakartotinų raginimų sušvelninti A. Shaikhui paskirtą mirties bausmę.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas įvyks 12.00 val.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Cătălin Sorin Ivan (S&D), raštu. – (RO) Teisė į gyvenimą, teisė į saviraiškos ir minties laisvę yra pamatiniai Europos integracijos ir mūsų pasaulio vizijos principai. Kai vienas iš partnerių, šiuo atveju Kinija, šias teises pažeidžia, privalome reaguoti. Tačiau to neturime daryti gėdydami ir kaltindami Kiniją bei ignoruodami mūsų kultūrų ir civilizacijų skirtumus. Ši rezoliucija dėl žmogaus teisių pažeidinėjimo Kinijoje, ypač Liu Xiaobao atveju, rodo pernelyg supaprastintą požiūrį į problemas, su kuriomis susiduria Kinijos visuomenė. Mes, žinoma, nepriėmėme pozicijos dėl žmogaus teisių nepažeidimo principo, kuris yra šios mūsų visiškai palaikomos rezoliucijos pagrindas. Iš tikrųjų svarbu tai, kaip ji buvo perteikta. Kad pasiektume rezultatą, turime išsaugoti nekonfliktišką atmosferą su Kinija. Tik taip galime padėti Kinijai kurti visuomenę, kuri suvokia žmogaus teisių svarbą.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), raštu. – Visi gerai žino Google moto: "Nebūk blogis". Tačiau Bendrovės politika Kinijoje kritikuojama, abejojama dėl minėto devizo teisingumo. Žmogaus teisių gynimo grupės apkaltino bendrovę Google, kad ji padeda Kinijos Vyriausybei persekioti šalies piliečius, ypač aktyvius žmogaus teisių gynėjus. Matyt, ateityje Google bus mažesnis blogis. Didžiai sveikintinas jos sprendimas nefiltruoti paieškos sistemos Kinijoje. Paskelbdama šį savo politikos Kinijoje pokytį Google rizikuoja pelnu, gaunamu iš pasaulyje didžiausios interneto rinkos, ir gali netekti maždaug 400 milijonų vartotojų. Šiuo konkrečiu atveju Google įrodė, kad didelė daugiatautė bendrovė iš tikrųjų gali laikytis etikos politikos. Kai bendrovę vis dar valdo jos įkūrėjai, Google turi visas galimybes ir ateityje visus savo veiksmus grįsti jos svarbiausiomis vertybėmis ir įsitikinimais. Ir jeigu Google toliau klestės, ji įrodys, kad konfliktas tarp pinigų darymo ir nuoseklios humaniškos veiklos nėra prigimtinis.

Nuno Melo (PPE), *raštu.* – (*PT*) Žmogaus teisių pažeidimai Kinijoje kartojasi, taigi negalime to nepaisyti ir nepasmerkti. Tai, kad ES yra viena pagrindinių Kinijos ekonominių partnerių, padidina mūsų atsakomybę, ir mes privalome pasmerkti visus veiksmus, kuriais pažeidžiamos bet kurio piliečio teisės, ypač tų piliečių, kurie gina šalies gyventojų saviraiškos laisvę ir žmogaus teises. Labai svarbu, kad Kinijos Liaudies Respublika laikytųsi įsipareigojimų, duotų Žmogaus teisių tarybai.

Alajos Mészáros (PPE), raštu. – (SK) Kuo šalis didesnė geografiniu atžvilgiu ir kuo labiau nepriklausoma ekonomiškai, tuo sunkiau išreikalauti, kad ji laikytųsi žmogaus teisių. Manau, kad nepriimtina tai, kad santykiuose su Kinija į pirmą vietą ES iškelia ekonominius interesus. Visa, ką mes įstengiame padaryti beveik per kiekvieną aukštesnio diplomatinio lygio susitikimą, tai tik nedrąsiai priminti žmogaus teisių pažeidinėjimo šioje šalyje problemą. Deja, Europa turi daug neigiamos patirties, susijusios su žmogaus teisių slopinimu komunistinio režimo valstybėse. Todėl esu įsitikinęs, kad tikrasis žmogaus teisių pažeidimų skaičius yra daug didesnis, nei mes matome iš turimos informacijos. Dėl šios priežasties mums labai svarbu pasiekti, kad Kiniją gerbtų žmogaus teises, net jei tam reikėtų paaukoti ekonominius bei politinius interesus. Priešingu atveju įvykiai Kinijoje gali turėti neigiamo poveikio bendrai politinei padėčiai Azijoje, o tada ir bendrai pasaulio ekonomikai bei politikai.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), raštu. – (PL) Balsavau už rezoliuciją, kuria pasmerkiami žmogaus teisių pažeidimai, nes mes, kaip žmonės ir kaip piliečiai, neturime šių pažeidimų toleruoti ar jiems pritarti. Elgesys, kuris kenkia žmonėms, jų laisvei ir prieš daugelį metų apibrėžtoms teisėms, prieštarauja pamatiniams principams, kuriais pagrįsta Vakarų demokratija. 2000 m. prasidėjęs ES ir Kinijos dialogas nedavė laukto rezultato. Todėl turėtume savęs paklausti, ar padarėme viską, kas įmanoma, o jei ne, tai turėtume taikyti rezoliucijų nuostatas dėl ekonominio bendradarbiavimo veiksmingumo. Žmogaus teisės turėtų tapti Europos Sąjungos ir Kinijos dialogo pagrindu, o žmonių interesai turėtų būti aukščiau už ekonominius interesus.

Kampanijos už taiką dalyvio ir aktyvaus kovotojo už žmogaus teises Liu Xiaobao, raginančio plėtoti Kinijoje demokratiją, suėmimas ir nuteisimas yra aiškus ženklas, jog mūsų dabartinės priemonės neveiksmingos. Todėl, be rezoliucijų, vertėtų imtis ir kitų priemonių, kurios privers labiau gerbti tai, už ką kovoja Liu Xiaobao, tūkstančiai Kinijos ir daug kitų pasaulio žmonių.

Prieš trisdešimt metų Kinijoje pradėtos reformos parodė pasauliui, kad kažkas keičiasi, kad kažkas gali būti daroma visuomenės labui. To paties tikimės šiandien. Šiandien norime turėti partnerį, gerbiantį principus, kurie mums svarbiausi.

3.3. Filipinai

Pirmininkas. - Kitas klausimas yra diskusijos apie šešis rezoliucijos dėl Filipinų pasiūlymus⁽³⁾.

Fiorello Provera, *autorius*. – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, žudynės, pasaulyje vykstančios dėl politinių, religinių ir kitų priežasčių, šiandien tapo liūdna realybe, bet esu priblokštas to, kaip žiauriai buvo nužudyti 57 žmonės, dalyvavę mitinge, skirtame paremti kandidatą į Filipinų prezidentus.

Tai buvo šaltakraujiškos skerdynės, kurias revoliucijos vardu įvykdė ginkluota grupė ir kurių prasmę sunku suvokti. Be to, šios masinės žudynės nėra pavienis atvejis šioje šalyje; jau daugelį metų kai kuriuose jos regionuose, pvz., Mindanao, vyksta ginkluoti sukilimai, taip pat ir dėl religinių motyvų.

Manau, kad privalome ne tik pareikšti užuojautą dėl šių kruvinų įvykių, bet ir pasiūlyti tvirtą paramą Filipinų Vyriausybei, parodydami, kad Europa gali padėti spręsti rimtus ginkluotus konfliktus, ir opozicijai, kuri kraujyje maudo šią nelaimingą šalį.

Martin Kastler, *autorius*. – (*DE*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, praėjusių metų lapkričio 23 d. žudynės Filipinuose, Maguindanao provincijoje, buvo juoda diena žmogaus teisių atžvilgiu, barbariškas terorizmo aktas. 57 žmonės užmušti, moterys išprievartautos, kiti žmonės sužeisti – jie liudija apie kruvinas žudynes. Mane, kaip žurnalistą, pritrenkė šie įvykiai, ypač tai, kad tarp užmuštųjų – 30 žurnalistų. Pasak pagarsėjusios Tarptautinės krizių grupės, dar niekada nebuvo užregistruota, kad vienu metu būtų nužudyta tiek žurnalistų. Dėl šios priežasties Europos Parlamentui derėtų padaryti aiškų pareiškimą, tokį, kokį mes pateikiame šiame rezoliucijos projekte.

Tačiau mes, Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos nariai, reikalaujame, kad dabartinis tekstas trijose vietose būtų sušvelnintas balsuojant dėl atskirų jo dalių, nes turime paremti Filipinų Vyriausybę, jai kovojant su terorizmu ir smurtu; todėl reikėtų vengti perdaug smerkiančių pastabų Vyriausybės atžvilgiu. Taigi PPE frakcijos vardu prašau atskirai balsuoti dėl F konstatuojamosios dalies. Joje Filipinai kaltinami už tai, kad nėra jokių požymių, rodančių, kad jų teisinė sistema veikia.

2 punkte norėtume išbraukti užuominą apie tai, kad tyrimas vilkinamas nuo pat pradžių.

Ir galiausiai 6 punkte tvirtinama, kad kai kurie dingę žmonės uždaryti Filipinų kalėjimuose. Tai taip pat šiuo metu neįrodyta insinuacija, kurią, mūsų nuomone, reikėtų išbraukti.

Charles Tannock, *autorius.* – Pone pirmininke, šis Maguindanao provincijoje įvykdytas siaubingas nusikaltimas neabejotinai nusipelno mūsų griežčiausio pasmerkimo. Jis rodo, kaip smarkiai kai kuriose Filipinų vietovėse nesilaikoma įstatymų.

Yra daug priežasčių, dėl kurių vyksta šie slogūs įvykiai: didelis Filipinų salyno salų išsisklaidymas, silpna centrinė valdžia, korupcija, skurdas ir nuolatiniai islamo teroristų maištai, kuriuos pietuose remia Al-Quaida.

Šio nusikaltimo priežastys akivaizdžiai politinės, todėl jį reikia vertinti atsižvelgiant į platesnes socialines ir istorines aplinkybes. Neturėtume nepaisyti Filipinų Vyriausybės pastangų vystyti demokratiškesnę politinę kultūrą, kurių ji dėjo per pastaruosius 25 metus, po to, kai buvo nuverstas kleptokratinio režimo diktatorius Ferdinand Marcos. Nereikėtų neįvertinti egzistencinės grėsmės, kurią kelia Abu Sayyafo teroristai, ir to, kaip jie destabilizuoja visą Filipinų valstybės visuomenę.

Konstruktyvus dalyvavimas ir tikslinė parama – tai geriausias būdas padėti Filipinams, šaliai, kuri daugeliu atžvilgiu puoselėja mūsų bendras vertybes, kad ji galėtų įtvirtinti įstatymo viršenybės principu grindžiamą centrinę ir vietos valdžią.

Marc Tarabella, autorius. – (FR) Pone pirmininke, ponia Komisijos nare, ponios ir ponai, praėjusį lapkritį turėjau galimybę Europos Parlamente priimti Jono Burgoso motiną Editą Burgos. 2007 m. balandžio 28 d. šį jauną filipinietį judriame Manilos prekybos centre pagrobė ginkluoti vyrai. Nuo tos dienos nei jo šeima, nei kiti artimieji negavo iš jo jokių žinių. Jonas Burgos yra vienas iš šimto Filipinuose pradingusių arba nužudytų žmonių. Žudoma nebaudžiamai, labai retai kaltininkai teisiami.

⁽³⁾ Žr. protokolą.

Laukdami 2010 m. gegužės mėn. įvyksiančių rinkimų bijome, kad padaugės nusikaltimų ir pagrobimų visų, kurie priešinasi valdžioje esančiai Vyriausybei, atžvilgiu. Mes smerkiame Maguindanao žudynes, įvykusias praėjusių metų gruodžio 23 d., ir tikimės, kad išaiškės, kas žudė ir kankino Ismaelio Mangudadatu palydą.

Rui Tavares, *autorius*. – (*PT*) Pone pirmininke, šiek tiek mažiau kaip prieš du dešimtmečius, kai per Aziją nusirito demokratinė banga, Filipinai sužadino pasaulio viltis. Tikėjomės, kad tame regione bus puoselėjamos žmogaus teisės, daugiau teisių įgis darbuotojai, studentai, kiti žmonės, tose šalyse vyks normalesni rinkimai, bus kuriama demokratija.

Dabar, kai pasaulio dėmesys nukreiptas kitur, negalime leisti, kad demokratijos padėtis Filipinuose blogėtų. Per pastaruosius penkerius metus toje šalyje buvo keli dideli nerimą keliantys korupcijos atvejai, per rinkimus prieš opoziciją naudotas smurtas ir persekiojimai.

Labiausiai jaudinantis atvejis, minimas ir mūsų rezoliucijoje, buvo Maguindanao žudynės, per kurias nužudyti 46 žmonės, opozicijos kandidato Mangudadatu artimieji ir rėmėjai. Juos tariamai nužudė grupuotė, susijusi su Maguindanao provincijoje viešpataujančiu Ampatuano klanu.

Be kitų šio įvykio aspektų, norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad per šias žudynes nužudyta 30 žurnalistų. Tai didžiausios žurnalistų žudynės per visą pasaulio istoriją.

Pats parlamentas matyt yra atitrūkęs nuo to, ką mes dabar šioje salėje aptariame; tai gėdinga, bet mes negalime leisti, kad dėl pasaulio atitrūkimo padėtis Filipinuose taip pasikeistų, jog jie, būdami geriausios demokratijos pavyzdys, vos po dviejų su puse dešimtmečių taptų blogiausios demokratijos pavyzdžiu.

Šias žudynes reikia ištirti; reikia pareikalauti, kad prezidentė Gloria Arroyo, kuri priklauso Ampatuano klanui, dėl skubos vadovautų šiam tyrimui nuo jo pradžios iki pabaigos. Be to, svarbu, kad Filipinai žinotų, jog Europa yra budri ir atidžiai stebi jų šalies įvykius.

Barbara Lochbihler, *autorius.* – (*DE*) Pone pirmininke, šio skubotumo priežastis ta, kad žiauriai nužudyti 57 žmonės, lydėję politikę registruotis kandidate į provincijos gubernatoriaus postą būsimuose rinkimuose. Nusikaltėliai priklauso vietos nereguliariajai kariuomenei, dalyvavo ir keli vietos policijos pareigūnai.

Šis žiaurus išpuolis rodo, kaip grėsmingai daugėja neteisminių politinių susidorojimų ir prievartinio žmonių dingimo atvejų; šie rimti nusikaltimai daromi jau daugelį metų, bet jie netgi netiriami.

Vyriausybė neparodė aiškaus noro imtis ryžtingų veiksmų, kad pasipriešintų šiems įvykiams. Tik keli iš kelių šimtų atvejų buvo tirti, bet nė vienas su jais susijęs pareigūnas nebuvo patrauktas baudžiamojon atsakomybėn. 2008 m. JT specialusis pranešėjas ataskaitoje dėl neteisminių egzekucijų rašė: "šiose žudynėse likviduoti pilietinės visuomenės vadovai, įskaitant žmogaus teisių gynėjus, profesinių sąjungų nariai ir žemės reformos šalininkai, įbauginti pilietinės visuomenės veikėjai, susiaurintas šalies politinis diskursas."

Tokiomis aplinkybėmis Filipinai rengiasi gegužės mėn. vyksiantiems rinkimams. Yra pavojus, kad politinės žmogžudystės bus ir toliau vykdomos. Todėl Filipinų Vyriausybė turėtų kuo skubiau imtis veiksmingų priemonių, kad sustabdytų tai, kas vyksta.

Norėčiau pasiūlyti žodinį pakeitimą. 6 punkte rašoma: "paleisti visus dingusius asmenis, kurie vis dar nelaisvėje." Šiuos žodžius reikėtų pakeisti taip: "dėti visas pastangas, užtikrinančias, kad visi pagrobti asmenys būtų saugiai sugrąžinti į jų šeimas."

Justas Vincas Paleckis, *S&D frakcijos vardu.* – (*LT*) Jeigu Vidurio Europos gyventojo paklaustų, kas dedasi Filipinuose, jis tikriausiai nesugebėtų atsakyti; jis sakytų, kad televizija nieko nerodo, todėl ten tikriausiai ramu. Tačiau politinės žudynės, klanų pjautynės, gyvų žmonių laidojimas, skerdynės naudojant grandininius pjūklus, karo padėtis – tai Filipinų kasdienybė. Visai neseniai buvo nužudyti 57 žmonės, iš jų pusė žurnalistų, t. y. pasaulyje didžiausias vienu metu žuvusių žurnalistų skaičius. Kreipiamės į Vyriausybę ir reikalaujame, kad ji nedelsdama sustabdytų šiuos įvykius, paleistų asmenines armijas ir galiausiai padarytų galą nebaudžiamumui. Tai ypač svarbu padaryti artėjant rinkimams.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D). – (*PL*) Pone pirmininke, gegužės 10 d. Filipinuose numatyta surengti prezidento ir vietos valdžios rinkimus. Dabar pats laikas padaryti viską, kad rinkimai vyktų sąžiningai. Visų pirma, būtina nustatyti, kas buvo atsakingas už lapkričio mėn. žudynes: 57 žurnalistų, kandidato į Mindanao provincijos gubernatoriaus postą Ismaelio Mangudadatu šeimos narių ir bendradarbių. Vietos teisėsaugos institucijos nesiėmė ryžtingai ieškoti šių žudynių kaltininkų. Atliekant tyrimą padaryta tiek daug klaidų, kad tai beveik patvirtina policijos dalyvavimo politikoje faktą. Filipinų Vyriausybė privalo pagaliau

rimčiau pažvelgti į kriminalinio pasaulio atstovus, kurie, pasinaudodami pastarojo meto rinkimų kampanijomis, įvykdė tiek daug politinių pagrobimų ir nužudė daugiau kaip 100 kandidatų.

Be to, Filipinai turėtų pasistengti veiksmingai naudotis ES ir Filipinų teisingumo rėmimo programos teikiamomis priemonėmis; ši programa sukurta siekiant sustiprinti teisinę sistemą ir sukurti pilietinę visuomenę. Todėl gegužės mėn. vyksiantys rinkimai leis patikrinti ne tik Filipinų Vyriausybės darbo, bet ir mūsų pagalbos priemonių veiksmingumą.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE). – (ES) Kalbėdamas glaustai norėčiau pasakyti, kad prasidėjo nauji metai, turime naują Sutartį, bet išliko ankstesni blogi įpročiai. Šiose diskusijose, kuriose sprendžiami neatidėliotini klausimai, ir vėl pasigendame Tarybos, ir toliau tarp institucijų nevyksta dialogas, kuris padėtų mums reaguoti į minėtus atvejus.

Dėl konkretaus atvejo Filipinuose privalau dar kartą pabrėžti, kad, nors kiti įvykiai, pvz., Haičio, poveikio šiai padėčiai neturėjo, tai, kad pastaruoju dešimtmečiu dingo arba žuvo apie 1 000 žmonių, reiškia, jog egzistuoja struktūrinė problema, kurią reikia spręsti struktūrinėmis priemonėmis.

Negalime visada veikti remdamiesi antraštėmis. Veiksmų turime imtis atsižvelgdami į problemas, o tai, kad šiuo metu daugiausia nukenčia žurnalistai ir žmogaus teisių gynėjai, reiškia, jog ne tik neturime teisės nutylėti tokius įvykius, bet ir privalome ryžtingais veiksmais į juos reaguoti.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (*PL*) Pone pirmininke, žmogaus teisių gynimas yra Europos Sąjungos skiriamasis ženklas. Didžiai apgailestauju, kad šis ženklas nerūpi ES pirmininkaujančiai Ispanijai ir kad šiuo metu čia nėra Tarybos atstovų. Tokia padėtis kelia nerimą ir yra tiesiog skandalinga. Mes kalbame apie žmogaus teises, norime jas apginti, bet nėra nieko iš Tarybos, nedalyvauja atstovai šalies, kuri šešis mėnesius vadovaus Europos Sąjungai. Tokia padėtis iš tiesų visiškai nepriimtina.

Kalbėsiu trumpai, nes reikia balsuoti. Filipinai yra krikščioniškų tradicijų šalis, jos kultūra iš dalies europietiška. Toje šalyje žmogaus teisės turėtų būti ypač gerbiamos, nes jų dažnai nesilaikoma tame žemyne. Privalome atvirai apie tai kalbėti ir solidarizuotis su tais, kurie Filipinuose diskriminuojami. Europos Parlamento pareiga kalbėti apie šią problemą.

Neelie Kroes, Komisijos narė. – Pone pirmininke, aš atstovauju vyriausiajam komisarui ir Komisijai.

Praėjusių metų lapkričio mėn. skerdynės Mindanao saloje esančioje Maguindanao provincijoje, per kurias nužudyti 57 žmonės, išryškino ilgai trunkančias žmogaus teisių problemas Filipinuose, susijusias su piliečių dingimu ir neišaiškintais nužudymais bei faktiniu nusikaltėlių nebaudžiamumu praeityje.

Šį kartą Vyriausybė reagavo greitai: ji ėmėsi ryžtingų veiksmų, kad patrauktų kaltininkus baudžiamojon atsakomybėn. Tai sveikintina. Nebaudžiamumo už tokias žudynes praktiką būtina nutraukti visam laikui.

Vyriausybė ėmėsi svarbių priemonių žmogaus teisėms sustiprinti. Dabartinė prezidentės G. Arroyo administracija panaikino mirties bausmę ir pritarė Pietryčių Azijos tautų organizacijai (ASEAN), kad į neseniai priimtą ASEAN chartiją būtų įtrauktos nuostatos dėl žmogaus teisių.

Vis dar siektinas tikslas yra užbaigti 40 metų trunkantį konfliktą su Mindanao musulmonų maištininkais, sudarant abiem pusėm priimtinas taikos paliaubas. Atrodo, kad šioje srityje pasistūmėta į priekį, atsirado vilčių, kad šiais metais bus susitarta. Reikėtų pažymėti, kad Maguindanao žudynės vyko tarp politikų šeimų, kurios visos, beje, musulmoniškos; šios žudynės nebuvo susijusios su bendruomenių konfliktais.

ES palaiko dialogą su Filipinų Vyriausybe; abi šalys svarsto daugybę klausimų, tarp jų ir žmogaus teisių klausimą. Be to, su Filipinais tariamės dėl PBS, kuris apims svarbius su žmogaus teisėmis susijusius įsipareigojimus. Aktyviai remiame Filipinų Vyriausybės pastangas didinti pagarbą žmogaus teisėms.

Susitarę su Filipinų Vyriausybe pradėjome "ES ir Filipinų teisingumo rėmimo misiją". Ši akcija pradėta labai laiku, jos tikslas – Filipinų teisminių institucijų pajėgumų stiprinimas, įskaitant policijos ir karinio personalo gebėjimų ugdymą, siekiant padėti jiems tirti neteisminių žudynių atvejus ir patraukti baudžiamojon atsakomybėn žudikus. Be to, pasitikėjimui sustiprinti įdiegsime stebėsenos sistemą. EPJUST pradinis etapas truks 18 mėnesių, bet gali būti ir pratęstas; programa bus finansuojama pagal stabilumo priemonę. Be to, tebevykdomi projektai vietos lygmeniu, skirti užtikrinti pagarbą žmonių teisėms. Jie apima tarptautinių įsipareigojimų vykdymo kontrolę, veiksmus, skirtus Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto ratifikavimui paremti, ir rinkėjų švietimą.

Be to, ES šiuo metu prisideda prie Mindanao taikos proceso, daugiausia remdama socialinių paslaugų sektorių ir kurdama pasitikėjimą; mes pasirengę padėti daugiau, jei šis procesas progresuos.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos. Dabar vyks balsavimas.

Norėčiau priminti B. Lochbihler, kad savo žodinį pakeitimą ji pateiktų laiku, kai bus balsuojama.

PIRMININKAVO: G. PITTELLA

Pirmininko pavaduotojas

- 4. Pirmininko pranešimas (žr. protokola)
- 5. Plenarinių sesijų kalendorinis planas (žr. protokolą)
- 6. Ankstesnio posėdžio protokolo tvirtinimas (žr. protokolą)
- 7. Balsuoti skirtas laikas
- 7.1. Neseniai įvykę religinių mažumų užpuolimo atvejai Egipte ir Malaizijoje (balsavimas)
- 7.2. Žmogaus teisių pažeidimo atvejai Kinijoje, visų pirma Liu Xiaobao atvejis (balsavimas)
- 7.3. Filipinai (balsavimas)

Barbara Lochbihler, *autorius*. – Pone pirmininke, norėtume pakeisti šį 6 punkto sakinį: "paleisti visus dingusius asmenis, kurie vis dar nelaisvėje".

Jo vietoje norėtume įrašyti: "dėti visas pastangas, užtikrinančias, kad visi pagrobti asmenys būtų saugiai sugrąžinti į jų šeimas."

(Žodiniam pakeitimui pritarta)

7.4. Europos Dunojaus regiono strategija (balsavimas)

(Antroji dalis atmesta)

8. Paaiškinimai dėl balsavimo

Žodiniai

Pasiūlymas dėl rezoliucijos B7-0031/2010

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Pone pirmininke, balsavau už rezoliuciją dėl Europos Dunojaus regiono strategijos, nes manau, kad Europos Sąjungai reikalingos tokios regioninės strategijos. Esu įsitikinęs, kad tų strategijų įgyvendinimas turės didelės teigiamos įtakos regionų plėtrai, todėl gali turėti poveikio ir šio regiono gyventojams – pagerinti jų gyvenimo kokybę. Mūsų, t. y. Parlamento ir Europos Sąjungos, veiklos tikslas, be abejo, turi pasitarnauti Europos Sąjungos gyventojams. Todėl ir balsavau už tai, kad ši rezoliucija būtų priimta.

Bernd Posselt (PPE). – (*DE*) Pone pirmininke, Pritariu Dunojaus regiono strategijai, kuri yra nepaprastai europietiška. Ji sieja ES valstybę įkūrėją Vokietiją su dviem paskiausiai į ES įstojusiomis valstybėmis narėmis – Bulgarija ir Rumunija. Be to, ji jungia šalį kandidatę Kroatiją su Serbija, kuri siekia kandidatės statuso. Džiaugiuosi, kad į šią strategiją dar ketinama įtraukti Čekiją, Juodkalniją ir kelias kitas valstybes, kurios istoriškai bei geografiškai priklauso tai pačiai grupei, nors tiesiogiai nepriklauso Dunojaus regionui.

LT

Tačiau prašyčiau neatmesti ir Bavarijos. Bavarija būtų antroji pagal dydį Dunojaus regiono valstybė (po Rumunijos), jei būtų nepriklausoma. Dunojaus regiono strategija Bavarijai ypač svarbi. Todėl esu dėkingas ir džiaugiuosi, kad mes dabar skubiname šią strategiją.

***

Daniel Hannan (ECR). - Pone pirmininke, mes dar kartą matome, kaip Europos Sąjunga formą iškelia aukščiau už turinį, motyvą už rezultatą. Mes ką tik balsavome už kelias rezoliucijas, kuriomis pasmerkiamas piktnaudžiavimas žmogaus teisėmis Kinijoje. O ką gi Europos Sąjunga daro realiame pasaulyje? Mes atskiriame Taivaną, iš esmės susitarėme parduoti ginklus komunistiniam Pekino režimui, bendradarbiaujame su juo, siekdami sukurti konkurentą Amerikos GPS sistemai (prezidentas J. Chirac tai vadina "technologiniu imperializmu").

Atkreipkime dėmesį, kaip paaukštinta veidmainystė – ji tapo valdymo principu! Dejuojame dėl pamintų žmogaus teisių, o po to nukreipiame ginklus Hamas. Atsisakome turėti reikalų su Kubos disidentais, nusiteikusiais prieš F. Kastro, nepaisome demokratijos mūsų pačių teritorijoje, kai netinkamai vyksta referendumai, bet įtikinėjame save, kad mes vis dėlto geri vyrukai, nes... pažvelkite į mūsų rezoliucijos dėl žmogaus teisių tekstą!

Netrukus išvysime ypatingą spektaklį, kai baronienė C. Ashton bus siunčiama į Iraną ir Kubą ir panašias vietas, kad ten pasakytų, jog jų demokratija nepakankama, nors ji pati nė karto per savo karjerą nebuvo priėjusi prie balsavimo dėžės arba ragino savo krašto žmones balsuoti už arba prieš ją.

Jei galima, baigsiu pasveikinimu, kurį skiriu geriems Masačusetso žmonėms už tai, kad išreiškė poziciją dėl pernelyg didelio apmokestinimo ir nesaikingo valdymo. Būtent Masačusetso žmonės pradėjo revoliuciją, kad būtų atsisakyta minties, jog mokesčiai gali būti renkami be visuotinio pritarimo. Europai taip pat reikia dar vienos tokios revoliucijos.

Mirosław Piotrowski (ECR). – (*PL*) pone pirmininke, esu patenkintas tuo, kad Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją dėl išpuolių prieš krikščionių mažumas. Europos Parlamento nariai neturi tylėti, kai visame pasaulyje puolamos krikščionių mažumos, nes šis reiškinys susijęs Europos Sąjungos tautų pamatais ir šaknimis. Kad mūsų balsas skambėtų įtikinamai, šiandien turėtume priimti du pakeitimus, kuriuos pasiūlė Europos konservatorių ir reformistų frakcija, kad atsiribotume nuo Europos žmogaus teisių teismo sprendimo dėl kryžių. Gaila, kad tai nepadaryta, nes privalome nepamiršti, kad krikščionybės vaidmuo formuojant Europos istorinį ir kultūrinį tapatumą buvo svarbiausias, ir skatinti bei ginti šias vertybes visame pasaulyje ir Europos Sąjungoje.

Pirmininkas. – Pone M. Piotrowski, leidau jums kalbėti, nors ir neturėjote teisės, kadangi paaiškinimai dėl balsavimo leistini tik dėl Dunojaus regiono strategijos, bet ne dėl skubių rezoliucijų. Tačiau jūs jau kalbėjote, taigi ateičiai norėčiau pasakyti, kad priimant skubias rezoliucijas paaiškinimų dėl balsavimo daugiau nebus. Todėl kitiems užsiregistravusiems pranešėjams pridursiu, kad paaiškinimai dėl balsavimo gali būti susiję tik su Europos Dunojau regiono strategija.

***

Žodiniai paaiškinimai dėl balsavimo

Pasiūlymas dėl rezoliucijos B7-0031/2010

Ryszard Czarnecki (ECR). – (*PL*) Pone pirmininke, aš taip pat norėčiau pakalbėti apie krikščionių diskriminavimą Afrikoje ir Azijoje, bet kalbėsiu, žinoma, apie strategiją sprendžiant ypač svarbų reikalą. Nepamirškime, kad Dunojus yra antra pagal dydį Europos upė, pirmoji – Volga. Dunojus teka per 10 Europos valstybių, Dunojaus upės baseiną sudaro 17 valstybių. Europos Sąjungai kyla tam tikras atsakomybės klausimas dar ir dėl to, kad kai kurios iš minėtų valstybių šiuo metu yra paveiktos labai didelės ekonomikos krizės. Kalbu ir apie Europos Sąjungos valstybes nares. Europos Sąjunga taip išreiškia tam tikrą solidarumą. Tikiuosi, kad taip ji elgsis ir kitais atvejais.

Bogusław Liberadzki (S&D). – (*PL*) Pone pirmininke, balsavau už rezoliuciją dėl Dunojaus strategijos. Kodėl? Todėl, kad ji rodo, jog Europos Sąjunga yra atvira konkretiems regionams – tiems, kurie turi bendrų ypatumų, pvz., per juos tekančią ilgą upę. Dar norėčiau išreikšti pasitenkinimą tuo, kad nebuvo priimti Europos konservatorių ir reformistų frakcijos pasiūlyti pakeitimai. Dėl to mūsų rezoliucija tapo aiškesnė. Norėčiau, kad priėmus šią rezoliuciją būtų atkreiptas dėmesys į kitus charakteringus regionus, įskaitant galbūt Odros koridorių.

Rašytiniai paaiškinimai dėl balsavimo

Pasiūlymas dėl rezoliucijos B7-0031/2010

Maria Da Graça Carvalho (PPE), raštu. – (PT) Pritariu 2009 m. birželio 18–19 d. Europos Tarybos išvadoms, kuriose ji prašo Europos Komisijos iki 2011 m. parengti Europos Dunojaus regiono strategiją. Balsuoju už čia pateiktą pasiūlymą dėl rezoliucijos. Dunojaus regionas turi keletą problemų; įgyvendinant šio regiono strategiją bus tobulinamos ryšių ir susisiekimo sistemos, saugoma aplinka, skatinamas vystymasis, darbo vietų kūrimas ir saugumas. Svarbu, kad Komisija kuo labiau panaudotų savo darbo patirtį, įgytą įgyvendinant Baltijos jūros strategiją, ir kad jos strategijos pagrindas būtų valstybių narių ir regionų valdžios bei piliečių pasiryžimas išspręsti neatidėliotinas bendras problemas. Be to, siekiant išspręsti pagrindinius uždavinius, kurie šiuo metu iškilę Europai, pvz., globalizacijos, demografinių tendencijų, klimato kaitos ir energijos naudojimo bei pasiūlos, šią strategiją svarbu suderinti su ES 2020 m. strategija ir Komisijos ataskaita "Regionai 2020." Dar norėčiau paraginti Parlamentą tobulinti būsimos Europos sanglaudos politikos svarstymo procedūrą ir sukurti galimas naujas kitų regionų strategijas, kad tie regionai galėtų prisitaikyti prie globalizuotame pasaulyje vykstančių pokyčių ir globalizuoto pasaulio keliamų grėsmių.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), raštu. – (RO) Manau, kad sustiprinus Europos Sąjungos Dunojaus regiono strategiją sustiprės ir ES išorės veiksmai artimiausioje kaimynystėje ir išryškės jos galimas vaidmuo prisidedant prie stabilumo Pietryčių ir Rytų Europos regionuose, tuo tikslu įgyvendinant konkrečius projektus tų regionų ekonominiam bei socialiniam vystymuisi paremti. Tai, kad su Dunojumi besiribojančios valstybės narės prisiėmė atsakomybę už tai, kad ES lygmeniu būtų remiamas pasiūlymas kurti šią Dunojaus regiono strategiją, patvirtina jų gebėjimą įnešti konkretų indėlį skatinant svarbias iniciatyvas, galinčias užtikrinti Europos integracijos proceso tęstinumą.

Ioan Enciu (S&D), *raštu*. – (RO) Balsavau už Europos Parlamento bendrą rezoliuciją dėl Dunojaus, kurioje siūloma ypatingos skubos tvarka parengti šiam regionui skirtą Europos strategiją. Ši strategija labai paskatins regioninį bendradarbiavimą; joje bus numatyti šie tikslai: vystyti ir modernizuoti upių transportą Reino / Maso–Maino–Dunojaus vandens kelyje bei kelių ir geležinkelių transportą Dunojaus regione; vystyti ir efektyviai naudoti atsinaujinančiuosius energijos išteklius, siekiant sumažinti išmetamojo anglies dioksido kiekį, ir didinti energetinį saugumą; saugoti aplinką, įgyvendinant projektus, skirtus regiono ekosistemoms atkurti ir apsaugoti; veiksmingai panaudoti ES lėšas ir pritraukti investicijų, skatinti turizmą – visi jie įtraukti į ES 2020 strategiją.

Ši strategija bus naudinga Rumunijai, ji ypač turės poveikio šalies sujungimui su Europos transporto tinklais, Dunojaus deltos nacionalinio paveldo apsaugojimui ir Dunojaus upės baseino apylinkių ir kitų rajonų socialiniam bei ekonominiam vystymuisi.

Diogo Feio (PPE), *raštu.* – (*PT*) Tvirtai tikiu, kad Europos Sąjunga taps visiškai išsivysčiusia tik tuo atveju, jei visiems ES regionams, atsižvelgiant į jų skirtumus, poreikius ir ypatumus, bus taikoma atitinkama vystymosi politika.

Teritorinė sanglauda, mano nuomone, reiškia skirtingų strategijų kūrimą skirtingiems rajonams, tvarios plėtros skatinimą kartu saugant aplinką ir ekonomiškai naudojant jos potencialą.

Žinau, kad makroregioninėmis strategijomis siekiama prisidėti prie subalansuotos ES valstybių narių regioninės plėtros, panaudojant turimus išteklius.

Ir paskutinis, bet ne mažiau svarbus dalykas: pripažįstu strateginę, teritorinę, ekologinę ir kultūrinę Dunojaus regiono svarbą Vidurio Europai. Dėl šių keturių priežasčių balsuoju už šį pasiūlymą dėl rezoliucijos parengti ES Dunojaus regiono strategiją.

José Manuel Fernandes (PPE), *raštu.* – (*PT*) Šia rezoliucija, kurioje atsispindi nuoseklus, teritorija pagrįstas požiūris į šią svarbią upę, remiama Dunojaus regiono strategija ir sudaroma tvaraus vystymosi galimybė daugiau kaip per 14 Europos valstybių nusidriekusiam regionui.

Pasiūlyta strategija leis vykdyti suderintą ir integruotą politiką ir pasiekti sąveikųjį poveikį, paskatins sanglaudą ir ekonomikos augimą bei konkurencingumą, kartu bus saugoma aplinka.

Tikslai, kuriuos būtina pasiekti ir suderinti, apima uostų modernizavimą, upės tinkamumo laivybai gerinimą (krovinių vežimo koridoriai, jungtys ir mišraus transporto derinimas su Šiaurės jūra), vandens kokybės gerinimą, viso Dunojaus baseino apsaugą ir galiausiai, nors tai ir ne mažiausiai svarbu – tinklo "Natura 2000" ekosistemų apsaugą.

Todėl Komisija turėtų netrukus pradėti atvirą konsultacijų su visomis palei Dunojų esančiomis šalimis procedūrą, kad iki šių metų pabaigos minima strategija būtų parengta ir suderinta su kita daugiamete programa.

João Ferreira (GUE/NGL), *raštu.* – (*PT*) Mes pritariame tam, kad būtų kuriama Dunojaus regiono strategija, pagrįsta išankstinėmis konsultacijomis ir bendradarbiavimu su palei tos upės vagą išsidėsčiusiomis valstybėmis bei regionais. Tokia strategija paskatins tų regionų ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, nesukeldama jiems pavojaus. Šioje strategijoje reikia numatyti pagerinti Dunojaus regiono ekologinę padėtį, taip pat reikia parengti išsamų gamtos išteklių išsaugojimo ir atkūrimo planą.

Be to, pasiūlymas pagerinti Dunojaus daugiakultūrę aplinką, sustiprinti kultūrinį dialogą ir saugoti kultūrinį bei istorinį palikimą rodo, kad strategija bus pozityvi. Kaip nurodyta ataskaitoje, mes tikime, kad už šios strategijos įgyvendinimą neturi būti atsakinga regionų ir vietos valdžia, jos įgyvendinimas turi remtis šalių ir regionų bendradarbiavimu su šiuo regionu.

Jacek Olgierd Kurski (ECR), raštu. – (PL) Mūsų parengta Dunojaus regiono strategija, už kurią šiandien balsavome, suteikia galimybę skatinti regioninį ir tarpvalstybinį bendradarbiavimą. Dunojaus upės baseinas šiuo metu jungia 10 Europos valstybių: Vokietiją, Austriją, Slovakiją, Vengriją, Kroatiją, Serbiją, Bulgariją, Rumuniją, Moldovą ir Ukrainą; didesnė jų dalis yra Europos Sąjungos valstybės narės arba šios narystės siekiančios šalys. Dėl šios priežasties Dunojaus regionas yra svarbus tarpininkas, sujungiantis įvairias programas, kurios yra ES sanglaudos politikos dalis, ir programas, skirtas šalims kandidatėms ir Europos kaimynystės politikoje dalyvaujančioms valstybėms. Tai, ką šiandien priėmėme, yra tam tikras paramos Dunojaus upės baseino regionui planas, bet ar ši programa neliks tik popieriuje, ar šis maketas bus užpildytas turiniu, priklausys nuo to, ar bus rasta papildomų priemonių, kurios neturės neigiamo poveikio arba nesumažins bendro fondo, skirto atskirų valstybių sanglaudos politikai. Tikiuosi, kad darni Dunojaus regiono strategija prisidės prie regiono suklestėjimo, tvarios ir ilgalaikės plėtros, saugumo ir darbo vietų sukūrimo jame.

Petru Constantin Luhan (PPE), raštu. – (RO) Balsavau už tai, kad būtų parengta Dunojaus regiono vystymo strategija, ir dabar galėsime prašyti Komisijos, kad, atsižvelgdama į konkrečias konsultacijas su atitinkamų regionų šios srities ekspertais, ji kuo greičiau parengtų šį dokumentą, kartu bus nustatyti prieinami finansiniai ištekliai ir įtrauktos šalys, kurios nėra valstybės narės. Pagrindinis dėmesys šioje strategijoje turi būti skirtas aplinkos apsaugai, vandens kokybei, ekonominiam potencialui ir visos Europos transporto tinklams. Rezoliucijoje dėl Europos Dunojaus regiono strategijos pabrėžiamas išsamių konsultacijų su vietos dalyviais, kurias Komisija turi organizuoti taip, kad būtų kuo patikimiau atstovaujama piliečių interesams, vaidmuo ir svarba.

Be to, rezoliucijoje teigiama, kad bet kuri su makroregionais susijusi strategija turi būti įtraukta į sanglaudos politiką, kuri yra koordinuojanti politika Europos Sąjungos lygmeniu. Taip pat reikės atlikti tyrimą ir nustatyti, kokia pridėtinė vertė Europos teritorinės sanglaudos prasme bus sukurta, įgyvendinus šią strategiją. Manau, kad TEN-T (visos Europos transporto tinklas) strategiją, kurios 18 punktas skirtas Dunojaus regionui, būtina susieti su nauja teritorinio ir ekonominio vystymo strategija, kad plėtra vyktų darniai.

Nuno Melo (PPE), *raštu.* – (*PT*) Atsižvelgiant į tai, kad Dunojaus regionas dėl jo padėties yra strategiškai svarbus, labai svarbūs yra ir visų šio regiono valstybių, ypač tų, kurios dar nepriklauso ES, santykiai. Ateityje plečiantis ES, tai padės integruotis. Taigi, jei norima, kad ES Dunojaus regiono strategija būtų pasiūlyta iki 2010 m. pabaigos, labai svarbu įgyvendinti visas rekomendacijas, kurioms pritarta šiame pasiūlyme dėl rezoliucijos.

Andreas Mölzer (NI), *raštu.* – (*DE*) Dunojaus regiono strategija yra priimtinas šiam regionui skirtų ES priemonių koordinavimo modelis. Programa, kurią Komisija turi parengti, padėtų išspręsti ne tik su pačia upe susijusias problemas, pvz., vandens kokybės gerinimo ir ekologinės padėties, bet ir lemtų ekonomikos bei administravimo sąveiką. Pateiktoje ataskaitoje yra keli geri pasiūlymai šiuo atžvilgiu, todėl ir balsavau už ja.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), *raštu*. – (*PL*) Pritariau rezoliucijai dėl Europos Dunojaus regiono strategijos. Teritorinė sanglauda įtraukta į Lisabonos sutartį kaip vienas Europos Sąjungos prioritetų. Dunojaus regiono strategija skirta paremti daugelį sričių: socialinę politiką, kultūrą, švietimą, aplinkos apsaugą, infrastruktūrą ir ilgalaikę ekonomikos plėtrą. Tai, kad ši strategija ir jos sprendimai turi didelio poveikio minėtoms sritims, įrodo, jog regioninės strategijos turėtų būti kuriamos ir įgyvendinamos. Dunojaus regionui reikalinga strategija, jam reikalinga mūsų parama bei veiksmai, nes ši problema aktuali daugeliui Europos

valstybių. Šešios iš jų yra ES valstybės narės, likusios – galimos kandidatės. Regiono įtaka svarbi ir kitiems regionams, kurie nėra tiesiogiai susiję su šiuo regionu.

Funkcionalių regionų – makroregionų – kūrimo idėja kilo įgyvendinant Baltijos jūros regiono strategiją. Pagrindinis Dunojaus strategijos, kaip ir kitų ES numatytų regioninių strategijų, tikslas – sustiprinti integraciją bendradarbiaujant regioniniu ir vietos lygmenimis. Ypač svarbu, kad vyriausybės, vietos valdžia, nevyriausybinės organizacijos ir piliečiai kartu su Europos Sąjunga priimtų ir įgyvendintų sprendimus, nes jie kartu su mumis sudaro Europos Sąjungą.

Artur Zasada (PPE), *raštu.* – (*PL*) Turi būti remiama kiekviena ES iniciatyva, kuria siekiama koordinuoti ir stiprinti regionines iniciatyvas ir kurios padeda plėsti ekonominį bendradarbiavimą, gerinti transporto infrastruktūrą, aplinkos apsaugą. Dunojaus regiono strategija patvirtina didėjančią makroregioninio požiūrio į Europos Sąjungos regioninę politiką svarbą. Šiandien priimtu dokumentu bus sustiprinti, pirma, senųjų, naujųjų ir galbūt būsimų ES valstybių narių tarpusavio santykiai ir, antra, Vidurio Europos ir Juodosios jūros regiono valstybių santykiai. Tikiu, kad netrukus tokio paties pritarimo susilauks Oderio koridoriaus idėja. Jis sujungtų Baltijos ir Adrijos jūras ir per Švediją, Lenkiją, Čekiją, Slovakiją ir Vengriją pasiektų Kroatiją.

Pirmininkas. – Tai neįmanoma, pone A. Zasada. Jau aiškinau, kad paaiškinimai dėl balsavimo dėl skubių rezoliucijų negalimi. Paaiškinimai dėl balsavimo gali būti siejami tik su Europos Dunojaus regiono strategija. Atleiskite, bet ne aš taip nusprendžiau.

- 9. Balsavimo ketinimai ir pataisymai (žr. protokolą)
- 10. Įgyvendinimo priemonės (Darbo tvarkos taisyklių 88 straipsnis) (žr. protokolą)
- 11. Sprendimai dėl kai kurių dokumentų (žr. protokolą)
- 12. Į registrą įrašyti rašytiniai pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnis) (žr. protokolą)
- 13. Per šį posėdį priimtų tekstų perdavimas (žr. protokolą)
- 14. Kity posėdžių kalendorinis planas (žr. protokolą)
- 15. Sesijos atidėjimas

(Posėdis baigtas 12.45 val.)

PRIEDAS (Atsakymai raštu)

KLAUSIMAI TARYBAI (Tik Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė yra atsakinga už šiuos atsakymus)

Klausimas Nr. 10, kurį pateikė Mairead McGuinness (H-0498/09)

Tema: Klaidinančių įmonių žinynų leidėjai

Ką Taryba galėtų patarti tūkstančiams Europos piliečių, kurie yra nukentėję nuo klaidinančių įmonių žinynų leidėjų, pvz., "European City Guide" ir kitų?

Ar Taryba galėtų patikinti Parlamentą, kad ES yra įsipareigojusi užkirsti kelią vienų įmonių kitoms siunčiamai klaidinančiai reklamai?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. sausio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Gerbiamoji Parlamento narė gali visiškai neabejoti dėl Tarybos įsipareigojimo kovoti su uždrausta klaidinančios reklamos praktika tiek verslo santykiuose su verslu, tiek verslo santykiuose su vartotojais, o ypač reikalauti, kad būtų visiškai įgyvendinta ir veiksmingai vykdoma Direktyva 2005/29/EB dėl nesąžiningos įmonių komercinės veiklos vartotojų atžvilgiu vidaus rinkoje (reglamentuojanti verslo santykius su vartotojais) ir Direktyva 2006/114/EB dėl klaidinančios ir lyginamosios reklamos, kuri reglamentuoja verslo santykius su verslu ir turėtų būti taikoma gerbiamosios Parlamento narės paminėtiems atvejams.

Tačiau nacionaliniams teismams ir valdžios institucijoms tenka atsakomybė griežtai ir veiksmingai taikyti šias nuostatas.

Todėl Taryba pagal savo kompetenciją neturėtų reikšti nuomonės dėl tvirtinimų apie pavienius nesąžiningos praktikos atvejus.

Galų gale norėtume atkreipti gerbiamosios Parlamento narės dėmesį į Direktyvos 2006/114/EB 9 straipsnį, kuriame valstybės narės prašomos pranešti Komisijai apie visas direktyvos įgyvendinimo priemones. Ligi šiol Komisija nepateikė Tarybai jokių ženklų, rodančių, kad yra kokių nors problemų ar trūkumų įgyvendinant direktyvą kurioje nors valstybėje narėje, ir Komisija nepateikė jokių papildomų pasiūlymų dėl teisinių priemonių.

* *

Klausimas Nr. 11, kurį pateikė Silvia-Adriana Ţicău (H-0500/09)

Tema: Elektroninių ryšių infrastruktūros ir asmens duomenų apsauga

2009 m. gruodžio 17 ir 18 d. posėdyje Transporto, telekomunikacijų ir energetikos taryba į savo išvadas įtraukė būtinybę parengti naują Europos Sąjungos skaitmeninę darbotvarkę, kuri turi pakeisti i 2010 strategiją. Taigi ES Taryba pabrėžė, kad svarbu parengti sprendimus, kuriuos įgyvendinant būtų sudarytos sąlygos elektroninių priemonių ir paslaugų vartotojų elektroniniam identifikavimui, siekiant užtikrinti asmens duomenų ir privatumo apsaugą.

Kokias priemones Taryba numato įtraukti į būsimą ES skaitmeninę darbotvarkę iki 2020 m., ypač siekiant apsaugoti elektroninių ryšių infrastruktūrą ir parengti sprendimus, kuriuos įgyvendinant būtų sudarytos sąlygos elektroninių priemonių ir paslaugų vartotojų elektroniniam identifikavimui ir užtikrinta asmens duomenų ir privatumo apsauga?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. sausio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Šiuo metu jau vykdoma plataus masto veikla elektroninio identifikavimo srityje. Buvo pradėti keli nauji, su identifikavimo valdymu susiję projektai pagal Septintąją bendrąją mokslinių tyrimų programą, taip pat atliekami Europos Sąjungos bendrai finansuojami projektai pagal Konkurencingumo ir inovacijų bendrosios programos (KIP) Informacijos ir ryšių (IRT) politikos rėmimo programą. Neseniai patobulinus elektroninių ryšių ir paslaugų reglamentavimo sistemą, taip pat pagerėjo piliečių teisių į privatumą būklė.

Taip pat norime priminti gerbiamajai Parlamento narei apie Europos tinklų ir informacijos apsaugos agentūros (ENISA) atliktą darbą, siekiant padidinti Europos Sąjungos, valstybių narių ir verslo bendruomenės gebėjimus užkirsti kelią tinklų ir informacijos saugos problemoms, jas tirti ir spręsti.

2009 m. gruodžio 18 d. Taryba patvirtino išvadas dėl "Po i 2010 strategijos – atviros, žalios ir konkurencingos žinių visuomenės link", pabrėždama, kaip svarbu plėtoti elektroninio identifikavimo sprendimus, užtikrinančius duomenų apsaugą ir nepažeidžiančius gyventojų privatumo bei leidžiančius geriau vykdyti internete paskelbtos asmeninės informacijos kontrolę. Be to, Taryba priėmė rezoliuciją dėl bendradarbiavimu paremto Europos veiklos metodo tinklų ir informacijos saugos srityje, pabrėždama, kaip svarbu taikyti patobulintą ir visuotinę Europos strategiją tinklų ir informacijos saugos srityje.

Savo išvadose ir rezoliucijoje Taryba kviečia Komisiją pateikti pasiūlymus. Numatoma, kad jau šį pavasarį bus parengta nauja skaitmeninė darbotvarkė, kurią papildė gruodžio mėn. priimtos išvados.

Taryba yra pasiruošusi dirbti stiprinant tinklų saugą. Interneto ir naujų bei patrauklių paslaugų raida ateityje nemenkai priklauso nuo šių problemų sprendimo. Mes labai dėmesingai išnagrinėsime visus naujus Komisijos pasiūlymus.

*

Klausimas Nr. 12, kurį pateikė Brian Crowley (H-0502/09)

Tema: "Fortuna Land" sukčiavimas

Daug Airijos investuotojų prarado dideles sumas pinigų dėl abejotino investavimo plano, kurį sukūrė Ispanijos įmonė, įsikūrusi Fuenchiroloje. Kokių priemonių galima būtų imtis tiek nacionaliniu, tiek Europos lygmeniu siekiant padėti investuotojams, kurių dauguma prarado viso gyvenimo santaupas, susigrąžinti jų investicijas?

Atsakymas

32

LT

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. sausio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Suprantame susirūpinimą, kurį reiškia visi savo santaupas praradę investuotojai, taip pat tie, kas investavo padedami gerbiamojo Parlamento nario paminėtos bendrovės.

Tačiau būtent atitinkamoms valstybių narių, su kuriomis yra susiję šie ar panašūs įvykiai, kompetentingoms institucijoms tenka pareiga imtis būtinų priemonių tyrimui atlikti ir galų gale padėti nukentėjusiems investuotojams.

Ispanijos teisėsaugos institucijos iš tikrųjų pradėjo ikiteisminį tyrimą dėl šių dalykų, bet Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės kompetencijos ribos neleidžia apie tai reikšti savo nuomonės.

* * *

Klausimas Nr. 13, kurį pateikė Pat the Cope Gallagher (H-0504/09)

Tema: ES solidarumo fondo lėšų peržiūra

Dėl pasiūlymo supaprastinti ir pagerinti ES solidarumo fondą (2005/0033) Taryba delsia nuo tada, kai Parlamentas jį priėmė pirmojo svarstymo metu 2006 m. Pastaraisiais metais Europa daugiau nei paprastai kentėjo nuo žiaurių oro sąlygų. Pavyzdžiui, pastarasis potvynis Airijoje padarė didelės žalos daugeliui namų, verslui, ūkiams, keliams ir vandens tiekimui. Labai svarbu ES solidarumo fondo reformai suteikti pirmenybę.

Kokių priemonių imsis pirmininkausianti šalis, siekdama išspręsti susiklosčiusią padėtį Taryboje?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. sausio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Europos Sąjungos solidarumo fondas buvo sukurtas kaip atsakas į nepaprastą potvynį, 2002 m. vasarą užklupusį Vidurio Europą. 2005 m. balandžio 6 d. Komisija pateikė Tarybai pasiūlymą dėl reglamento peržiūros, kuriuo būtų išplėstas gaivalinių nelaimių apibrėžimas, sumažinta mažiausia atsižvelgiama nelaimės sukelta žala ir įtraukiami papildomi politiniai kriterijai. 2006 m. gegužės mėn. Parlamentas, pareikšdamas savo nuomonę, pritarė šiam pasiūlymui su keliais pakeitimais.

Vis dėlto, išnagrinėjus šį pasiūlymą, per diskusijas Taryboje buvo prieita prie išvados, kad reglamento peržiūrai, kokią siūlė Komisija, trūko palaikymo.

* *

Klausimas Nr. 14, kurį pateikė Ryszard Czarnecki (H-0507/09)

Tema: ES valstybių narių demografinės struktūros pokytis

Ar Taryba pastebėjo reikšmingą ES valstybių narių demografinės struktūros pokytį? Turima omeny ne tik greitą 27 valstybių visuomenių senėjimą, bet ir labai padidėjusią imigraciją iš ne ES šalių.

Ar Taryba ketina parengti ES gimstamumo ir šeimos kūrimo skatinimo politikos rėmimo projektą, kad sustabdytų minėtąsias tendencijas?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. sausio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Demografinis iššūkis yra vienas svarbiausių ilgalaikių Europos Sąjungos iššūkių. Jis iš tikrųjų glaudžiai susijęs su šeimos problemomis, kurias minėjo gerbiamasis Parlamento narys.

Tačiau valstybės narės lieka atsakingos už konkrečių sprendimų šeimos politikos srityje kūrimą ir įgyvendinimą. Remiantis sutartimis, Europos Sąjunga socialinės politikos srityje gali paremti ir papildyti "valstybių narių veiklą rodant iniciatyvą tobulinti žinias, plėtoti keitimąsi informacija ir geriausia patirtimi, remti naujoviškus požiūrius ir vertinti patirtį"⁽⁴⁾.

Vis dėlto atitinkami demografinių ir socialinių klausimų aspektai lieka Tarybos darbotvarkėje. 2009 m. lapkričio 30 d. Taryba patvirtino Socialinės apsaugos komiteto ir Užimtumo komiteto parengtas nuomones dėl būsimos Europos Sąjungos po 2010 m. darbotvarkės, manydama, kad darbingo amžiaus ilginimas ir geresnio darbo ir privataus gyvenimo suderinamumo skatinimas ir toliau bus esminiai dalykai⁽⁵⁾ Europos Sąjungos po 2010 m. strategijai ir kad senėjimas bei globalizacija lieka svarbūs Europos užimtumo strategijos iššūkiai.⁽⁶⁾

Be to, savo išvadose⁽⁷⁾ Taryba pripažino, "kad dėl demografinių pokyčių yra numatoma, kad darbingo amžiaus gyventojų dalis per ateinančius dešimtmečius mažės ir kad Europoje vieną pagyvenusį asmenį išlaikys nebe keturi darbingo amžiaus žmonės, bet tiktai du. Esant tokioms aplinkybėms, politika, kuria siekiama stiprinti lyčių lygybę ir gerinti darbo, šeimos ir privatus gyvenimo suderinamumą, yra pagrindinė priemonė, norint pasiekti bendrai nustatytus didesnio užimtumo tikslus ir užtikrinti ekonomikos augimą bei socialinę sanglaudą Europos Sąjungoje."

⁽⁴⁾ SESV 153 straipsnio 2 dalies a punktas.

⁽⁵⁾ Dok. 15859/09.

⁽⁶⁾ Dok. 15529/09.

⁽⁷⁾ Priėmė EPSCO taryba 2009 m. lapkričio 30 d., dok. 16214/09.

Galiausiai savo programoje dėl užimtumo ir socialinių reikalų⁽⁸⁾ Tarybai pirmininkaujanti Ispanija pripažįsta, kad demografinis senėjimas Europoje imamas laikyti ne tiktai iššūkiu, bet taip pat ir galimybe vykdyti socialinę politiką.

Ji mano, kad Europos Sąjungai atėjo laikas priimti iniciatyvą dėl aktyvaus senėjimo skatinimo; pavyzdžiui, ji palaiko galimą Komisijos sprendimą paskelbti 2012 m. Europos aktyvaus senėjimo ir ryšių tarp kartų metais. Be to, ji organizuos konferenciją apie aktyvų senėjimą La Riochoje (2010 m. balandžio 29–30 d.).

Tarybai pirmininkaujanti Ispanija taip pat skatins bendrą valstybių narių darbą, siekiant geriau prisitaikyti prie svarbių socialinių ir demografinių pokyčių, su kuriais susiduria valstybės narės, pavyzdžiui, intensyvesniu keitimusi informacija, abipusiu mokymusi ir gerosios patirties sklaida. Daugiausia dėmesio bus skiriama įvairioms iniciatyvoms, kuriomis siekiama suderinti darbą ir asmeninį bei šeimos gyvenimą ir didinti užimtumą, ypač vyresnių darbuotojų.

* *

Klausimas Nr. 15, kurį pateikė Laima Liucija Andrikienė (H-0002/10)

Tema: Ispanijos pirmininkavimo Europos Sąjungai prioritetų įgyvendinimas ES ir Lotynų Amerikos santykių srityje

Vienas iš pagrindinių Ispanijos pirmininkavimo ES prioritetų yra ES ir Lotynų Amerikos santykiai.

Kokie būtų pirmininkaujančios Ispanijos siekiai tarptautinės prekybos su Lotynų Amerika srityje?

Ar Ispanijos pirmininkavimo laikotarpiu bus sudaryti laisvos prekybos susitarimai su tokiomis šalimis kaip Kolumbija ir Peru? Kokios svarbiausios problemos dar liko neišspręstos?

Atsakymas

34

LT

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. sausio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Iš tikrųjų vienas iš pagrindinių Ispanijos pirmininkavimo ES prioritetų yra ES ir Lotynų Amerikos santykių stiprinimas.

Ispanijos ir ateityje pirmininkausiančių Belgijos ir Vengrijos atstovų parengtame 18 mėnesių programos projekte⁽⁹⁾ trys valstybės pabrėžė, kad reikia skirti daug dėmesio asociacijos sutartims su Centrinės Amerikos regionu, daugiašaliam prekybos susitarimui su Andų šalimis sudaryti ir deryboms dėl asociacijos sutarties su MERCOSUR šalimis atnaujinti ir pasiekti jose pažangos.

Jeigu kalbėtume apie derybas dėl asociacijos sutarties su Centrine Amerika, diskusijos vyksta su Centrinės Amerikos šalimis dėl preliminaraus kalendoriaus deryboms atnaujinti, numatant jas baigti iki šių metų balandžio mėn. Dėl to turime ypač stebėti padėties kitimą Hondūre per artimiausius mėnesius po paskutinių įvykių šioje šalyje.

Jeigu kalbėtume konkrečiai apie daugiašalį prekybos susitarimą (laisvosios prekybos susitarimą) su Kolumbija ir Peru, derybos jau gerokai pasistūmėjo, ir Tarybai pirmininkaujanti Ispanija sieks jas baigti per pirmąjį 2010 m pusmetį. Kitas derybų ratas vyks Limoje šią savaitę. Vis dar reikia išspręsti daug klausimų, kaip antai prekybos problemas (prieiga prie rinkos, kilmės taisyklės, intelektinės nuosavybės klausimai) ir vadinamuosius politinius klausimus (dėl žmogaus teisių ir dėl masinio naikinimo ginklų). Tačiau ir Kolumbija, ir Peru parodė, kad yra pasirengusios siekti kompromiso, taigi perspektyvos dėl patenkinamo derybų rezultato yra geros. Jeigu sutartis bus sudaryta artimiausiu metu, bus pradėtos procedūros, kurias ketinama pasirašyti per ES ir LAKR aukščiausiojo lygio susitikimą Madride gegužės 17–18 d.

Europos Parlamento vaidmenį procese, per kurį sudaromos ir įsigalioja anksčiau minėtos tarptautinės sutartys, nustato naujos Lisabonos sutarties nuostatos, atitinkančios sutarties teisinį pagrindą.

⁽⁸⁾ Kartu parengė trys Ispanijos ministerijos, t. y. Darbo ir imigracijos ministerija, Sveikatos ir socialinių reikalų ministerija ir Lygybės ministerija.

⁽⁹⁾ Dok. 16771/09.

Kai derybos su MERCOSUR šalimis buvo laikinai sustabdytos 2004 m., jau buvo pasiekta nemenka pažanga plėtojant politinį dialogą ir bendradarbiavimą. Europos Sąjunga ir Tarybai pirmininkaujanti Ispanija teikia didelę svarbą derybų atnaujinimui, ir tai galima atlikti, jeigu susidarys deramos sąlygos. Reikia rūpestingai patikrinti šias sąlygas prieš priimant atitinkamą Europos Sąjungos sprendimą dėl derybų atnaujinimo.

* * *

Klausimas Nr. 16, kurį pateikė Georgios Toussas (H-0004/10)

Tema: Europos Sąjungos pritarimas nacių kaip didvyrių traktavimui

Gruodžio 18 d., keletą valandų prieš tai, kai Gruzijos vyriausybė nugriovė antifašistinį paminklą Kutaisio mieste, JT Generalinėje Asamblėjoje buvo pateikta rezoliucija, kurioje smerkiamos daugelio Europos šalių ir ES valstybių narių, pvz., Baltijos valstybių ir kitų šalių, kurios pripažįsta didvyriais SS kariuomenės (vok. k. Waffen SS) fašistų gaujų narius, pastangos pateisinti nacizmą. Tuo pačiu metu vyriausybės priima sprendimus nugriauti ir išardyti paminklus, skirtus antifašistiniam pasipriešinimui ir tautų pergalei įamžinti. Didžioji dauguma JT valstybių narių (127) balsavo už šią rezoliuciją, JAV buvo vienintelė valstybė, kuri balsavo "prieš" ir ją palaikė 27 ES valstybės narės, kurios susilaikė.

Ar Taryba, atsižvelgdama į tai, atsakys į toliau pateikiamus klausimus? Ar tai, jog ES susilaikė balsuojant dėl šios rezoliucijos, reiškia pritarimą kai kuriose valstybėse narėse ir kitose Europos šalyse vykdomam fašistų gaujų ir nacių karinių nusikaltėlių kolaborantų šlovinimui ir jų reabilitacijai? Ar ES ir Taryba pritaria tam, kad ES valstybėse narėse ir kitose šalyse būtų nugriauti paminklai, skirti pergalei prieš fašizmą atminti? Ar ES atsisakymas pasmerkti fašistų, kaltų dėl padarytų nusikaltimų žmonijai, šlovinimą yra istorišku požiūriu nemokšiško bandymo prilyginti nacizmą komunizmui dalis?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. sausio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Europos Sąjunga visada aiškiai parodydavo savo tvirtą įsipareigojimą visuotinei kovai su rasizmu, rasine diskriminacija, ksenofobija ir su jais susijusiu nepakantumu. Tai buvo pakartota pareiškime, kurį Europos Sąjungos vardu išdėstė Tarybai pirmininkaujanti Švedija, siekdama paaiškinti savo sprendimą susilaikyti per Generalinės Asamblėjos trečiojo komiteto 64-osios sesijos balsavimą dėl rezoliucijos dėl tam tikrų praktikų, prisidedančių prie šiuolaikinių rasizmo, rasinės diskriminacijos, ksenofobijos ir su jais susijusio nepakantumo formų skatinimo neleistinumo.

Kaip nurodyta šiame pareiškime, per visas derybas dėl teksto Europos Sąjunga išreiškė savo tvirtą pasirengimą rasti būdų užtikrinti, kad rezoliucija būtų tikras ir rimtas atsakas į šiuolaikines rasizmo, rasinės diskriminacijos, ksenofobijos ir su jais susijusio nepakantumo formas.

Tačiau, deja, į kai kurias rimčiausias Europos Sąjungos ir kitų delegacijų nurodytas problemas nebuvo atsižvelgta. Kaip ir ankstesniais metais, užuot visapusiškai atkreipus dėmesį į žmogaus teisių problemas, susijusias su rasizmu ir rasine diskriminacija, iš kurių viena rimčiausių problemų yra rasistinio ir ksenofobiško smurto atgimimas, projekto tekste buvo taikomas atrankinis metodas, ignoruojant šias rimtas problemas ir iš tiesų nukreipiant nuo jų dėmesį.

Ypač apgailestautinas teksto trūkumų pavyzdys yra netikslių citatų iš Niurnbergo tribunolo sprendimo naudojimas.

Taip pat labai svarbu, kad tekste nepavyko išreikšti esminės nuostatos, kad kova su rasizmu, rasine diskriminacija, ksenofobija ir su jais susijusiu nepakantumu turi atitikti Tarptautinės konvencijos dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo 4 ir 5 straipsnių nuostatas ir nepakenkti kitoms pripažintoms žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms.

Galų gale rezoliucijos tekste siekta apriboti JT specialiojo pranešėjo laisvę pranešti Žmogaus teisių tarybai ir Generalinei Asamblėjai apie visus šiuolaikinių rasizmo, rasinės diskriminacijos ir ksenofobijos formų aspektus.

Dėl visų šių priežasčių Europos Sąjunga priėmė sprendimą susilaikyti.

* *

Klausimas Nr. 17, kurį pateikė Charalampos Angourakis (H-0005/10)

Tema: Nazareto mero suėmimas

Gruodžio mėn. 29 d. į Nazareto mero Ramezo Jeraisy, kuris bendradarbiauja su Izraelio komunistų partija "Demokratinis lygybės ir taikos frontas", namus buvo mesta rankinė granata.

Šis užpuolimas sutampa su kruvinojo Izraelio įsiveržimo į Gazą metinėmis, Izraelio valstybės agresyvumo padidėjimu ir vis dažnesniais antikomunistiniais ir antidemokratiniais išpuoliais. Tuo pačiu laikotarpiu uždraustos viešos demonstracijos ir Kneseto ir Izraelio komunistų partijos Centro komiteto narys Muhammadas Barakeh už antikarinę veiklą patrauktas baudžiamojon atsakomybėn.

Ar Taryba pasmerks šiuos antikomunistinius ir antidemokratinius Izraelio išpuolius?

Atsakymas

36

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. sausio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Norėčiau padėkoti gerbiamajam Europos Parlamento nariui už jo klausimą.

Smurtinės atakos prieš gyventojus, nesvarbu, ar jie yra valstybės tarnautojai ar ne, ir nepriklausomai nuo jų politinių įsitikinimų, yra nusikalstami veiksmai, kurie turi būti ištirti ir persekiojami baudžiamąja tvarka pagal atitinkamas teismines procedūras. Be to, bet kokios politiškai pagrįstos smurtinės atakos, kurių motyvacija politinė, yra nesuderinamos su pagrindinėmis demokratinėmis Europos Sąjungos vertybėmis, ypač saviraiškos ir politinės orientacijos laisve, nediskriminavimu ir lygybe prieš įstatymus. Tai taip pat taikoma atvejams, kai vyriausybės ar valstybės aparato tarnybos persekioja gyventojus dėl politinių priežasčių.

Jeigu kalbėtume apie gerbiamojo Parlamento nario paminėtus incidentus, nėra jokių įrodymų dėl politinės motyvacijos tiek dėl atakos su rankine granata prieš mero namą Nazarete, dėl kurios dabar Izraelio policija atlieka ikiteisminį tyrimą, tiek dėl Kneseto nario Muhammado Barakeho baudžiamojo persekiojimo, dėl kurio jis pats nusprendė neprašyti savo parlamentinio neliečiamumo. Dėl konflikto Gazos Ruože 2009 m. pradžioje Europos Sąjunga, įskaitant Tarybą, paskelbė daug pareiškimų, kuriuose, be kita ko, pabrėžė, kad visos šalys turi gerbti žmogaus teises ir laikytis tarptautinės humanitarinės teisės.

Norėčiau patikinti gerbiamąjį Parlamento narį, kad Taryba teikia ypatingą svarbą demokratinėms vertybėms ir principams ir yra pasirengusi pasmerkti jų pažeidimą, kai tai dera ir kai yra pagrįstų įrodymų.

*

KLAUSIMAI KOMISIJAI

Klausimas Nr. 18, kurį pateikė Liam Aylward (H-0488/09)

Tema: Produktų saugumas ir išėmimas iš prekybos

Kokių veiksmų ketina imtis Komisija, atsižvelgdama į susirūpinimą, kilusį dėl tam tikrų Europos Sąjungoje parduodamų vaikiškų vežimėlių ir žaislų saugumo, ir siekdama užtikrinti, kad Europos vartotojai, visų pirma vaikai, būtų apsaugoti ir kad nereikėtų dažnai naudotis galimybe išimti produktus iš prekybos?

Be to, ką Komisija gali padaryti, kad užtikrintų, jog produktai su defektais arba nesaugūs produktai būtų išimami iš prekybos kuo efektyviau ir greičiau siekiant, kad vartotojai turėtų kuo mažiau nepatogumų?

Atsakymas

Žaislai ir gaminiai vaikams negali būti prilyginti kitiems plataus vartojimo gaminiams. Žaislų ir vaikų gaminių sauga yra vienas pagrindinių plataus vartojimo gaminių saugos teisės aktų rinkinio prioritetų.

Komisija neseniai ėmėsi įvairios veiklos, kuria siekiama padidinti žaislų ir vaikų gaminių saugą Europoje. Komisija palaikė teisėkūrą ir standartus, finansiškai rėmė tarpvalstybinius rinkos stebėjimo veiksmus, bendradarbiavo su žaislų pramone ir dirbo kartu su mūsų tarptautiniais partneriais.

2009 m. birželio 18 d. buvo priimta nauja Žaislų saugos direktyva 2009/48/EB⁽¹⁰⁾ Dėl mūsų konstruktyvių diskusijų į šią direktyvą dabar įtraukti sugriežtinti saugos reikalavimai ir ji gali būti greitai pritaikyta neseniai aptiktų pavojų atvejams, ypač dėl chemikalų.

Prekių, naudojamų bendrai vaikų priežiūrai, kaip antai vaikiškų vežimėlių ar lovelių, saugą reglamentuoja Bendros gaminių saugos direktyva 2001/95/ES. (11) Direktyvoje nustatytas bendras įpareigojimas visiems tiekimo grandinės subjektams pateikti į rinką tik saugius produktus. Vaikų sauga taip pat yra vienas svarbiausių dalykų įgyvendinant šiuos teisės aktus.

Keli Europos standartai nustato etalonines vertes. Atitinkamą žaislų saugos standartą reikės pataisyti, kad jis atitiktų naująją Žaislų saugos direktyvą. Neseniai buvo įvertintos kelios vaikų priežiūros prekės, paprastai naudojamos maitinant kūdikius ir mažus vaikus, jiems miegant, maudantis ar atsipalaiduojant. Todėl Komisija, vykdydama plačią veiklą šioje srityje, būtinai prašys priimti naujus Europos saugos standartus maudymuisi naudojamoms prekėms, kaip antai kūdikių maudymosi vonelėms ar maudymosi ratams, bei vaikų miegojimo aplinkoje naudojamiems gaminiams.

Nuo 2008 m. pabaigos Komisija skyrė 0,5 mln. EUR koordinuotai žaislų mažiems vaikams stebėjimo veiklai stiprinti. 15 Europos šalių valdžios institucijos jau išbandė 200 žaislų pavyzdžių, tikrindamos smulkių detalių (įskaitant magnetus) ir sunkiųjų metalų keliamą pavojų. Iš rinkos išimami žaislai, dėl kurių įrodoma, kad jie neatitinka standartų ir yra pavojingi.

Komisija taip pat paragino žaislų pramonę stiprinti savo veiklą, siekiant užtikrinti, kad Europos rinkoje būtų gaminami ir parduodami tik saugūs žaislai. Du savanoriški susitarimai su Europos žaislų pramonės įmonėmis ir žaislų mažmenininkų bei importuotojų atstovais įtraukė pramonę į įvairią veiklą, kaip antai švietimo ir mokymo paslaugų teikimą ar rekomendacijų, padėsiančių bendrovėms įkurti tinkamas saugos tikrinimo sistemas, plėtotę.

Tarptautinės veiklos srityje bendradarbiaujant su Kinija jau pasiekta, kad šimtai pavojingų žaislų ir vaikų priežiūros prekių buvo sulaikytos prie Kinijos sienų, ir Kinijos valdžios institucijos atėmė daug eksporto licencijų. Europos Sąjungos, Kinijos ir JAV žaislų saugos ekspertai reguliariai aptaria žaislų saugą, bendras problemas, galimus veiksmus ir atitinkamų reikalavimų suvienodinimo mastą.

Kadangi verslo subjektai yra pirmiausia atsakingi už savo gaminių saugą, jie visada turi veikti aktyviai, kad nustatytų galimus probleminius dalykus dar gamybos etapu. Kai įvyksta incidentai, turi būti skubiai taikomos procedūros, padėsiančios suorganizuoti tiksliai atliekamą prekių išėmimą iš prekybos. Daug bendrovių rimtai žiūri į savo pareigas pagal gaminių saugos teisės aktus ir veikia greitai. Tačiau kadangi tam tikri veikėjai nesugeba tinkamai valdyti rizikos, nacionalinės teisėsaugos institucijos turi užtikrinti būtinus išteklius, kad galėtų kontroliuoti jų veiksmus ir pritaikyti papildomas apribojančias priemones, jei savanoriškai taikomos priemonės pasirodytų pavėluotos ar nepakankamos visiems pavojams panaikinti. Todėl Komisija karštai sveikina IMCO komitetą, kad jis per diskusijas apie rinkos stebėjimo dėl vartotojo saugos sustiprinimą parodė didelį suinteresuotumą ir prisiėmė lyderio vaidmenį.

* *

Klausimas Nr. 20, kurį pateikė Silvia-Adriana Ţicău (H-0501/09)

Tema: Europos sąskaitų faktūrų pateikimo elektroniniu būdu sistema

2007 m. Komisija bendradarbiavo su bankams ir įmonėms atstovavusių ekspertų grupe ir su norminimo įstaigomis, siekdama nustatyti esamas kliūtis, sukurti Europos sistemą ir taip paskatinti pereiti prie sąskaitų pateikimo elektroniniu būdu.

^{(10) 2009} m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/48/EB dėl žaislų saugos, OL L 170 2009 6

^{(11) 2001} m. gruodžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/95/EB dėl bendros gaminių saugos, OL L 11 2002 1 15.

2008 m. Komisija sudarė darbo grupę ir įpareigojo ją iki 2009 m. pabaigos sukurti Europos sąskaitų faktūrų pateikimo elektroniniu būdu sistemą. Ar galėtų Komisija, atsižvelgdama į naudą, kurią teiktų tokia Europos sistema ir įmonėms, ir finansų bei mokesčių administracijoms, nurodyti, kokie yra ekspertų grupės, 2008 m. įpareigotos sukurti sistemą, darbo rezultatai, ir svarbiausia – ar galėtų Komisija patikslinti, kokių priemonių ketina imtis ir kokį darbo grafiką ji numačiusi taikyti siekdama sukurti ir pradėti naudoti Europos sąskaitų faktūrų pateikimo elektroniniu būdu sistemą?

Atsakymas

LT

38

Palyginti su popierinėmis sąskaitomis faktūromis, elektroninės sąskaitos faktūros teikia esminių ekonominių pranašumų bet kokio dydžio bendrovėms. Tačiau didžioji dalis potencialo, kurį teikia elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymas, lieka nepanaudota, ypač mažosiose ir vidutinėse įmonėse, dėl jau ilgai esančių reglamentavimo ir techninių kliūčių, trukdančių visiškai naudoti šią sistemą. 2007 m. pabaigoje Komisija sudarė nepriklausomą ekspertų grupę, kurios užduotis buvo pasiūlyti Europos sąskaitų faktūrų pateikimo elektroniniu būdu sistemą (angl. EEIF), visoje Europoje palaikysiančią elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymą, taikant atvirus, konkurencingus ir tarpusavyje suderinamus metodus.

Ekspertų grupė 2009 m. lapkričio mėn. baigė darbą ir patvirtino savo galutinę ataskaitą, į kurią įtraukta pasiūlyta EEIF. Pagrindinės kliūtys, kurias ekspertų grupė nustatė dėl elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo įdiegimo, yra: nenuoseklūs reglamentų reikalavimai elektroninėms sąskaitoms faktūroms Europos Sąjungos valstybėse narėse, ypač dėl elektroninių sąskaitų priėmimo mokesčių administravimo institucijose PVM tikslais; nepakankamas techninis esamų elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo sprendimų suderinamumas; bendro elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo turinio standarto nebuvimas. Siekiant išspręsti šias problemas, į pasiūlytą EEIF yra įtrauktas praktikos kodeksas dėl teisinės ir fiskalinės atitikties, kuris yra suderintas su Komisijos pasiūlyta pataisyta PVM direktyva. Be to, į EEIF įtrauktas rekomendacijų dėl sąveikos ir nurodymų dėl turinio standartų rinkinys. Sistema remiasi verslo reikalavimų rinkiniu, ypač atsižvelgiant į MVĮ.

Ekspertų grupės atskaitą Europos Komisija paskelbė Europos interneto svetainėje, ir jos rekomendacijos šiuo metu aptariamos su visuomene; ši diskusija yra atvira visiems suinteresuotiems asmenims iki 2010 m. vasario mėn. pabaigos. (12) Konsultacijų su visuomene rezultatai ir ekspertų grupės rekomendacijos taip pat bus aptartos aukšto lygio konferencijoje dėl elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo, kuri šiuo metu suplanuota rengti 2010 m. balandžio mėn., o ją organizuos Tarybai pirmininkaujanti Ispanija.

Remdamasi ekspertų grupės ataskaita ir konsultacijomis su visuomene, Europos Komisija įvertins, ar reikia imtis kitų iniciatyvų, ypač siekiant pašalinti kliūtis Europos Sąjungos lygmeniu, kad būtų užtikrintas didesnis konkurencingumas, kuris atsirastų, jeigu visoje Europoje būtų pereita prie elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo. Remdamasi šio vertinimo rezultatais, Komisija svarstys, kokių tolesnių priemonių reikia imtis, norint paskatinti elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo įdiegimą iki 2010 m. rudens. Be to, Komisija norėtų priminti apie savo pasiūlymą pataisyti PVM direktyvą, ypač dėl elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo patvirtinimo, dėl kurio šiuo metu tariasi bendrų teisės aktų leidėjai.

* *

Klausimas Nr. 21, kurį pateikė Bernd Posselt (H-0480/09)

Tema: Profesinio lavinimo ir mainų svarba

Ką Komisija daro siekiant Europos Sąjungoje sustiprinti profesinio lavinimo svarbą akademinio lavinimo atžvilgiu ir kokias ateities perspektyvas turi tarpvalstybiniai jaunimo mainai profesinio lavinimo srityje?

Atsakymas

Komisija skatina dalyvauti švietime ir mokyme – tiek bendrajame, tiek profesiniame, ypač atsižvelgiant į didėjančius visuomenės mokymo poreikius po krizės ir dėl gyventojų senėjimo.

Pagal vadinamąjį Kopenhagos procesą Komisija kartu su valstybėmis narėmis daug nuveikė, kad padidintų profesinio švietimo ir mokymo (angl. VET) kokybę ir patrauklumą.

⁽¹²⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemshortdetail.cfm?item_id=3875&lang=lt

Pagrindinė proceso dalis yra http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc40_en.htm" plėtojimas, siekiant didinti tarpusavio pasitikėjimą, kvalifikacijų skaidrumą, pripažinimą ir kokybę, palengvinant besimokančių asmenų judėjimą tarp šalių ir tarp švietimo sistemų.

Svarbiausios priemonės yra http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc44_en.htm", http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc50_en.htm", http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc50_en.htm" ir http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc1134_en.htm".

Pagal http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc82_en.htm" (LdV) programą, priklausiančią http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc78_en.htm", teikiama svarbi finansinė pagalba VET politikai įgyvendinti ir VET mokinių ir mokytojų tarpvalstybiniam judumui. 2008 m. apie 67 740 asmenų pasinaudojo judumo laikotarpiu pagal LdV programą. Tačiau kadangi tai sudaro vos apie 1 % visų tikslinių gyventojų, taip pat būtinas stiprus nacionalinių, regioninių ar vietos veikėjų ir suinteresuotųjų asmenų palaikymas, kad judumas taptų norma, o ne išimtimi. Pagal Europos Sąjungos 2020 m. iniciatyvą Komisija galvoja apie naują ambicingą iniciatyvą "Judus jaunimas", kuri turėtų padidinti visuose švietimo lygmenyse studijuojančio jaunimo judumą.

* *

Klausimas Nr. 22, kurį pateikė Nikolaos Chountis (H-0482/09)

Tema: Iš anksto surežisuota futbolo rungtynių eiga – blogas pavyzdys jaunimui

Europos futbolo asociacijų sąjungos (UEFA) ataskaitoje atskleidžiamas praėjusio sezono surežisuotų rungtynių skandalas. Aišku, kad tokie incidentai – ir blogas pavyzdys jaunimui, ir daroma žala sporto etikai, kadangi lažinamasi ir lošiama iš didelių sumų, kurios keliauja iš rankų į rankas.

Ar Komisija, atsižvelgdama į tai, kad Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 165 straipsnio 2 dalyje numatoma, jog "Sąjunga savo veiksmais siekia plėtoti europinę pakraipą sporto srityje, skatinant teisingumą bei atvirumą sporto varžybose ir už sportą atsakingų organizacijų bendradarbiavimą, taip pat saugant sportininkų, ypač pačių jauniausių, fizinį ir moralinį integralumą", gali pateikti atsakymus į šiuos klausimus:

ar ji svarstė šį klausimą, jei taip, kokia yra jos nuomonė? Kokių priemonių, jos nuomone, turėtų imtis UEFA prieš federacijas, komandas, vadovus ir žaidėjus, susijusius su skandalu? Kokių veiksmų planuoja imtis Komisija atsižvelgdama į dideles sumas, iš kurių kasmet teisėtai ir neteisėtai lošiama vykdant lažybų operacijas, kurios ir yra nuolatinė surežisuotų sporto įvykių paskata?

Atsakymas

Iš anksto surežisuota rungtynių eiga daro žalą socialinėms ir mokomosioms sporto funkcijoms. Taip iškraipomas profesionalaus ir masinio sporto moralinis aspektas, nes tai kelia tiesioginę grėsmę sporto varžybų sąžiningumui. Iš anksto surežisuota rungtynių eiga dažnai susiejama su nelegaliais lošimais ir korupcija, ir šioje veikloje paprastai dalyvauja tarptautiniai nusikaltėlių tinklai.

Dėl sporto populiarumo visame pasaulyje ir dėl sporto įvykių vaizdų ir lošimo veiksmų tarptautinio pobūdžio problemos mastas dažnai viršija nacionalinių institucijų kompetencijos ribas. Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 165 straipsnį, kuriame išdėstoma, kad ES savo veikla turi skatinti sąžiningumą sporto varžybose ir už sportą atsakingų institucijų bendradarbiavimą, ir po sporto suinteresuotųjų asmenų pateiktų paklausimų Komisija imsis spręsti iš anksto surežisuotos rungtynių eigos problemą, nes ji gali padaryti žalos sporto vertei Europoje.

Tokiomis aplinkybėmis Komisija konsultavosi su UEFA dėl neseniai įvykusio skandalo, kurį tiria Vokietijos teisėsaugos institucijos. Komisija pasiūlė UEFA savo paramą didinant informuotumą apie surežisuotų rungtynių keliamas problemas Europos Sąjungos lygmeniu.

Kalbant apie nelegalius lošimus, Komisija nežino apie jokius gerą reputaciją turintiems Europos operatoriams pareikštus įtarimus dėl surežisuotų rungtynių rengimo. Jų paslaugas, atlikdamos savo darbą vidaus rinkoje dėl teisėtų tarptautinių sporto lažinimosi paslaugų, kontroliuoja įvairios valstybių narių reguliavimo institucijos, glaudžiai dirbančios su teisėtų sporto lažinimosi paslaugų teikėjais internetu, kad nustatytų neteisėtą veiklą. Be to, patys lažybų tarpininkai, siekdami pritraukti klientus, su sporto federacijomis įdiegė savireguliuojamas išankstinio įspėjimo sistemas, kuriuos leidžia nustatyti apgaulingą veiklą pavienių sporto įvykių metu.

Kalbant apie platesnę korupcijos problemą, Komisija vykdo veiklą, kuria siekiama įdiegti mechanizmą valstybių narių pastangoms kovoje su korupcija tiek viešajame, tiek privačiame sektoriuje kontroliuoti.

Komisija rems sporto judėjimo ir kitų tinkamų suinteresuotųjų šalių (kaip antai lažybų bendrovių ir žiniasklaidos) pastangas sustabdyti surežisuotų rungtynių rengimo veiklą Europos lygmeniu. Šiuo atžvilgiu Komisija palaiko partnerystes, kuriose sporto suinteresuotosios šalys dirbo su lažybų bendrovėmis rengiant išankstinio įspėjimo sistemas, skirtas užkirsti kelią apgaulei ir surežisuotų rungtynių skandalams sporte. Tai yra gero valdymo pavyzdys sporto lažybų srityje.

Komisija taip pat rems privataus ir viešojo sektoriaus bendradarbiavimą, kuriuo siekiama rasti veiksmingiausius būdus surežisuotų rungtynių ir kitų korupcijos ir finansinių nusikaltimų Europos sporte formoms spręsti.

* *

Klausimas Nr. 23, kurį pateikė Ernst Strasser (H-0497/09)

Tema: Sporto srityje (nauja kompetencijos sritis) planuojamos priemonės

Įsigaliojus Lisabonos sutarčiai sportas patenka į Europos Sąjungos kompetencijos sritį.

Kokių priemonių ketina imtis Komisija per ateinančius dvylika mėnesių, kad paremtų, koordinuotų ar papildytų valstybių narių šioje srityje vykdomas priemones?

Atsakymas

LT

40

Dėl naujų sporto nuostatų įgyvendinimo Komisijai buvo priskirtas vaidmuo siūlyti tinkamus veiksmus, leidžiančius pasiekti Sutartyje nustatytus tikslus. Komisijos pagrindinis principas yra užtikrinti bet kokių pasiūlytų veiksmų teikiamą pridėtinę vertę Europos Sąjungai. Kalbant konkrečiau, dėl konkrečių veiksmų nuspręs paskirta nauja Komisija.

Prieš rengdama savo pasiūlymus Komisija veikiausiai surengs plačią konsultaciją su visuomene pirmojoje 2010 m. pusėje, įskaitant valstybių narių ir sporto judėjimo diskusijas konkrečiais klausimais. Galima numatyti, kad būsimi pasiūlymai išreikš šios konsultacijos ir diskusijų rezultatus ir toliau bus pagrįsti patirtimi, įgyta įgyvendinant 2007 m. Baltąją knygą dėl sporto⁽¹³⁾ socialiniais, ekonominiais ir valdymo klausimais. Tuo remiantis Komisijos pasiūlymais dėl Europos Sąjungos veiksmų tikrai bus siekiama, be kita ko, skatinti gerą valdymą ir sporto socialines, sveikatinimo ir mokomąsias funkcijas.

2009 ir 2010 m. įgyvendinus parengiamuosius sporto srities veiksmus, kaip pasiūlė Europos Parlamentas, jau teikiama parama iš Europos Sąjungos biudžeto įvairių veikėjų veiklai tokiose srityse kaip sveikata, švietimas, lygios galimybės, kova su dopingo vartojimu ir savanoriškas darbas, ir tai tikrai padės Komisijai pasiūlyti tinkamas temas Sporto programai.

Komisija glaudžiai bendradarbiaus su Parlamentu ir Taryba, užtikrindama nuoseklų šių naujų kompetencijos sričių įgyvendinimą.

*

Klausimas Nr. 24, kurį pateikė Morten Messerschmidt (H-0474/09)

Tema: Turkijos grasinimai neįsileisti Geerto Wilderso

Turkijos vyriausybė grasina neįsileisti į šalį visos Nyderlandų parlamento narių delegacijos, jei Laisvės partijos atstovas Geert Wilders dalyvautų susitikime, įvyksiančiame 2010 m. sausio mėn.

Mano manymu, šie Turkijos grasinimai yra absurdiški turint mintyje tai, kad Nyderlandų delegacija ketina lankytis šalyje, kuri siekia narystės ES ir iš kurios reikėtų tikėtis esminio tokių vertybių kaip demokratiškumas ir žodžio laisvė pripažinimo.

Nepaisant to šiuos grasinimus kursto Turkijos užsienio reikalų ministras, valdančiosios islamistinės pakraipos partijos narys.

⁽¹³⁾ COM(2007) 391 galutinis.

Ar Komisija mano, kad Turkijos vyriausybės grasinimai neįsileisti į šalį demokratiškai išrinktų Nyderlandų politikų yra šviesaus ir demokratiško mentaliteto, kuris yra viena iš svarbiausių sąlygų priimant šalį į ES, išraiška? Ar Komisija taip pat mano, kad tai atitinka Kopenhagos kriterijus, susijusius su demokratija, teisinės valstybės principu ir žmogaus teisėmis?

Pateikiu nuorodą į laikraščio "Jyllands-Posten" 2009 m. lapkričio 26 d. straipsnį "Tyrkiet truer Wilders med indrejseforbud" ("Turkija grasina neįsileisti Wilderso").

Atsakymas

2009 m. gruodžio mėn. Nyderlandų parlamento Žemųjų rūmų narių delegacija atšaukė planuotą vizitą į Turkiją.

Atšaukimo priežastis buvo Turkijos vyriausybės atstovo pareiškimas dėl planuoto Geerto Wilderso, Nyderlandų parlamento Žemųjų rūmų nario dalyvavimo. Remdamasi šiuo pareiškimu delegacija nusprendė, kad Turkijos vyriausybė jų nepriims.

Paskui Turkijos Didžiosios Nacionalinės Asamblėjos Europos Sąjungos derinimo komiteto pirmininkas paskelbė, kad Turkijos parlamento nariai apgailestavo dėl vizito atšaukimo.

Komisija neturi informacijos, kad Turkija ketino neleisti Nyderlandų parlamento Žemųjų rūmų nariams patekti į jos teritoriją.

Be to, Komisija nejžvelgia jokios sąsajos tarp minėto vizito atšaukimo ir Kopenhagos kriterijų.

* *

Klausimas Nr. 25, kurį pateikė Jim Higgins (H-0475/09)

Tema: Bedarbių aukštųjų mokyklų absolventų mokymas ir parama jiems Europos mastu

Ar Komisija, turėdama mintyje neįtikėtinai didelį neseniai įgijusių aukštojo mokslo diplomą asmenų nedarbo lygį, svarstė galimybę sukurti šių asmenų Europos masto mokymo ir paramos tinklą? Yra daug šio sumanymo privalumų: aukštųjų mokyklų absolventams būtų suteikta galimybė įgyti būtinos darbo patirties, jie galėtų pritaikyti savo žinias profesinio gyvenimo reikmėms, būtų išvengta protų nutekėjimo ir jie, pritaikydami savo žinias, prisidėtų prie visuomenės raidos.

Atsakymas

Komisija dar iki krizės teikė pirmenybę jaunimo nedarbo problemai spręsti pagal Lisabonos strategiją ir Europos užimtumo strategiją. Komisija nustatė pagrindinius iššūkius, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, kurios įsipareigojo plėsti veiklą siekdamos rūpintis jaunimo integracija į darbo rinką pagal 2005 m. Europos jaunimo paktą. Tokiomis aplinkybėmis reikia skirti ypatingą dėmesį perėjimui iš švietimo į darbo rinką gerinti, pavyzdžiui, stiprinant švietimo ir darbo rinkos sistemų ryšius ir plėtojant praktinį mokymą bendrovėse (praktiką).

Dar iki krizės ir nepaisant to, kad valstybės narės ėmėsi veiksmų šioje srityje, daug jaunų absolventų, ateidami į darbo rinką, susidūrė su sunkumais. Po krizės jaunimo nedarbas dramatiškai išaugo ir buvo didesnis negu bet kurios kitos grupės darbo rinkoje.

Rengiant Europos Sąjungos pagrindinę politikos darbotvarkę dėl veiksmų ateityje ("ES 2020 m."), būtina skirti reikiamą dėmesį darbo rinkos prieigai jaunimui gerinti ir naujoms darbo vietoms kurti. Be to, reikia patobulinti mechanizmus veiksmingam politikos vykdymui užtikrinti. 2009 m. lapkričio 24 d. parengtame ES 2020 m. konsultacijoms skirtame dokumente Komisija nustatė daug svarbiausių veiklos sričių, įskaitant naujų įgūdžių įgijimo skatinimą, kūrybiškumo ir naujovių ugdymą bei verslumo plėtotę. ES 2020 m. strategija taip pat remsis Europos Sąjungos politikos bendradarbiavimu švietimo ir jaunimo politikos srityse plėtojant "2020 m. švietimo ir mokymo" ir "2010–2018 m. jaunimo" darbo programas.

Europos Sąjunga ėmė taikyti daug priemonių, siekdama padėti jauniems darbo ieškantiems asmenims, įskaitant ir EURES iniciatyvą: EURES interneto portalo skyrius yra skirtas absolventų įsidarbinimo galimybėms. (14) Be to, valstybės narės gali pasinaudoti Europos socialiniu fondu (ESF) savo švietimo ir

⁽¹⁴⁾ http://ec.europa.eu/eures/main.jsp?lang=en&acro=job&catId=7576&parentId=52

21-01-2010

Pagal Komisijos parodytą iniciatyvą aukštojo mokslo ir darbo pasaulio dialogui ir bendradarbiavimui plėtoti ir stiprinti (COM (2009) 158 galutinis: "Naujoji universitetų modernizavimo partnerystė. ES forumas "Universitetų ir įmonių dialogas"), Komisija kartu su Čekijos Respublikos švietimo, jaunimo reikalų ir sporto ministerija ir Masaryko universitetu 2010 m. vasario 2–3 d. organizuoja teminį forumą Brno mieste, kur bus pristatyti ir aptarti esami ir galimi veiksmai, kuriuos, atsakydamos į dabartinę krizę, pradėjo bendradarbiaujančios aukštojo mokslo įstaigos, bendrovės ir valstybės institucijos.

* *

Klausimas Nr. 26, kurį pateikė Sławomir Witold Nitras (H-0483/09)

Tema: Bendradarbiavimo strategija energetinio saugumo ir solidarumo srityje atsižvelgiant į Lisabonos sutartį

2009 m. gruodžio 1 d. įsigaliojusi Lisabonos sutartis yra pirmoji sutartis, kurioje reglamentuojama bendra energetinio saugumo ir valstybių narių solidarumo politika. Taigi norėčiau paklausti Komisijos apie šią strategiją ir apie tai, kaip ji supranta šią politikos sritį turint mintyje naująją sutartį.

Kokių priemonių Komisija ketina imtis siekdama apsaugoti valstybes nares nuo galimo dujų tiekimo nutraukimo, už kurį atsakingos trečiosios šalys? Koks yra investicijų į energetikos infrastruktūrą, kuri yra svarbi energetinio saugumo dalis, planas? Ar Komisija ketina plėtoti šią infrastruktūrą šiaurės ir pietų kryptimis?

Atsakymas

42

LT

Europos Sąjungos energetikos politika ligi šiol buvo plėtojama remiantis keliais skirtingais Sutarties straipsniais. Lisabonos sutartis pirmą kartą suteikia visapusį pagrindą tolesnei Europos Sąjungos energetikos politikos plėtrai. Tiekimo saugumas yra aiškiai nurodytas kaip vienas iš tikslų, ir politika turi būti plėtojama ir įgyvendinama laikantis solidarumo.

Valstybės narės patvirtino energetinio saugumo metodą, išdėstytą Antrojoje strateginėje energetikos apžvalgoje. Tokiu būdu pažeidžiamumo dėl dujų tiekimo sutrikimų sumažinimas bendradarbiaujant ir tolesnė tarpinių jungčių plėtra Europoje turi sustiprinti Europos Sąjungos balsą palaikant išorės energetinius santykius. Bendradarbiavimas Europos viduje pirmiausia turi vykti gerai veikiančioje vidaus energijos rinkoje su bendrais standartais ir tinkama infrastruktūra, kaip pasiūlyta reglamente dėl dujų tiekimo saugumo. Kalbant apie solidarumą, valstybės narės ir susijusios bendrovės turi jo laikytis kur kas anksčiau nei tada, kai ištiks kokia nors krizė. Valstybės narės turi dirbti išvien iš anksto atlikdamos rizikos vertinimus ir prevencinius veiksmus, įskaitant infrastruktūros plėtotę ir nepaprastųjų situacijų planus. Regionų bendradarbiavimas yra ypač svarbus krizių valdymui. Komisijos vaidmuo daugiausia bus susijęs su pagalba ir koordinavimu; ji gali įvertinti padėtį, paskelbti Europos Sąjungoje nepaprastąją padėtį, greitai išdėstyti stebėjimo grupes, sušaukti Dujų tiekimo koordinavimo grupę, aktyvinti civilinės saugos mechanizmą, ir, svarbiausia, tarpininkauti derybose su trečiosiomis šalimis. Komisija tikisi, kad greitai bus galima pasiekti susitarimą dėl reglamento pasiūlymo.

Investicijos į energijos infrastruktūrą yra būtinos, ypač dėl tiekimo saugumo. Trečiojo vidaus energetikos rinkos paketo nuostatomis jau patobulinamas infrastruktūros planavimas Europoje, įskaitant jos energetinio saugumo matmenį. Pasiūlytame reglamente dėl dujų tiekimo saugumo įvedamas infrastruktūros standartas, ir Europos energetikos programoje ekonomikai gaivinti finansinė pagalba nukreipiama į energetikos infrastruktūros projektus, įskaitant apie 1,44 mlrd. EUR dujų vamzdynų jungtims, suskystintų gamtinių dujų (angl. LNG) terminalams, laikymui ir grįžtamiesiems srautams. Europos energijos tinklų programa bus pataisyta 2010 m., siekiant užtikrinti, kad ji būtų tinkamai pritaikyta Europos Sąjungos energetikos infrastruktūrai ir tenkintų vidaus rinkos poreikius bei didintų tiekimo saugumą.

Šiaurės ir pietų jungtys Vidurio ir Rytų Europoje buvo įvardytos antrojoje strateginėje energetikos apžvalgoje kaip energetinio saugumo prioritetai. Šis darbas plėtojamas ir pagal Energijos bendrijos sutartį. Šiaurės ir pietų jungtys taip pat yra svarbios Baltijos energijos rinkos jungčių plane, dėl kurio susitarė atitinkamos valstybės narės ir kuris dabar vykdomas.

LT

* *

Klausimas Nr. 27, kurį pateikė Erminia Mazzoni (H-0484/09)

Tema: Mokesčių lengvatų taikymas siekiant palengvinti atitinkamų ekonominių regionų plėtrą

Atsižvelgiant į Sutarties 87 straipsnio 1 dalį ir 3 dalies e punktą⁽¹⁵⁾; atsižvelgiant į Europos Parlamento rezoliucijos 2005/2165 (INI) 37 punktą⁽¹⁶⁾; atsižvelgiant į Europos Bendrijos Teisingumo Teismo sprendimą Nr. C-88/03⁽¹⁷⁾; Ar Komisija neketina visiškai pakeisti savo griežtos pozicijos, pagal kurią regiono ir vietos mokesčių lengvatų sistema yra nesuderinama su Bendrijos taikomu draudimu valstybėms narėms teikti valstybės paramą, ypač kiek tai susiję su teritorinių atrankos kriterijų patikrinimo tvarka, ir leisti teikti su mokesčiais susijusią paramą, kai pastarąja siekiama palengvinti atitinkamos veiklos ar atitinkamų ekonominių regionų plėtrą?

Ar Komisija nemano, kad taip pakeisti aiškinimą būtų galima į reglamentą (EB) Nr. 1083/2006⁽¹⁸⁾ įtraukiant galimybę mokesčių lengvatas laikyti atitinkančiomis rinkos pusiausvyros taisykles?

Atsakymas

Komisija primena gerbiamajai Parlamento narei, kad pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 107 straipsnio 3 dalį, buvusį EB sutarties 87 straipsnį Komisija gali paskelbti tinkamą "pagalbą, skirtą skatinti regionų, kuriuose yra neįprastai žemas gyvenimo lygis arba didelis nedarbas, ekonominę plėtrą" bei "pagalbą, skirtą tam tikrų rūšių ekonominei veiklai arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui."

Šiuo atžvilgiu pagal 2007–2013 m. nacionalinės regioninės pagalbos teikimo gaires Komisija jau patvirtino Regioninės pagalbos žemėlapį, kuriame pažymėti regionai, kurie iš tikrųjų turi teisę gauti regioninę pagalbą pagal SESV 107 straipsnio 3 dalį. (19)

Kalbant apie klausimą, ar Komisija neketina visiškai pakeisti savo griežtos pozicijos, pagal kurią regiono ir vietos mokesčių lengvatų sistema yra nesuderinama su Bendrijos taikomu draudimu valstybėms narėms teikti valstybės paramą, ypač kiek tai susiję su teritorinių atrankos kriterijų patikrinimo tvarka", Komisija norėtų priminti, kad pagal neseniai nustatytą precedentą bylose dėl Azorų salų (20) ir Baskų krašto (21) regionas yra laikomas "autonominiu" pagal valstybės pagalbos taisykles, kai jis atitinka visus tris kriterijus dėl institucijų, procedūrų ir ekonomikos bei finansų autonomijos. Be to, kaip nustatyta teismų praktikoje, sritys, kurios yra autonominės pagal minėtąjį precedentinės teisės apibrėžimą, gali taikyti bendro pobūdžio fiskalines priemones ir tokiu būdu nepažeisti valstybės pagalbos taisyklių. Dar lieka neaišku, ar ir kurie regionai yra autonominiai pagal institucijų, procedūrų, ekonomikos ir finansų kriterijus.

Tačiau Komisija norėtų pabrėžti, kad bet kokios konkrečios mokesčių taisyklės, taikomos tik kai kuriems regionams, turėtų atitikti valstybės pagalbą pagal SESV 107 straipsnio 1 dalies reikšmę.

^{(15) &}quot;Bendrajai rinkai neprieštaraujančia gali būti laikoma: e) kitos pagalbos rūšys, kurios gali būti nurodytos Tarybos sprendimuose, priimtuose kvalifikuota balsų dauguma remiantis Komisijos pasiūlymu".

^{(16) &}quot;Parlamentas [...] remia požiūrį dėl veiksmingesnės pagalbos regionams, skiriant daugiau dėmesio investicijoms į infrastruktūrą ir horizontalią pagalbą atsilikusiuose arba mažiau išsivysčiusiuose Europos Sąjungos regionuose, įskaitant palankių mokestinių sąlygų nustatymą pereinamuoju laikotarpiu, kuris negali būti ilgesnis nei penkeri metai".

^{(17) &}quot;regioninė ar vietos institucija, įgyvendindama savo pakankamai autonominę, palyginti su centrinėmis institucijomis, kompetenciją, nustato mokesčio tarifą, mažesnį nei nacionalinis tarifas, kuris yra taikomas tik jos kompetencijai priklausančioje teritorijoje esančioms įmonėms, teisinis pagrindas, svarbus vertinant mokestinės priemonės atrankinį taikymą, gali apsiriboti atitinkama geografine teritorija tuo atveju, kai infra valstybinis subjektas dėl savo statuso ir įgaliojimų užima pagrindinį vaidmenį nustatant politinę ir ekonominę aplinką, kurioje veikia [...] įmonės."

⁽¹⁸⁾ OL L 210 2006 7 31 p. 25.

⁽¹⁹⁾ Dėl Italijos žr. 2007 m. lapkričio 28 d. Komisijos sprendimą, byla N 324/2007.

⁽²⁰⁾ Žr. 2006 m. rugsėjo 6 d. Teisingumo Teismo sprendimą, byla C-88/03, Portugalija prieš. Komisija.

⁽²¹⁾ Žr. 2008 m. rugsėjo 11 d. Teismo sprendimą, bylos nuo C-428/06 iki C-434/06, Unión General de Trabajadores de la Rioja.

Kita vertus, Komisijos nuomone, gerbiamosios Parlamento narės paminėtas SESV 107 straipsnio 3 dalies e punktas nesuteikia konkretaus teisinio pagrindo regionų plėtrai skatinti. Priešingai, Komisija mano, kad dabar jau taikomos tinkamos priemonės, kuriomis atsižvelgiama į mažiau išsivysčiusių sričių poreikius, arba jas galima taikyti remiantis esamais valstybės pagalbos paketo lengvatų reglamentais, arba jas galima paskelbti pagal SESV 108 straipsnio 1 dalį (ankstesnis EB sutarties 88 straipsnis) ir įvertinti pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies a ar c punktus.

Kalbant apie Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1083/2006⁽²²⁾, jo 54 straipsnio 4 dalyje teigiama, kad "teikiant valstybės pagalbą įmonėms pagal SESV 107 straipsnį, pagal veiksmų programas skiriama viešoji pagalba negali viršyti valstybės pagalbos viršutinių ribų". Todėl dėl bet kokios mokesčių priemonės, kuri gali būti laikoma valstybės pagalba, vadovaujanti institucija turi užtikrinti, kad ši priemonė atitiktų valstybės pagalbai taikomas taisykles pagal SESV 107 straipsnį. Komisija primena gerbiamajai Parlamento narei, kad Reglamentas (EB) Nr. 1083/2006⁽²³⁾ yra skirtas tam, kad jame būtų išdėstytos bendrosios nuostatos dėl struktūrinių fondų, o ne nustatytas valstybės pagalbos priemonių suderinamumas.

* *

Klausimas Nr. 28, kurį pateikė Struan Stevenson (H-0485/09)

Tema: Išlyga dėl avių ir ožkų elektroninės identifikacijos Šetlando salose

Ši atoki Šetlando sala, kurioje gyvena tik 22 tūkstančiai gyventojų, turi tik vieną įvažiavimo vietą ir visos avys bei gyvuliai, patenkantys į salą yra apžiūrimi veterinaro, kuris įregistruoja jų tapatybes ir paima kraujo mėginius. Šiuo būdu Šetlande puikiai ir greitai veikia gyvulių judėjimo atsekamumas ir todėl šioje saloje atskirų avių judėjimo registravimas, naudojant elektroninį identifikavimą, galėtų gamintojams užkrauti sunkią naštą ir nesuteiktų jokios papildomos naudos kontroliuojant ligas JK ir Europoje. Priešingai, elektroninis identifikavimas tik paskatintų kelis likusius Šetlando avių augintojus palikti šį verslą, nes jie savo bandas laiko atokiausiose salos vietose ir todėl galėtų patirti dideles prisitaikymo išlaidas.

Todėl atsižvelgiant į šias pakankamas gyvulių sveikatos priemonės dėl jų atsekamumo ir ligų kontrolės bei į Šetlando geografinę izoliaciją, ar nesutiktų Komisija Šetlandui pritaikyti išimties dėl elektroninio identifikavimo reglamento taikymo?

Atsakymas

44

Tarybos reglamente (EB) Nr. 21/2004⁽²⁴⁾ buvo įvestas individualaus atsekamumo principas avims ir ožkoms, taikant laipsnišką metodą. Tačiau Komisija jau įvedė daug priemonių taikydama komitologijos procedūrą, kad dar palengvintų sklandų elektroninio identifikavimo reikalavimų įgyvendinimą, kuris bus taikomas gyvuliams, atvestiems po 2009 m. gruodžio 31 d.

Be to, 2009 m. rugpjūčio mėn. Komisijos priimtos priemonės akivaizdžiai sumažins išlaidas, ypač mažų bandų prižiūrėtojų išlaidas. Dabar galima nuskaityti gyvūnų duomenis svarbiausiuose kontrolės punktuose (pavyzdžiui, rinkoje, skerdykloje ar surinkimo centre), o ne išvykstant iš ūkio. Šiuo neseniai atliktu pakeitimu ypač džiaugėsi Jungtinės Karalystės avininkystės pramonės atstovai.

Tačiau pagal dabartines taisykles Komisija neturi įgaliojimų suteikti lengvatas dėl pagrindinių reglamento nuostatų, kurių prašė gerbiamasis Parlamento narys.

* *

⁽²²⁾ OL L 210, 2006 7 31.

^{(23) 2006} m. liepos 11 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006, nustatantis bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo bei panaikinantis Reglamentą (EB) Nr. 1260/1999, OL L 210, 2006 7 31, p. 25.

⁽²⁴⁾ Tarybos reglamentas (EB) Nr. 21/2004, nustatantis avių ir ožkų identifikavimo bei registravimo sistemą ir iš dalies pakeičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1782/2003 bei Direktyvas 92/102/EEB ir 64/432/EEB, OL L 5, 2004 1 9.

Klausimas Nr. 29, kurį pateikė Georgios Papanikolaou (H-0490/09)

Tema: Kalbų mokymo programos imigrantams

Imigrantų prisitaikymo ir integravimosi į visuomenę laikas labai priklauso nuo šalies, kurioje jie gyvena, kalbos mokymosi. Kalbos žinios yra būtina imigrantų integravimosi į darbo rinką ir socialinį gyvenimą priemonė, kuri padeda sumažinti atskirtį ir susvetimėjimą ir gali būti naudinga ir imigrantams, ir priimančiai šaliai.

Ar valstybėse narėse vykdomos atitinkamos programos, pagal kurias imigrantai gali mokytis priimančios šalies kalbos? Jei taip, kurias programas finansuoja ES? Kokios informacijos turi Komisija apie šių programų įgyvendinimą Graikijoje?

Ar Komisija turi kiekybinių duomenų apie šio tipo programas, pvz., imigrantų, pasinaudojusių tokiomis programomis, skaičių ir šių programų efektyvumą?

Ar ji mano, kad tokios pastangos turėtų būti stiprinamos? Jei taip, kokiu būdu?

Atsakymas

Pagal SESV 165 straipsnį valstybės narės yra visiškai atsakingos už savo mokymo turinį ir švietimo sistemų organizavimą ir jų kultūrinę bei kalbinę įvairovę. Nacionalinės programos imigrantams tenka nacionalinių institucijų kompetencijai, ir duomenų apie šias programas reikia prašyti iš nacionalinių institucijų (25).

"Eurydice" surinktais duomenimis, kalbos mokymas vaikams, kuriems valstybinė kalba nėra gimtoji, yra teikiamas visų valstybių narių švietimo sistemose. (26) Be to, dviejuose trečdaliuose 2009 m. pateiktų valstybių narių ataskaitų apie 2010 m. švietimo ir mokymo programos įgyvendinimą (27) nurodomos konkrečios priemonės, skirtos iš imigrantų šeimų kilusių vaikų ir jaunimo kalbos raidą paremti, o dvylikoje valstybių narių pranešimų nurodomi privalomi kalbos kursai migrantams suaugusiems asmenims.

Švietimo ir mokymo srityje Europos Sąjungos misija yra prisidėti prie kokybiškos švietimo plėtotės skatinant valstybių narių bendradarbiavimą ir, jei būtina, palaikant bei papildant jų veiksmus. Kalbų mokymosi ir kalbų įvairovės skatinimas yra bendras 2007–2013 m. mokymosi visą gyvenimą programos (angl. LLP) tikslas. Nors LLP iš esmės atvira visiems asmenims ir institucijoms, užsiimantiems švietimu ar mokymu, kiekviena LLP dalyvaujanti šalis nustato sąlygas, kuriomis jos veiksmuose ir projektuose dalyvauja ne piliečiai iš LLP dalyvaujančių šalių. Šiuo metu pagal LLP gali būti remiama ši kalbų mokymosi veikla – tiek kaip viena sudedamųjų projekto dalių, tiek kaip svarbiausia projekto tema: mokyklų ir regionų partnerystės (pagal paprogramę "Comenius") arba suaugusiųjų švietimo organizacijų partnerystės (pagal paprogramę "Grundtvig"); asistento pareigos būsimiems mokytojams ir rengiamų mokytojų mokymas ("Comenius"); kalbinis pasirengimas judumui Europoje ("Erasmus" ir "Leonardo"); studentų mainai ("Erasmus"); kalbos mokymosi seminarai suaugusiems asmenims ("Grundtvig"); daugiašaliai projektai, tinklai ir konferencijos ("Comenius", "Erasmus", "Leonardo", "Grundtvig", "Pagrindinės veiklos kalbos").

Komisija taip pat anksčiau rėmė suaugusiųjų migrantų priimančiosios šalies kalbos mokymąsi kitais būdais, pavyzdžiui, per Europos socialinį fondą (ESF). Graikijos 2009 m. nacionalinėje ataskaitoje apie 2010 m. švietimo ir mokymo programos įgyvendinimą nurodoma mokomoji programa "Graikų kalbos kaip antrosios kalbos mokymas dirbantiems imigrantams", kurią tvarkė Tęstinio suaugusių švietimo institutas (IDEKE), 2004–2008 m. suteikęs graikų kalbos mokymą 15 873 asmenims. Taip pat 2009 m. Nacionalinės reformų programos plėtrai ir užimtumui įgyvendinimo ataskaitoje minima tebevykstanti graikų kalbos mokymosi programa, vykdoma patvirtintuose profesinio mokymo centruose, ir šioje programoje dalyvavo 8 400 bedarbių imigrantų ar grąžintų į tėvynę asmenų.

⁽²⁵⁾ Kai kuriuos duomenis šiais klausimais galima rasti šiuose "Eurydice" tyrimuose:

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/key data series/095EN.pdf

http://eacea.ec.europa.eu/ressources/eurydice/pdf/044DN/044_EL_EN.pdf

⁽²⁶⁾ http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/key_data_series/105EN.pdf.

⁽²⁷⁾ Tarybos ir Komisijos parengtas darbo programos "Švietimas ir mokymas 2010 m." įgyvendinimo 2010 m. pažangos bendros ataskaitos projektas. COM(2009)640 galutinis; SEC(2009) 1598.

Komisija mano, kad pastangos mokyti migrantus priimančiųjų šalių kalbų turi būti sustiprintos valstybių narių lygmeniu. Neseniai paskelbtoje Žaliojoje knygoje "Migracija ir judumas. ES švietimo sistemų uždaviniai ir galimybės"⁽²⁸⁾ Komisija pabrėžia, kaip svarbu mokytis kalbos dėl integracijos ir socialinės įtraukties. Savo Išvadose dėl iš migrantų šeimų kilusių vaikų švietimo⁽²⁹⁾ Taryba kviečia valstybes nares plėtoti tinkamą priimančiosios šalies kalbos mokymo politiką, taip pat apsvarstyti galimybes, kaip iš migrantų šeimų kilę mokiniai galėtų išlaikyti ir ugdyti gimtosios kalbos įgūdžius.

* *

Klausimas Nr. 30, kurį pateikė Saïd El Khadraoui (H-0492/09)

Tema: ES parama priimant migrantus ES viduje

Kova su diskriminacija – pagrindinė ES užduotis. Dėl tam tikrų gyventojų grupių diskriminavimo ES viduje gali susidaryti pabėgėlių srautai. Būtent su šia problema susiduria Gento miestas. Per paskutinius trejus metus Gentas patyrė pabėgėlių, būtent romų, kurie jau sudaro beveik 2,5 % visų gyventojų, antplūdį.

Komisijos lapkričio mėn. gautame laiške (2009-2174-01) nurodoma, kad dėl šios priežasties esama miesto socialinės apsaugos infrastruktūros problemų.

Ar gali ES suteikti pagalbą priimant pabėgėlius ES viduje? Kokių tolesnių veiksmų rengiasi imtis Komisija siekdama spręsti tokius klausimus ir užkirsti kelią tokiai padėčiai susidaryti?

Atsakymas

Europos Sąjunga atlieka svarbų vaidmenį kovojant su romų diskriminacija, naudodamasi įvairiomis įstatyminėmis, politikos ir finansinėmis priemonėmis.

Pirmiausia Direktyva 2000/43/EB⁽³⁰⁾ draudžia diskriminaciją dėl rasinės arba etninės kilmės užimtumo, švietimo, socialinės apsaugos (įskaitant sveikatos priežiūrą) ir prieigos prie prekių ir paslaugų srityse. Komisija užtikrina, kad valstybėse narėse ši direktyva įgyvendinta tinkamai ir veiksmingai.

Antra, Komisija skatina valstybių narių politikos koordinavimą socialinės apsaugos ir socialinės įtraukties srityje, panaudojant vadinamąjį "socialinį atvirąjį koordinavimo metodą". Socialinis AKM pagrįstas bendrais tikslais ES lygmeniu ir keliais rodikliais pažangai matuoti. Komisija ir Taryba reguliariai vertina ir praneša apie pažangą bendruose pranešimuose apie socialinę apsaugą ir socialinę įtrauktį. Komisijos 2010 m. bendro pranešimo apie socialinę apsaugą ir socialinę įtrauktį projektas bus priimtas netrukus po pateikimo Ministrų Tarybai 2010 m. kovo mėn., globojant Tarybai pirmininkaujančiai Ispanijai.

Trečia, ES struktūriniai fondai, ypač Europos socialinis fondas (ESF) ir Europos regioninės plėtros fondas (ERPF), teikia finansinę paramą projektams, sprendžiantiems romų atskirties problemą. Atsakydama į Europos Vadovų Tarybos prašymą, Komisija 2008 m. liepos mėn. pristatė tarnybų darbinį dokumentą, kuriame pateikiama Bendrijos priemonių ir politikos apžvalga siekiant romų įtraukties (31). Paskesnė ataskaita bus pristatyta prieš antrąjį aukščiausiojo lygio susitikimą romų klausimais, vyksiantį Kordoboje 2010 m. balandžio 8 d.

O dėl Flandrijos, Komisija pabrėžia, kad tiek ESF, tiek ERPF gali remti romų integraciją skatinančius projektus. 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu antrasis ESF veiklos programos Flandrijai prioritetas skirtas socialiai nuskriaustų grupių socialinę įtraukčiai skatinti, teikiant specializuotą pagalbą. Priemonės apima specializuotas konsultacijas ir mokymą, kompetencijos sričių ir įgūdžių patvirtinimą, darbo patirties didinimą ir mokymą darbo vietose. Pagal ketvirtąjį ERPF programos Flandrijai prioritetą gali būti finansuojami nedidelio masto miesto projektai Antverpeno ir Gento kaimynystėje ar srities lygiu.

⁽²⁸⁾ COM(2008) 423 http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0423:FIN:LT:PDF ir http://ec.europa.eu/education/school21/sec2173_en.pdf

⁽²⁹⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/111482.pdf

^{(30) 2000} m. liepos 29 d. Tarybos direktyva 2000/43/EB, įgyvendinanti asmenų vienodo vertinimo principą nepriklausomai nuo rasinės ar etninės kilmės, OL L 180, 2000 7 19, p. 22–26.

⁽³¹⁾ SEC (2008) 2172.

Verta pažymėti, kad ESF ar ERPF bendrai finansuojami projektai atrenkami remiantis subsidiarumo principu, neperduodant jų valstybėms narėms ar kompetentingoms vadovaujančiosioms institucijoms pagal veiklos programose nustatytas sąlygas. Todėl Komisija ragina gerbiamąjį Parlamento narį susisiekti su kompetentingomis vadovaujančiosiomis institucijomis Flandrijoje ir gauti išsamesnės informacijos.

Kadangi į Belgiją atvykstantys romai yra kilę iš ne ES valstybių narių ir kreipiasi dėl prieglobsčio arba jiems yra suteiktas pabėgėlių ar papildomos apsaugos gavėjų statusas, ES pagalbą Belgija taip pat gali gauti per Europos pabėgėlių fondą (EPF)⁽³²⁾. Vienas iš pagrindinių EPF tikslų – remti ir skatinti valstybių narių pastangas "priimant pabėgėlius ir perkeltuosius asmenis bei prisiimant jų priėmimo padarinius". Finansinė pagalba gali būti teikiama, pavyzdžiui, nacionaliniams projektams, skirtiems apgyvendinimo infrastruktūrai ar paslaugoms prieglobsčio ieškantiems asmenims ar tarptautinės apsaugos gavėjams gerinti.

Klausimas Nr. 31, kurį pateikė Iliana Malinova Iotova (H-0493/09)

Tema: Kalinių iš JAV kalėjimo Gvantanamo įlankoje priėmimas ir apgyvendinimas Europos Sąjungos šalyse

Bulgarijos visuomenė itin susirūpinusi dėl to, kad Bulgarijos prašoma priimti kalinius iš Gvantanamo ilankoje esančio JAV kalėjimo. Šį prašymą Bulgarijos vyriausybei oficialiai pateikė JAV. Susirūpinimas kilo dėl to, kad trūksta informacijos apie tai, ar esama kokių nors JAV ir ES susitarimų dėl kriterijų ir taikomų priemonių šiam procesui vykdyti.

Laikomės nuomonės, kad dėl šio sprendimo kyla teroristinių išpuolių, nukreiptų prieš Bulgariją ir prieš bet kokią kitą ES valstybę, kuri priims kalinius iš Gvantanamo kalėjimo, pavojus.

Kokių konkrečių įsipareigojimų prisiėmė Komisija kalbant apie kalinių iš JAV kalėjimo Gvantanamo įlankoje priėmimą ir apgyvendinimą Europos Sąjungos šalyse uždarius šį kalėjimą?

Ar Komisija nemano, kad tuo atveju, jei ji prisiėmė šių įsipareigojimų, būtina paskelbti pranešimą, kuriame būtų tiksliai nurodyta, kokiu būdu ir kokių sąlygų laikantis turėtų vykti šis procesas?

Atsakymas

Europos Sąjunga (ES), įskaitant ir Komisiją, nuolatos ragino uždaryti Gvantanamo įlankos sulaikymo centrą. 2009 m. birželio 4 d. Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos išvadose, keitimosi pridėta informacija mechanizmu, taip pat 2009 m. birželio 15 d. bendroje Europos Sąjungos ir jos valstybių narių ir Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) deklaracijoje dėl Gvantanamo įlankos sulaikymo centro uždarymo ir būsimo bendradarbiavimo kovoje su terorizmu ES sukūrė struktūrą Gvantanamo uždarymui paremti.

Abiejose sutartyse aiškiai išdėstyta, kad už sprendimus priimti anksčiau sulaikytus asmenis ir už jų teisinio statuso nustatymą atsakinga vien priimančioji valstybė narė ar Šengeno asocijuotoji šalis ir tai priklauso jos kompetencijai. Komisija nėra prisiėmusi jokių įsipareigojimų dėl JAV Gvantanamo kalėjimo kalinių priėmimo ir apgyvendinimo ES valstybėse narėse uždarius šį kalėjimą.

Klausimas Nr. 32, kurį pateikė Francesco De Angelis (H-0494/09)

Tema: Įmonių restruktūrizavimas ir Europos darbuotojų ateitis

Vis daugiau įmonių ir Europos pramonės objektų dėl krizės galėjo pasinaudoti ES parama, skirta darbuotojų perkėlimui į kitas pareigas ir mokymui. Vis dėlto kai kurios pramonės įmonės, pasinaudojusios Europos socialinio fondo (ESF) parama, vėliau nesilaikė anksčiau prisiimtų įsipareigojimų. Toks yra ir įmonės "Videocon", esančios Ananjo mieste, atvejis, joje šiuo metu dirba apie 1 400 darbuotojų, kurie gruodžio 21 d. dėl Indijoje esančių savininkų atsakomybės trūkumo bus užregistruoti darbo užmokesčio garantijų fonde (it. Cassa integrazione guadagni) ir kuriems 2010 m. gresia atleidimas iš darbo.

^{(32) 2007} m. gegužės 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 573/2007/EB, OL L 144/1.

Kokių skubių priemonių ketina imtis Komisija, siekdama užkirsti kelia Ananjo įmonės bei kitų įmonių, kurios buvo restruktūrizuotos, uždarymui, ir nors apie tai buvo paskelbta bei gauta finansinė ES parama, tačiau jokių apčiuopiamų rezultatų, susijusių su šių objektų atnaujintos gamybos planu, nesulaukta?

Atsakymas

LT

48

Komisija žino apie beprecedentės ekonomikos krizės, užgriuvusios valstybes nares, įskaitant Italiją, kurioje įsikūrusi AGNANI gamykla, poveikį.

Komisija pasiūlė priemonių rinkinį, skirtą mažinti krizės poveikį socialinei ir darbo padėčiai Europos Sąjungoje. Todėl Europos ekonomikos atkūrimo plane⁽³³⁾ Komisija, be kita ko, pasiūlė pakeisti Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo taisykles⁽³⁴⁾. Be to, Komisija pasiūlė pakeisti Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo tam tikras nuostatas, susijusias su finansų valdymu.

Komisija primena, kad ji neturi kompetencijos trukdyti ar kištis į bendrovių restruktūrizavimo sprendimus, jei nepažeidžiama Bendrijos teisė. Bendrijos teisinėje struktūroje yra kelios Bendrijos direktyvos, kuriose išdėstytos darbuotojų atstovų informavimo ir konsultavimo procedūros ir kurios gali būti taikomos bendrovių uždarymo atveju, ypač Tarybos direktyva 98/59/EB⁽³⁵⁾, Direktyva 2009/38/EB⁽³⁶⁾ ir Direktyva 2002/14/EB⁽³⁷⁾.

Gerbiamojo Parlamento nario pateikiamos informacijos nepakanka, kad Komisija įvertintų, ar šiuo atveju buvo pažeista Bendrijos teisė. Bet kokiu atveju Komisija primena, kad nacionalinių institucijų, ypač teismų, kompetencijai priklauso užtikrinti tinkamą ir veiksmingą šių direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę taisyklių taikymą, atsižvelgiant į konkrečias kiekvieno atvejo aplinkybes, taip pat užtikrinti visų darbdavio įsipareigojimų įvykdymą šuo atžvilgiu.

Kalbant apie įnašus, gautus iš Europos socialinio fondo, Komisija įvertins, ar sąlygos įvykdytos, kad būtų galima įsikišti per kompetentingą nacionalinę ar regiono instituciją, siekiant atgauti suteiktas sumas.

Galiausiai nėra aišku, ar gerbiamojo Parlamento nario paminėtas atvejis atitinka Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo (EGF) reikalavimus. Komisija šiuo atveju negavo paraiškos gauti paramą iš EGF, taip pat dėl šios paraiškos nebuvo neformaliai diskutuota su Italijos valdžios institucijomis.

Tik gavusi paraišką Komisija gali nagrinėti šį atvejį ir siūlyti įnašą, kuriam pritartų biudžeto valdymo institucija. Bet kokiu atveju EGF parama yra skiriama vien nukentėjusiems darbuotojams ir jokiomis aplinkybėmis negali būti teikiama įmonei ar daryti įtakos jos sprendimui dėl galimo gamyklos uždarymo.

* * *

Klausimas Nr. 33, kurį pateikė Mairead McGuinness (H-0499/09)

Tema: Bičių populiacijų mažėjimas

Ar Komisija galėtų nurodyti, kokių veiksmų ėmėsi reaguodama į 2008 m. lapkričio 20 d. priimtą Europos Parlamento rezoliuciją dėl padėties bitininkystės sektoriuje (P6_TA(2008)0567)? Ar Komisija gali pateikti pastabų dėl neseniai paskelbto Europos maisto saugos tarnybos tyrimo dėl bičių mirtingumo (2009 m. gruodžio 3 d.)? Ar Komisija šiuo metu turi kokių nors planų veikti atsižvelgdama į pranešimo rekomendacijas?

Atsakymas

Komisija yra gerai susipažinusi su bitininkystės sektoriaus problemomis, pabrėžtomis 2008 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento rezoliucijoje [B6-0579/2008/P6_TA-PROV(2008)0567].

⁽³³⁾ COM (2008) 800 galutinis.

⁽³⁴⁾ COM (2008) 867 galutinis.

^{(35) 1998} m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 98/59/EB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su kolektyviniu atleidimu iš darbo, suderinimo, OL L 225, 1998 8 12.

^{(36) 2009} m. gegužės 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/38/EB dėl Europos darbo tarybos steigimo arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių ir Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupių darbuotojų informavimo bei konsultavimosi su jais tvarkos nustatymo (nauja redakcija), OL L 122, 2009 5 16.

^{(37) 2002} m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/14/EB dėl bendros darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais sistemos sukūrimo Europos bendrijoje, OL L 80, 2002 3 23.

Komisija jau ėmėsi kelių veiksmų dėl bičių sveikatos, o būtent:

peržiūrėjo Reglamentą, nustatantį veterinarinių vaistų likučių maisto produktuose didžiausių kiekių – tai turėtų suteikti daugiau galimybių bitėms gauti veterinarinius vaistus;

pasiūlė naują reglamentą dėl augalų apsaugos produktų tiekimo rinkai, kuriame, be kita ko, buvo dar labiau sugriežtinti Direktyvoje 91/414 išdėstyti esami tinkamumo kriterijai, pritaikius juos bitėms. Tuo tarpu Europos Parlamentas ir Taryba priėmė reglamentą

dėl jau patvirtintų atitinkamų insekticidų, iškėlę sąlygą, kad valstybės narės suteiktų leidimus kartu su griežtomis pavojaus švelninimo priemonėmis;

parėmė kelis tyrimų projektus, kurių bendram finansavimui skirta apie 5 milijonai eurų.

Komisija taip pat sukūrė vidaus koordinavimo platformą, skirtą bendradarbiavimui ir optimaliam išteklių panaudojimui užtikrinti.

Atsakydama į Komisijos prašymą, Europos maisto saugos tarnyba (angl. EFSA) neseniai paskelbė tyrimą apie bičių mirtingumą ir jo priežastis Europos Sąjungoje. EFSA tyrime nustatomi keli kolonijoms nuostolių darantys veiksniai, kaip antai ligų sukėlėjai, klimato kaita, pesticidų ir veterinarinių vaistų naudojimas. Tačiau mirtingumo ir daugelio su juo siejamų veiksnių tiesioginis ryšys vis dar nėra aiškus. Tikimasi, kad 2010 m. kovo mėn. pradėtas mokslinių tyrimų projektas BEE DOC suteiks daugiau informacijos šiuo klausimu. EFSA ataskaitoje taip pat pabrėžiama, kad valstybės narės naudoja labai skirtingas stebėjimo sistemas bičių mirtingumui ir ligoms sekti, ir dėl to sudėtinga geriau suprasti bičių sveikatos problemas.

Šiuo klausimu artimiausiais mėnesiais Komisija su specialistais, suinteresuotaisiais asmenimis ir valstybių narių kompetentingomis institucijomis ketina aptarti ES bičių tyrimų laboratorijos įsteigimą ir ES lygmens tinklo, skirto geriau suderintam bičių sveikatos stebėjimui, sukūrimą.

Komisija siekia išsaugoti bites ir kitus vabzdžius apdulkintojus, skatindama buveinių tarpusavio ryšius ir biologinės įvairovės politikos integravimą į kitus politikos sektorius. Kaimo plėtros programose pateikiamos kelios priemonės, tinkamos ir bitininkams, įskaitant konsultavimo paslaugas, mokymą, paramą ūkių modernizavimui ir skirtingų tipų agrarinės aplinkosaugos priemones, palankias bitėms.

Kaip paaiškinta anksčiau, Komisija jau ėmėsi kelių veiksmų ir toliau spręs bičių sveikatos problemas, atsižvelgdama į naują prieinamą mokslinę informaciją.

* *

Klausimas Nr. 34, kurį pateikė Brian Crowley (H-0503/09)

Tema: Pagalba medicinos specialistams

Ar Komisija linkusi apsvarstyti galimybę kurti ES lygmens programą, siekiant padėti nuo žalingų įpročių ir dėl streso atsirandančių ligų kenčiantiems medicinos specialistams?

Atsakymas

Stresas, priklausomybės, įskaitant piktnaudžiavimą alkoholiu, ir psichikos sveikatos problemos iš tiesų tapo vienu iš pagrindinių iššūkių Europos Sąjungos darbovietėse. Stresas gali sukelti psichikos sutrikimų, kaip antai išsekimą ir depresiją, galinčius gerokai sumažinti žmonių gebėjimą dirbti, dažnai – ilgam laikui. Stresas yra antroji pagal paplitimą su darbu susijusi sveikatos problema Europos Sąjungoje (po nugaros skausmų).

Kai kuriose valstybėse narėse psichikos sutrikimai tapo pagrindine nedarbingumo ir ankstyvo išėjimo į pensiją priežastimi. Psichikos sutrikimų sukelti produktyvumo nuostoliai yra didžiuliai. Buvo įvertinta, kad 2007 m. jie sudarė 136 mlrd. EUR.

Įrodyta, kad stresas, priklausomybės ir išsekimas taip pat plačiai paplitę tarp sveikatos priežiūros specialistų. Iš tiesų, atrodo, kad sveikatos priežiūros specialistams kyla didesnis pavojus patirti psichikos sveikatos problemų nei kitų sektorių profesionalams. Prie to veikiausiai prisideda didelė įtampa darbovietėse, mažas grįžtamasis ryšys atliekant savo darbą ir emocinės paramos stoka.

Sveikatos sektorius yra vienas iš didžiausių darbdavių Europos Sąjungoje. Senstančioje visuomenėje tampa vis svarbiau turėti pakankamai sveikatos priežiūros darbuotojų, kurie patys būtų geros sveikatos.

Todėl Komisija pritaria, kad svarbu padėti medicinos specialistams įveikti priklausomybes, stresą ir kitas psichikos sveikatos problemas.

Tačiau Komisija neturi kompetencijos ir išteklių sukurti ES masto pagalbos programą, kuri būtų skirta būtent sveikatos priežiūros specialistams.

Vietoj to ES turi atlikti svarbų vaidmenį kitose srityse:

50

LT

- didinant supratimą apie sveikas darbo vietas, suteikiančias geros darbo aplinkos pojūtį;
- didinant supratimą ir skleidžiant duomenis apie iššūkius sveikatos priežiūros specialistų sveikatai;
- pabrėžiant gerąją patirtį ir sudarant vadovus jai plėtoti;
- skatinant sveikatos priežiūros sektoriaus socialinius partnerius atlikti privalomąjį darboviečių rizikos vertinimą pagal Pagrindų direktyvą 89/391/EEB⁽³⁸⁾ ir įgyvendinti ES lygmens socialinių pagrindų susitarimus dėl darbe patiriamo streso (2004 m.) ir dėl smurto ir priekabiavimo (2007 m.).

Iš tiesų didelė dalis atitinkamos veiklos jau atlikta, yra atliekama arba yra suplanuota. Ji apima anksčiau paminėtas socialinės politikos iniciatyvas, taip pat Bilbao agentūros ir Dublino fondo veiklą.

Per 2010 metus Komisija apsvarstys išvadas, pateiktas konsultacijų dėl Žaliosios knygos dėl ES sveikatos priežiūros darbuotojų ataskaitoje, 2009 m. gruodžio mėn. paskelbtoje Komisijos visuomenės sveikatos interneto svetainėje. Komisija apmąstys šių viešųjų konsultacijų rezultatus ir nuspręs, kaip ES gali prisidėti įveikiant iššūkius, su kuriais susiduria Europos sveikatos srities darbuotojai, ir 2011 m. pradžioje organizuos konferenciją "Psichikos sveikata darbovietėse", remdamasi Europos paktu dėl psichikos sveikatos ir gerovės.

Šiomis iniciatyvomis ir veikla Europos Sąjunga siunčia svarbius signalus ir siūlo reikšmingą paramą visiems darboviečių veikėjams, įskaitant sveikatos priežiūros sektoriaus specialistus ir jiems atstovaujančias socialinių partnerių organizacijas.

* *

Klausimas Nr. 35, kuri pateikė Pat the Cope Gallagher (H-0505/09)

Tema: Skumbrių žvejyba

Kada Europos Komisija planuoja pakeisti Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1542/2007⁽³⁹⁾ dėl atlantinių silkių, atlantinių skumbrių ir paprastųjų stauridžių iškrovimo ir svėrimo procedūros norint VIII a, b, c, d, e, IX ir X nurodytas zonas įtraukti į šio reglamento taikymo sritį, ir kada reglamentas bus pradėtas taikyti?

Kokias kontrolės priemones ir tyrimo procedūras ketina taikyti Komisija, remdamasi Tarptautinės jūrų tyrinėjimo tarnybos (angl. ICES) mokslinėmis rekomendacijomis, iš kurių matyti, kad Ispanija per praėjusius kelerius metus nuolat per daug žvejojo atlantines skumbres pietinėje zonos dalyje ir kvotą viršijo beveik dvigubai, siekdama užtikrinti, kad tai nebesitęs? Ir ar bus įdiegta žalos atlyginimo sistema?

Atsakymas

Komisija imsis Komisijos reglamento (EB) Nr. 1542/2007 pakeitimo dėl atlantinių silkių, atlantinių skumbrių ir paprastųjų stauridžių iškrovimo ir svėrimo procedūrų kiek galėdama skubiau, kai tik ims dirbti naujosios sudėties Komisija.

Be to, Komisija džiaugiasi galėdama informuoti gerbiamąjį Parlamento narį, kad teiginiai dėl galimos pernelyg intensyvios žvejybos buvo aptarti Komisijai palaikant aukšto lygio ryšius su Ispanija. Komisija pareiškė savo didelį susirūpinimą dėl tariamos pernelyg intensyvios žvejybos, ir Ispanijai buvo primygtinai siūloma rimtai atsižvelgti į šį klausimą.

Į Komisijos susirūpinimą Ispanija reagavo teigiamai ir nuo 2009 m. birželio 10 d. nutraukė pastarųjų metų atlantinių skumbrių žvejybą. 2009 m. liepos 15 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 624/2009, kurio VIIIc, IX ir X nurodytose zonose uždraudžiama žvejoti atlantines skumbres EB vandenyse CECAF 34.1.1 su Ispanijos

^{(38) 1989} m. birželio 12 d. Tarybos direktyva 89/391/EEB dėl priemonių darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai darbe gerinti nustatymo, OL L 183, 1989 6 29.

⁽³⁹⁾ OLL 337 2007 12 21, p. 56.

vėliava plaukiojantiems laivams, patvirtino šį nutraukimą Europos Sąjungos teisėje. Ispanijos Komisijai pranešti negalutiniai skaičiai apie sugavimus nerodo, kad reikia pradėti grąžos procedūrą.

Komisija norėtų patikinti gerbiamąjį Parlamento narį, kad ji ir toliau pateiks užklausas šiuo klausimu ir darys viską, kas įmanoma, kad ateityje būtų išvengta pernelyg intensyvios atlantinių skumbrių žvejybos.

Klausimas Nr. 36, kurį pateikė Ryszard Czarnecki (H-0506/09)

Tema: Finansu rinkos stabilumas Lenkijoje

Pusmetinėje finansų stabilumo euro zonoje ataskaitoje, kurią Europos centrinis bankas paskelbė 2009 m. gruodžio 18 d., teigiama, kad 2010 m. euro zonos bankai turės atidėti 187 mlrd. eurų, ir kaip vieną iš dviejų šio atidėjimo priežasčių nurodo nuostolius, atsirandančius dėl blogos ekonominės padėties Vidurio ir Rytų Europoje. Leidinio Wall Street Journal vedamajame, kuriame kalbama apie ECB ataskaita, įvardijama grupė "UniCredit".

Ar Komisija nemano, kad "UniCredit" grupės verslo praktika ir apskaitos procedūros skirtos nuslėpti tikruosius finansinius nuostolius, o tai vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu gali pakenkti ES finansų sistemos stabilumui? "Pekao SA" bankas palaiko "UniCredit Ukraina" balansą ir likvidumą, atidėdamas beviltiškas paskolas ir nuolat didindamas finansavimą, o tai kelia susirūpinimą dėl finansų rinkos stabilumo Lenkijoje, nes iki šiol "Pekao SA" nepadidino savo atidėjimų, skirtų investicijoms Ukrainoje, kaip reikalaujama pagal Europos teisę (Tarptautinės finansinės atskaitomybės standartai, TFAS).

Ar lėšų nurašymas, kurį vykdo "UniCredit" per savo pavaldžiąją įmonę "Pekao SA", neprieštarauja ES teisei? Ar pagal vadinamąjį Šopeno projektą (Lenkija, Rumunija, Bulgarija) verčiant pavaldžiąsias įmones pasirašyti nenaudingas sutartis su "UniCredit" remiama "Pirelli Real Estate SpA", kai aiškus "UniCredit" vadovaujančio pareigūno Alessandro Profumo interesų konfliktas (sutarčių pasirašymo metu jis buvo "Pirelli" grupės direktorių tarybos narys), nepažeidžiamos ES konkurencijos taisyklės?

Atsakymas

Vienas iš pagrindinių Europos Sąjungos tikslų – sukurti ES finansų sektoriaus bendrus teisinius pagrindus, siekiant rinkos dalyviams užtikrinti tvirtą, išmintingą vadovavimą, skaidrumą ir gerą valdymą. Europos finansų sektoriaus finansiniam stabilumui ir sąžiningai konkurencijai būtina bendra teisinė struktūra.

Atitinkamai Europos Sąjunga priėmė kelis teisės aktus, kaip antai: Kapitalo reikalavimų direktyva (Direktyva 2006/48/EB⁽⁴⁰⁾), nustatanti detalias taisykles, taikomas dėl kredito įstaigų veiklos [pradėjimo ir vykdymo], bei išmintingos jų priežiūros; TAS reglamentas (Reglamentas Nr. 1606/2002/EB⁽⁴¹⁾), įpareigojantis išvardytas bendroves taikyti tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS) savo konsoliduotose finansinėse ataskaitose, ir Direktyva 2006/43/EB⁽⁴²⁾, kurioje reikalaujama, kad finansinių ataskaitų auditą atliktų įgaliotieji išorės auditoriai.

Reaguodama į finansų krizę, Komisija gerokai sustiprino savo pastangas didinti finansinį stabilumą tiek dalyvaudama Finansinio stabilumo forume, tiek pateikdama daug naujų svarbių pasiūlymų, kaip antai dėl kredito reitingų agentūrų, pakeitimo vertybiniais popieriais, tarpvalstybinės bankininkystės grupių priežiūros ir bendro ES priežiūros struktūros koregavimo, pagristo de Larosière grupės ataskaita, reorganizuojant iš pagrindų. Parlamentui ir Tarybai artimai ir konstruktyviai bendradarbiaujant, daugelis Komisijos pasiūlymų jau buvo priimti vienu svarstymu.

^{(40) 2006} m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/48/EB dėl kredito įstaigų veiklos pradėjimo ir vykdymo (nauja redakcija), OL L 177, 2006 6 30.

^{(41) 2002} m. liepos 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr 1606/2002 dėl tarptautinių apskaitos standartų taikymo, OL L 243, 2002 9 11.

^{(42) 2006} m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB teisės aktų nustatyto metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito, iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 78/660/EEB ir 83/349/EEB bei panaikinanti Tarybos direktyva 84/253/EEB, OL L 157, 2006 6 9.

Be to, Komisija taip pat dirba su kitomis iniciatyvomis, padidinsiančiomis bankininkystės sektoriaus galimybę atlaikyti ekonomikos smūgius. Pavyzdžiui, Komisija netrukus tarsis dėl įstatymuose numatyto kapitalo kokybės apribojimo, naujų likvidumo reikalavimų, taip pat dėl smukimą stabdančių priemonių bankams.

Nors Komisija atidžiai stebi, ar valstybės narės tinkamai ir laiku įgyvendina ES teisės aktus, šių teisės aktų laikymasis ir pavienių finansų įstaigų veiklos rinkoje priežiūra tenka vien tik nacionalinių institucijų atsakomybei.

Kalbant apie bet kokį galimą "Unicredit Group" veiklos vykdymo praktikos dėl finansų rinkos stabilumo Lenkijoje poveikį, Komisija, nesilaikydama kokios nors pozicijos šiuo konkrečiu atveju, nori pabrėžti, kad:

nors bankas "Pekao SA" yra "UniCredit Group" dalis (filialas), jį kontroliuoja Lenkijos finansų priežiūros institucija (KNF). Be to, kaip veiklos licenciją turintis Lenkijos bankas, jis visada turi atitikti minimalius Europos Sąjungos mokumo reikalavimus išlaikant savarankiškumą;

kalbant apie bankininkystės sektoriaus stabilumą, Lenkija įkūrė specialų Finansinio stabilumo komitetą, kurį sudaro finansų ministras Lenkijos nacionalinio banko valdytojas ir Lenkijos finansų priežiūros institucijos pirmininkas;

"UniCredit Group" yra Italijos institucijų priežiūros subjektas ("Banca d'Italia" ir "Consob");

"UniCredit", būdamas Italijos banku ir kaip visi kiti išvardyti Europos bankai, privalo rengti savo konsoliduotas finansines ataskaitas pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), ES priimtus pagal Reglamentą Nr. 1606/2002/EB, numatantį aukšto lygio skaidrumą.

Žvelgiant iš bendrovių veiklą reglamentuojančių teisės aktų perspektyvos, reikia pažymėti, kad ES teisėje nėra nuostatos, draudžiančios turto perdavimą tarp filialo ir pagrindinės bendrovės arba nustatančios konkrečias tokio sandorio sąlygas. Pažymėtina, kad vadinamosios Devintosios bendrovių teisės direktyvos (43), kuri buvo skirta reguliuoti santykius su tarpvalstybinėmis bendrovių grupėmis, galiausiai buvo atsisakyta atsižvelgiant į 2003 m. bendrovių teisės veiksmų planą (44) dėl menko valstybių narių ir verslo bendruomenių, neįžvelgusių tokios visapusiškos struktūros reikalingumo, palaikymo. Vis dėlto pagrindinių bendrovių ir jų filialų sandoriai laikomi susijusių šalių sandoriais ir todėl yra įsipareigojimų dėl atskleidimo subjektai. Todėl šie sandoriai turi būti atskleisti bendrovių finansinėse ataskaitose, laikantis tarptautinio apskaitos standarto (TAS) 24, kuriame reikalaujama, kad subjektas turi atskleisti santykių su susijusia šalimi pobūdį, taip pat informaciją apie sandorius ir nepanaudotus likučius, būtinus galimam santykių poveikiui finansinėms ataskaitoms suprasti.

Išskyrus šią atskleidimo prievolę, vadinamosios Antrosios bendrovių teisės direktyvos⁽⁴⁵⁾ dėl dividendų skirstymo akcininkams nuostatos taikomos visoms viešosioms ribotos atsakomybės bendrovėms, nepriklausomai nuo to, ar jos yra tos pačios grupės bendrovių dalis, ar ne. Šios direktyvos 15 straipsnyje reikalaujama, inter alia, kad dėl dividendų skirstymo bendrovės grynasis turtas nesumažėtų daugiau nei pasirašytasis kapitalas plius privalomosios atsargos, taip apsaugojant bendrovės finansinį stabilumą.

Dėl teiginio, kad "UniCredit" "nusausino" savo Lenkijos filialo lėšas, Komisija šiuo atžvilgiu nežino apie kokias nors ypatingas problemas. Prieinama statistika rodo, kad tarptautiniai bankai iš tikrųjų šiek tiek sumažino savo pozicijos vertę vis-à-vis į Lenkijos bankininkystės sektorių antrojoje 2008 m. pusėje ir 2009 m. pradžioje, tačiau po to vėl ją padidino antrąjį 2009 m. ketvirtį. Tai reiškia, kad pozicijos vertės mažėjimas – galbūt įskaitant ir "UniCredit" ir "Pekao" santykį – gali būti laikinas, susijęs su kreditų nuosmukiu. Komisija ir toliau stebės šios srities įvykių eigą.

Galiausiai, specialiai atsižvelgiant į susirūpinimą, kilusį dėl galimybės, jog "UniCredit" veiksmai galbūt "nepažeidė ES konkurencijos taisyklių", iš šiuo klausimu turimos informacijos atrodo, kad ES konkurencijos taisyklės, o ypač – antimonopolinės taisyklės, nėra tinkamos priemonės problemoms šiuo klausimu spręsti

⁽⁴³⁾ Komisijos pasiūlymo dėl Devintosios direktyvos projektas pagal EB sutarties 54 straipsnio 3 dalies g punktą dėl įmonių santykių, ypač su grupėmis (III/1639/84).

⁽⁴⁴⁾ Komisijos komunikatas Tarybai ir Europos Parlamentui "Bendrovių teisės modernizavimas ir valdymo pagerinimas Europos Sąjungoje. Planas judėti į priekį" (ES veiksmų planas dėl bendrovių valdymo) (COM(2003)0284 galutinis).

^{(45) 1976} m. gruodžio 13 d. Antroji Tarybos direktyva 77/91/EEB dėl apsaugos priemonių, kurių valstybės narės, siekdamos tokias priemones suvienodinti, reikalauja iš Sutarties 58 straipsnio antroje pastraipoje apibrėžtų akcinių bendrovių, jų narių ir kitų interesų apsaugai, bendroves steigiant, palaikant ir keičiant jų kapitalą, koordinavimo, OL L 26, 1977 1 31.

ir svarstyti apie "UniCredit" ar jo vadovų įtartiną veiklą. Iš tiesų svarbiausieji klausimai nesusiję nei su sąmokslu, nei su antikonkurenciniu įmonių susitarimu ar piktnaudžiavimu dominuojančiąja padėtimi.

53

* * *

Klausimas Nr. 37, kurį pateikė Ivo Belet (H-0001/10)

Tema: Kūno skaitytuvai

Nyderlandų vyriausybė dar 2010 m. sausio mėn. Schipholio oro uoste rengiasi pradėti naudoti milimetrinių bangų skaitytuvus arba kūno skaitytuvus, ypač skrydžių į JAV atvejais. Šiuos skaitytuvus būtina pradėti taikyti norint surasti pavojingas medžiagas ir skysčius.

Ar Komisija mano, kad Nyderlandų valdžios institucijos elgiasi pagrįstai, suteikdamos didesnę reikšmę keliautojų saugumui, o ne jų absoliučiai teisei į privatumą?

Komisijos nuomone, kokių sąlygų reikia laikytis, kad būtų leidžiama naudoti kūno skaitytuvus? Ar užtektų užtikrinti, kad nebus leidžiama saugoti arba perduoti nuskaityto kūno vaizdo?

Kokių papildomų priemonių nedelsdama rengiasi imtis Komisija šiuo klausimu, siekdama užtikrinti keliautojų, ypač skrendančių į JAV, saugumą? Ar Komisija pasirengusi per ateinančias savaites pateikti kūno skaitytuvų taikymo taisykles?

Atsakymas

Dėl kūno skaitytuvų naudojimo kaip galimo būdo patikrinti keleivius prieš įsėdant į lėktuvus nebuvo priimta jokių ES taisyklių. Vertinant teisiniu požiūriu, valstybės narės turi teisę naudoti kūno skaitytuvus teismuose arba kaip griežtesnes saugumo priemones⁽⁴⁶⁾.

Saugumą galima pasiekti tik naudojant keleriopą metodą. Kūno skaitytuvai dėl savo veiksmingumo galėtų būti šio keleriopo metodo dalimi tiek, kiek nepažeidžiami privatumo, duomenų apsaugos ir sveikatos reikalavimai. Aviacijos saugumas taip pat įtrauktas į platesnio masto metodą, nes oro uostų saugumo priemonės yra tik paskutinė gynybos linija.

Komisija, palaikydama artimą ryšį su Parlamentu ir Taryba, svarsto europinio metodo, užtikrinsiančio, kad kūno skaitytuvų įvedimas atitiktų privatumo, duomenų apsaugos ir sveikatos reikalavimus, reikalingumą.

Kūno skaitytuvų veikimo standartai turi būti parengti taip, kad būtų suderinami su pagrindinių teisių reikalavimais, įtrauktais į Europos Sąjungos teisę, įskaitant duomenų apsaugą. Bet koks kišimasis į keleivių privatumą turi būti proporcingas ir visiškai pateisinamas, o tai reiškia atsargų vertinimą. Priimtos priemonės turi būti griežtai apribojamos iki minimalių, atitinkančių nurodytą grėsmės riziką. Į sąlygas turi būtų įtraukta: ribota saugojimo įranga, griežtai draudžiant bet kaip naudoti ar atkurti atvaizdą po to, kai keleivio duomenys buvo panaikinti; maža skyra kūno dalims, kuriose nenustatyta esant galimos grėsmės daiktų, arba 100 % nuotolinė peržiūra tik iš anksto nustačius automatinį ryšį su esama patikrinimo įranga. Pasirinkimas naudoti kūno skaitytuvus oro uostuose gali būti priimamas kartu su įsipareigojimu naudoti naujausias prieinamas privatumo didinimo technologijas, siekiant sumažinti kišimąsi į privatumą. Be to, keleiviams turės būti pateikiama išsami informacija apie visas kūno skaitytuvų operacijas. Galiausiai bet kokios naudojamos technologijos neturi kelti pavojaus sveikatai. Tai, kad tokių technologijų esama, atsižvelgiant į šias aplinkybes, dar nieko nereiškia.

Artimiausiomis savaitėmis ir mėnesiais Komisija toliau svarstys ir vertins galimas naujas saugumo priemones ir jų suderinamumą su pagrindinių teisių reikalavimais, taip pat įvertins jau prieinamų priemonių ir įrankių veiksmingumą. Tik šio vertinimo pagrindu Komisija galės pasiūlyti ES priemones dėl kūno skaitytuvų naudojimo.

Taigi mažai tikėtina, kad Komisija pateiks teisės aktus dėl kūno skaitytuvų per kelias ateinančias savaites.

* * *

⁽⁴⁶⁾ Kol nėra Europos Sąjungos teisinės bazės, kūno skaitytuvai veikiausiai nepakeis esamų patikros, atliekamos pagal šiuo metu taikomus ES teisės aktus, priemonių, išskyrus ribotą bandomąjį laikotarpį.

Klausimas Nr. 38, kurį pateikė Laima Liucija Andrikienė (H-0003/10)

Tema: Tolesnis Baltijos jūros regiono strategijos įgyvendinimas

Baltijos jūros regiono strategija buvo vienas iš pagrindinių ES pirmininkavusios Švedijos prioritetų.

Kaip Komisija tęs šios strategijos įgyvendinimą ateinančiais 18 mėnesių pirmininkaujant naujajam valstybių trejetui – Ispanijai, Belgijai ir Vengrijai?

Kokių veiksmų artimiausiu metu ir vėliau ketina imtis Komisija, siekdama nustatyti tvirtą Baltijos jūros regiono strategijos įgyvendinimo pagrindą?

Atsakymas

Komisija yra įsipareigojusi imtis iniciatyvos sėkmingai įgyvendinti ES Baltijos jūros regiono strategiją, užmezgant glaudžią partnerystę su valstybėmis narėmis.

Europos Sąjungos Taryba – Bendrųjų reikalų taryba – ir toliau yra atsakinga už šios strategijos bendros politinės krypties užtikrinimą. Į tai įeina ir rekomendacijų teikimas remiantis Komisijos ataskaitomis valstybėms narėms ir suinteresuotiesiems subjektams. Kitaip nustatyta, Taryba gali nagrinėti konkrečias šioje strategijoje išdėstytas problemas, o Europos Vadovų Taryba periodiškai praneš apie padarytą pažangą.

Komisija rengs ir tvarkys Bendrųjų reikalų tarybos diskusijas, laikydamasi Komisijos stebėjimo, koordinavimo ir su šia strategija susijusių ataskaitų teikimo atsakomybės. Siekiant užtikrinti, kad Komisija turėtų visą reikiamą informaciją apie šios strategijos pažangą ir plėtotę, dalyvaujant valstybėms narėms ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams reikia sudaryti tam tikrą struktūrą ir nustatyti procedūras.

Komisija sušauks vyresniųjų pareigūnų iš visų valstybių narių aukšto lygio darbo grupę konsultuotis dėl šios strategijos pažangos. Ši grupė galės pakviesti papildomų narių, jeigu jų reikės, – tiek iš pagrindinių suinteresuotųjų subjektų, pavyzdžiui, tarpvyriausybinių organizacijų, tiek iš politikos ministerijų. Ši grupė patars Komisijai dėl reguliariai rengiamos ataskaitos dėl šios strategijos turinio ir dėl visų būtinų strategijos bei jos veiksmų plano pritaikymo rekomendacijų.

Strategijos įgyvendinimo darbą atliks 15 prioritetinių sričių koordinatorių ir 80 svarbiausių projekto vadovų. Prioritetinių sričių koordinatoriai bus daugiausia iš valstybių narių ministerijų, o svarbiausieji projekto vadovai gali būti iš regionų, universitetų, tarptautinių organizacijų ir nevyriausybinių organizacijų (NVO). Jų užduotis – užtikrinti, kad įgyvendinant šią strategiją nuo žodžių būtų pereita prie darbų. Komisija suteiks būtiną paramą, kad minėti pagrindiniai veikėjai galėtų atlikti savo užduotis.

Jau 2010 m. Komisija taip pat rengs metinį forumą, siekdama išlaikyti gerą šios strategijos matomumą ir postūmį į priekį. Į forumą bus įtraukta Komisija ir kitos ES institucijos, valstybės narės, regionų ir vietos institucijos, tarpvyriausybinės ir nevyriausybinės organizacijos, taip pat jis turėtų būti atviras visuomenei. Šis pirmasis forumas leis Komisijai patikrinti, ar sukurtos struktūros veikia veiksmingai, ar joms būtini pokyčiai.

*

Klausimas Nr. 39, kurį pateikė Georgios Toussas (H-0006/10)

Tema: Tragiška devynių laivo Aegean Wind jūreivių žūtis

Kalėdų dieną devyni jūreiviai tragiškai žuvo gaisre, kilusiame 26-erių metų senumo laive Aegean Wind, kuris plaukiojo su Graikijos vėliava. Pastarasis vadinamasis nelaimingas atsitikimas jūroje papildo daugelį gyvybių nusinešusių nelaimių, įskaitant kelto Express Samina, sausakrūvių laivų Dystos, Iron Antonis, Errica, Prestige ir kt. avarijas, sąrašą. Valstybės narės ir ES derina savo jūrų politiką prie laivų savininkų konkurencingumo ir pelno reikalavimų ir, neatsižvelgdamos į teisėtus jūreivių reikalavimus, leidžia pasenusiems, blogai prižiūrimiems laivams plaukioti, didinti jūreiviams daromą spaudimą darbe, mažinti įgulos narių skaičių ir taikyti sekinamas 16–18 valandų darbo dienas ir tai turi pražūtingų padarinių gyvybės saugai jūroje.

Ar Komisija žino, ar laivas Aegean Wind atitiko pagrindinius saugumo reikalavimus, kuriuos taikant nebūtų prarastos jūreivių gyvybės, ar laive buvo įrengtos būtinos apsaugos nuo gaisro, gaisro saugos ir kovos su gaisru sistemos ir ar jos gerai veikė? Ar Europos jūrų saugumo agentūra (EMSA) pateikė informacijos apie jūreivių žūties priežastis ir šių priežasčių vertinimą?

Atsakymas

Bendrosios paskirties prekinis laivas Aegean Wind 2009 m. gruodžio 25 d. užsidegė Karibų jūroje prie Venesuelos pakrantės, gaisre žuvo devyni ir buvo sužeisti penki nariai iš 24 įgulos narių. Komisija apgailestauja dėl žūčių bei sužalojimų ir gerai vertina Venesuelos tarnybas už jų pagalbą, ypač sužalotiems įgulos nariams.

Kadangi Graikijos teisėsaugos institucijos atlieka nelaimingo atsitikimo tyrimą, Komisija negali pateikti pareiškimo apie nelaimingo atsitikimo priežastis. Tačiau visi klasės pažymėjimai buvo išduoti per paskutinį specialų patikrinimą 2007 m. ir galioja iki 2012 m., be to, jie buvo neseniai patvirtinti 2009 m. birželio mėn. Taip pat ir patikrinimai dėl įstatymų reikalaujamų pažymėjimų laive buvo atlikti 2009 m. birželio mėn., taigi buvo patvirtintas visų įstatymų reikalaujamų pažymėjimų, reikalingų pagal SOLAS (angl. Safety Of Life At Sea (gyvybės sauga jūroje)) ir MARPOL (angl. MARitime POLlution (jūrų tarša) konvencijas, galiojimas. Be to, 2008 m. kovo mėn. laivui buvo suteiktas naujas saugaus valdymo pažymėjimas, paprastai galiojantis penkerius metus. Taip pat reikia pastebėti, kad laivą reguliariai tikrindavo uostų valstybės ir jis niekada nebuvo sulaikytas bent jau per praėjusius 10 metų. Per paskutinį patikrinimą 2009 m. spalio 14 d., kurį Teksase atliko Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) pakrantės apsaugos tarnyba, nebuvo rasta jokių trūkumų.

Dabar valstybės narės privalo tirti nelaimingus atsitikimus pagal tarptautinius teisės aktus, jei iš to galima pasimokyti. Nelaimingas atsitikimas, kurį mini gerbiamasis Parlamento narys, turi būti laikomas labai rimta avarija pagal Direktyvos 2009/18/EB 3 straipsnio prasmę⁽⁴⁷⁾; šioje direktyvoje nustatomi pagrindiniai principai, taikomi tiriant nelaimingus atsitikimus jūrų transporto sektoriuje, kuris yra trečiojo saugios laivybos paketo dalis. Įvykus tokioms avarijoms, direktyvoje numatytas valstybių narių įpareigojimas organizuoti saugos tyrimą, kurį atliktų nepriklausoma organizacija, siekiant nustatyti nelaimingo atsitikimo priežastis ir rasti priemones, kurios galėtų neleisti kilti panašiems įvykiams ateityje. Valstybė narė turės per metus paskelbti šio tyrimo ataskaitą. Šios direktyvos perkėlimo laikotarpis baigiasi 2011 m. birželio 17 d. Nors Europos jūrų saugumo agentūra (angl. EMSA) neatlieka jokio vaidmens tiriant avarijas jūroje, EMSA renka valstybių narių ir komercinių šaltinių pateikiamą informaciją apie avarijas jūroje. Po Direktyvos 2009/18/EB perkėlimo valstybės narės turės paskelbti apie visas jūroje įvykusias avarijas ir nelaimingus atsitikimus per Europos informacinę bazę apie jūrų laivų avarijas (angl. EMCIP), kuria tvarko EMSA.

Kalbėdama apie darbo valandas laivuose, Komisija nori atkreipti dėmesį į tai, kad Direktyvoje 1999/63/EB⁽⁴⁸⁾ dėl jūreivių darbo laiko organizavimo yra nustatomas ir maksimalus darbo valandų skaičius, keturiolika valandų per bet kurį 24 valandų laikotarpį ir 72 valandos per bet kurį septynių dienų laikotarpį, ir minimalus poilsio valandų skaičius, dešimt valandų per bet kurį 24 valandų laikotarpį ir 77 valandos per bet kurį septynių dienų laikotarpį.

* *

Klausimas Nr. 40, kurį pateikė Charalampos Angourakis (H-0007/10)

Tema: Demokratinės visuomenės partijos (DTP) narių persekiojimas

Praėjus dviems dienoms po to, kai ES pasveikino Turkijos vyriausybę padarius pažangą šalies demokratizacijos srityje ir išsprendus kurdų bendruomenės problemas, Turkijos konstitucinis teismas nusprendė paskelbti už įstatymo ribų Demokratinės visuomenės partiją (DTP). Be to, teismas iš 37 partijos narių penkeriems metams atėmė politines teises ir panaikino partijos pirmininko Ahmeto Turko ir Ayselo Tugluko parlamento nario statusą. Pasak Dijarbakiro mero, koordinuotos Turkijos valdžios institucijų operacijos metu 81 partijos narys, įskaitant devynis demokratiškai išrinktus merus, buvo suimtas ir uždarytas į kalėjimą.

Ar Komisija smerkia šiuos veiksmus, kuriais siekiama įbauginti ir užkirsti kelią politinei veiklai ir kuriais itin pažeidžiamos pagrindinės demokratinės Turkijos piliečių teisės?

^{(47) 2009} m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/18/EB, nustatanti pagrindinius principus, taikomus avarijų jūrų transporto sektoriuje tyrimui, ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 1999/35/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/59/EB, OL L 131, 2009 5 28.

^{(48) 1999} m. birželio 21 d. Tarybos direktyva 1999/63/EB dėl Europos bendrijos laivų savininkų asociacijos (ECSA) ir Europos Sąjungos transporto darbuotojų profesinių sąjungų federacijos (FST) susitarimo dėl jūreivių darbo laiko organizavimo. – Priedas: Europos susitarimas dėl jūreivių darbo laiko organizavimo, OL L 167, 1999 7 2.

Atsakymas

Komisija išreiškė rimtą susirūpinimą po nesenų įvykių, kaip antai teroristų išpuolių Pietryčiuose, Demokratinės visuomenės partijos (DTP) uždraudimo ir šios partijos narių, įskaitant merus, suėmimo. Komisija mano, kad šie įvykiai nepadeda kurti tinkamų sąlygų veiksmingam demokratinio atsivėrimo įgyvendinimui, kurį Turkijos vyriausybė pradėjo 2009 m.vasarą.

Turkijos Pietryčiams reikia taikos, demokratijos ir stabilumo, dėl kurių gali prasidėti ekonominė, socialinė ir kultūrinė plėtra. Demokratiniu atsivėrimu siekiama pakelti Turkijos gyventojų demokratijos ir gyvenimo lygį. Tai suteikė vilčių, kad po smurto dešimtmečių kurdų klausimas galės būti sprendžiamas dialogu ir pasitelkiant Turkijos demokratinių institucijų struktūrą. Norint, kad ši iniciatyva pavyktų, reikia, kad joje dalyvautų ir ją palaikytų visos politinės partijos ir visi visuomenės sluoksniai.

Kartu Komisija labai griežtai smerkia terorizmą. Komisija taip pat kviečia visas dalyvaujančias šalis elgtis panašiai ir dirbti laikantis Turkijos demokratinių institucijų struktūros, siekiant išplėsti visų Turkijos gyventojų teises ir laisves nepriklausomai nuo jų etninės kilmės, kalbos, religijos ar kultūros.

Komisija ir toliau atidžiai seks padėtį, remdamasi atitinkamomis Europos žmogaus teisių konvencijos nuostatomis, Europos žmogaus teisių teismo precedentine teise ir Tarybos Europos Venecijos komisijos rekomendacijomis dėl Turkijos teisės aktų struktūros ir praktikos dėl politinių partijų uždarymo. Šiuo atžvilgiu Komisija pakartoja, kad Turkijos teisės aktai dėl politinių partijų turi būti priderinti prie Europos standartų.

* * *